

6

Blíží se Integrované
šetření v zemědělství

10

Těžba dřeva postupně
klesá

18

Jaroslav Sixta:
Oslovujeme jen
desetinu aktivních
podniků

32

Anna Marie Vinařická:
Na cizince máme
vysoké nároky

38

Demografický vývoj
za čtvrt století

STATISTIKA&MY

ČASOPIS ČESKÉHO STATISTICKÉHO ÚŘADU

07-08 | 2026 – ROČNÍK 16

TÉMA

Cizinci v Česku

- Od okrajové minority k desetině národa
- Cizinci změnili českou ekonomiku
- Pracujících cizinců u nás přibývá

1 131 200

osob cizí státní příslušnosti žilo v roce 2025
v České republice.

Cizinci tak tvořili 10,4 % celkové populace. Nejvíce jich
pocházelo ze zemí mimo EU, především z Ukrajiny.
Více než 60 % všech cizinců byli zaměstnanci.

Mezinárodní odborný časopis

Statistika: Statistics and Economy Journal

Recenzované
články, žádné
publikační
poplatky

Zařazen v databázích
Web of Science
(impakt faktor)
a Scopus

Časopis
s otevřeným
přístupem
(open access)

csu.gov.cz/statistika_journal

Vážené čtenářky, vážení čtenáři,

léto bývá obdobím cestování, poznávání nových míst i setkávání s lidmi různých kultur. Není proto náhodou, že hlavním tématem letního čísla našeho časopisu jsou cizinci žijící v České republice. Je to téma aktuální, společensky významné a často diskutované.

Česká republika prošla od roku 2000 výraznou proměnou. Zatímco ještě před dvěma desetiletími byla především zemí, ze které lidé

odcházel nebo kterou jen projížděli, dnes patří mezi státy s významným podílem zahraničních obyvatel. Za tímto vývojem stojí geopolitický a ekonomický rozvoj celé střední Evropy. Statistiky ukazují, že cizinci dnes tvoří významnou součást české společnosti i pracovního trhu a jejich přítomnost ovlivňuje demografický, ekonomický i sociální vývoj země.

V tomto čísle proto představujeme podíl cizinců na celkové populaci, dopady na zaměstnanost a trh práce. Dále se zaměříme na vybrané makroekonomické ukazatele, které s nimi souvisí. Poukazujeme rovněž na problémy, s nimiž se musejí cizinci působící na našem území vypořádat.

Mimo hlavní nosné téma přinášíme též informace o blížícím se Integrovaném šetření v zemědělství, nahlížíme do Rwandy, kde je pěstování čaje jedním z hlavních exportních artiklů. Též se věnujeme vývoji v odvětví těžby dřeva i pokračujícímu poklesu spotřeby ropy v Evropské unii. Součástí je také analýza trhu práce, která se tentokrát zaměřuje na rostoucí pracovní neschopnost v Česku. Nechybí ani analýza ekonomického vývoje za 1. čtvrtletí roku 2026 ve vztahu ke zbytku Evropy.

Přeji vám inspirativní letní čtení a věřím, že články v tomto čísle nabídnou nejen nové poznatky, ale i širší pohled na jednu z nejvýznamnějších společenských proměn současné České republiky.

HELENA HOUŽVIČKOVÁ

ředitelka sekce makroekonomických statistik ČSÚ

CIZINCI V ČESKU

- 21** Od okrajové minority k desetině národa
- 25** Cizinci změnili českou ekonomiku
- 28** Pracujících cizinců u nás přibývá

UDÁLOSTI

- 4** Předsednictví v Radě EU převzalo Irsko
- 4** Nový on-line katalog Ústřední statistické knihovny
- 4** Pomáháme statistikům v Kosovu
- 5** Minisčítání má druhé místo
- 5** Vědecký časopis ČSÚ zlepšil svůj impact faktor
- 5** Kam míří státní statistická služba
- 5** Statistická data pomáhají cestovnímu ruchu
- 6** Blíží se Integrované šetření v zemědělství

ZE SVĚTA

- 8** Rwanda a pěstování čaje
- 9** Vývoz žraločích ploutví z EU
- 9** Japonsko stárne rychleji, než uváděly prognózy

STATISTIKA ODVĚTVÍ

- 10** Těžba dřeva postupně klesá
- 12** Spotřeba ropy v EU se snížila

TRH PRÁCE A SOCIÁLNÍ STATISTIKY

- 14** 78 milionů dnů pracovní neschopnosti za rok

ANALÝZA

- 16** Zpomalení růstu se nevyhnulo Česku ani EU

ROZHOVOR

- 18** Ročně oslovujeme jen desetinu aktivních podniků
- 32** Na cizince máme poměrně vysoké nároky

MAKROEKONOMIKA A FINANCE

- 35** Vztahy s Jižní Koreou se prohlubují

STATISTIKA V KRAJÍCH

- 38** Demografický vývoj za čtvrt století

LIDÉ A SPOLEČNOST

- 41** Lidé věří nezávislé statistice
- 42** Zateplené jsou dvě třetiny domů v Česku
- 43** Češi a ekologie

HISTORIE

- 44** Statistika v knihách smolných práva útrpného

KRÁTCE

Čtvrtý společný kongres České geografické společnosti a Slovenské geografické společnosti se bude konat ve dnech 7. až 10. září 2026 v Košicích. Jako hlavní téma organizátoři zvolili „Geografie v měnícím se světě“.

ČSÚ navštívila zahraniční delegace statistiků z postsovětských zemí. Jednání se týkala zejména problematiky národních účtů.

Zástupci ČSÚ jednali o spolupráci se Svazem průmyslu a dopravy a Ministerstvem financí na přípravě klasifikace investic do digitální transformace. Při definici podporovaných kategorií investic by mohl být využit číselník klasifikace produkce CPA, který slouží pro účely oficiální statistiky a je mezinárodně harmonizován.

ČSÚ plánuje využít zkušeností britských kolegů z provádění strategických změn a restrukturalizace Úřadu pro národní statistiku (ONS). Bilaterální jednání na toto téma se uskuteční na podzim.

Předsednictví v Radě EU převzalo Irsko

Ve druhé polovině letošního roku předsedá Radě EU Irsko, které je první zemí z nového předsednického tria řídícího jednání Rady EU do prosince 2027, a to společně s Litvou a Řeckem. V oblasti statistiky se irský statistický úřad ujme pracovní skupiny Rady EU pro statistiku. Prioritou je navázat na práci předchozích předsednictví a finalizovat projednávání návrhů nařízení Evropského parlamentu a Rady o nefinanční statistice komerčních nemovitostí a nařízení o evropských statistikách rybolovu a akvakultury. Současně se předpokládá zahájení projednávání nových návrhů, přičemž na pořadu jsou návrh nařízení o evropském systému národních a regionálních účtů, návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se mění nařízení (ES) č. 184/2005 o statistice Společenství týkající se platební bilance, mezinárodního obchodu se službami a přímých zahraničních investic a také návrh nařízení, kterým se

mění nařízení (EU) 2018/1091 o integrované statistice zemědělských podniků pro období 2030–2039. Irské předsednictví (stejně jako celé předsednické trio) se zaměří také na zjednodušování statistické legislativy a požadavků, snižování zátěže při zachování relevance a efektivity Evropského statistického systému a bude sledovat vývoj statistiky, dat a umělé inteligence v dalších oblastech s cílem najít příležitosti ke sladění požadavků na statistická a nestatistická data, kdekoliv to bude možné.

Nový online katalog Ústřední statistické knihovny

Na webových stránkách ČSÚ byl zprovozněn nový online katalog Ústřední statistické knihovny.

Zájemci v něm mohou vyhledávat z více než 50 tisíc titulů bez nutnosti fyzické návštěvy knihovny. Publikace lze vyhledávat podle názvu titulu, tematického zaměření, klíčových slov, autora a dalších kritérií. Po přihlášení je možné objednat zapůjčení vybraných titulů nebo si rezervovat termín pro prohlížení ve studovně knihovny.

Ústřední statistická knihovna sídlí v budově ČSÚ v Praze 10, ulice Na padesátém 81. Otevřeno má v pondělí a ve středu od 8:00 do 17:00 hod., v úterý a ve čtvrtek od 9:00 do 15:00 hod. a v pátek od 9:00 do 12:00 hod. Osobní návštěvu je třeba domluvit minimálně jeden pracovní den předem prostřednictvím e-mailové adresy knihovna@csu.gov.cz.

Online katalog najdete na:

 knihovna.csu.gov.cz

Pomáháme statistikům v Kosovu

V červnu se uskutečnila již druhá studijní návštěva statistiků z Kosovo Agency of Statistics (KAS) v pražské centrále ČSÚ. Jednání se tentokrát zaměřilo na zachycování nezjištěné ekonomiky v národních účtech. Experti ČSÚ konzultovali s kosovskými kolegy jejich nové odhady a poskytli jim řadu doporučení a metodických rad ke správnému začlenění výsledků nezjištěné ekonomiky do národních účtů. Statistici z Kosova si metodické pomoci velmi cení, a vzájemná spolupráce obou statistických úřadů tak bude pokračovat i v příštích letech. Cílem je postupně sladit oficiální kosovskou statistiku se standardy platnými v EU.

Minisčítání má druhé místo

ČSÚ získal ocenění za přibližování statistiky školákům.

Projekt Minisčítání, který připravil Český statistický úřad pro žáky druhého stupně základních škol, získal 2. místo v kategorii Státní správa, politika v prestižní soutěži Lemur – Česká cena za public relations. Soutěž každoročně pořádá Asociace public relations a ceny v ní získávají komunikační projekty, které přinášejí kreativní řešení, dodržují etické standardy oboru a mají prokazatelný pozitivní dopad.

V loňském roce proběhl už šestý ročník Minisčítání. Zapojilo se do něj rekordních 83 558 žáků z 5 511 tříd a 1 092 škol. Standardní dotazník zjišťující zvyky, aktivity a názory děti doplnily tentokrát metodické listy připravené odborníci z pedagogické fakulty Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích. Učitelé tak získali návod, jak zařadit téma statistiky zábavnou formou do výuky různých předmětů.

Vědecký časopis ČSÚ zlepšil svůj impact faktor

Odborný vědecký časopis Statistika: Statistics and Economy Journal, který od roku 1964 vydává Český statistický úřad, zvýšil za loňský rok svůj impact faktor JIF v databázi Web of Science z 0,3 na 0,6. Zároveň vzrostla hodnota jeho JIF percentile o 9,6 bodu na 20,5 bodu.

Uvedené údaje vypovídají o nárůstu citovanosti publikovaných článků, a zároveň také o posilování prestiže časopisu ve vědecké komunitě. V loňském roce se rovněž zlepšila pozice časopisu v databázi Scopus.

Kam míří státní statistická služba

Statistická rada jednala o nových zdrojích dat a modernizaci statistiky.

Česká statistická rada se na svém červnovém jednání věnovala přípravě statistických zjišťování na rok 2027, výhledu šetření v domácnostech i modernizaci Statistického informačního systému ČSÚ. Všechna projednávaná témata spojovala snaha o snižování zátěže firem, institucí i občanů, od nichž ČSÚ data získává. Významný posun by v příštích letech mělo způsobit Jednotné měsíční hlášení zaměstnavatele,

které umožní tvorbu detailnějších výstupů o trhu práce, sledování jeho dynamiky a podrobnější vzhled do problematiky částečných úvazků. Zaměstnavatelé přitom budou vyplňovat menší množství výkazů než dosud.

Česká statistická rada je poradním orgánem ČSÚ složeným z odborníků statistické teorie a praxe. Vyjadřuje se zejména k návrhu programu statistických zjišťování, k návrhům právních předpisů týkajících se státní statistické služby a ke koncepčním otázkám státní statistické služby.

Statistická data pomáhají cestovnímu ruchu

Odborníci z krajské správy ČSÚ v Ústí nad Labem byli přizváni na jednání ředitelů destinačních agentur cestovního ruchu konané na Krajském úřadě v Ústí nad Labem. Účastníkům jednání představili proces získávání dat o cestovním ruchu, jejich zpracování a prezentace. Zároveň vysvětlili, kde lze oficiální data ČSÚ najít a jak se s nimi dá pracovat a vytvářet individualizované sestavy podle potřeby.

Blíží se Integrované šetření v zemědělství

Zemědělci se snažíme práci s vyplňováním výkazů maximálně ulehčit.

MARCELA MÁČOVÁ
oddělení statistiky
zemědělství
a lesnictví

Během letošního podzimu opět proběhne sběr dat v rámci Integrovaného šetření v zemědělství (IŠZ). Prosíme všechny čtenáře časopisu Statistika & My, aby o něm šířili informace ve svém okolí, a všechny zemědělce splňující prahové hodnoty pro šetření si dovoluujeme upozornit, že pro ně platí zákonná povinnost vyplnit výkaz.

Na rozdíl od plošného šetření v roce 2020 budou osloveni, stejně jako v roce 2023, pouze vybrané podniky evidované v zemědělském registru ČSÚ (neveřejný registr dle zákona č. 89/1995 Sb., o státní statistické službě) na základě kombinace ukazatelů charakterizujících rozsah jejich rostlinné a/nebo živočišné výroby. Velké podniky budou do zjišťování zařazeny všechny a obecně platí, že čím menší podnik, tím menší procento náhodně vybraných zemědělci pro šetření.

JAK RESPONDENT ZJISTÍ, ŽE BYL ZAHRNUT DO ŠETŘENÍ?

Všechny vybrané zemědělské subjekty včas obdrží oznámení o zpravodajské povinnosti a dopis s odkazem na elektronický výkaz spolu s dalšími instrukcemi k jeho vyplnění, včetně kontaktních údajů na pracovníky ČSÚ. Oznámení zemědělci dostanou

buď 25. srpna do svých datových schránek, anebo (v případech, že datovou schránku nemají nebo ji mají neaktivní) v polovině září poštou či e-mailem. Mohou být také přímo osloveni tazatelem ČSÚ, který je povinen se prokázat průkazem tazatele statistického zjišťování. Veškeré potřebné informace samozřejmě budou zveřejněny na internetových stránkách ČSÚ a pracovníci oddělení terénních zjišťování na krajských správách i kontaktní osoby z jiných útvarů budou připraveni odpovědět na všechny dotazy týkající se šetření.

PRAHOVÉ HODNOTY PRO INTEGROVANÉ ŠETŘENÍ V ZEMĚDĚLSTVÍ

výměra od 5 ha obhospodařované zemědělské půdy vlastní nebo najaté
nebo 2 ha orné půdy
nebo 0,5 ha brambor
nebo součtová plocha zeleniny a jahodníku od výměry 0,5 ha
nebo součtová plocha sadů a ostatních trvalých kultur od výměry 0,3 ha
nebo součtová plocha léčivých, aromatických a kořeninových rostlin, květin a okrasných rostlin, osiva a sadby a školek od výměry 0,2 ha
nebo 0,1 ha vinic
nebo 100 m² zakrytých ploch
nebo 100 m² ploch k pěstování hub
nebo 1,7 dobytčí jednotky

PRAHOVÉ HODNOTY PRO ZÁPIS DO ZEMĚDĚLSKÉHO REGISTRU

výměra od 1 ha obhospodařované zemědělské půdy
nebo 1 500 m² pěstovaných intenzivních plodin (sady, zelenina, květiny)
nebo 1 000 m² vinic
nebo 300 m² skleníků a pařenišť
nebo chov od 1 ks skotu, 2 ks prasat, 4 ks ovcí a koz, 50 ks drůbeže, 100 ks králíků

ELEKTRONICKÝ FORMULÁŘ USNADNÍ VYPLŇOVÁNÍ

Ve způsobu sběru dat pro všechna statistická odvětví dochází v roce 2026 k výrazné změně. Byly zrušeny výkazy v aplikaci Dante web a ve formě vyplnitelných PDF a místo nich byly zavedeny nové elektronické formuláře dostupné v Portálu respondenta na internetových stránkách ČSÚ (<https://eportal.csu.gov.cz/portal/vykazy-statistika>).

Významnou výhodou nového elektronického formuláře je dynamické zobrazování jednotlivých oddílů a jejich částí. Respondenti tedy nemusejí prohledávat celý výkaz a zjišťovat, které otázky se týkají právě jich. V IŠZ se jedná například o tyto postupy:

- **Oddíly o zemědělské půdě:** Subjekty, které na ní neobhospodaří, pouze zaškrtnou, že nemají ornou půdu a poté, že nemají zemědělskou půdu; všechny následující oddíly týkající se zemědělské půdy se jim nezobrazí. Další dynamické zobrazení je vázáno na to, zda lze použít data o výměrách zemědělských plodin a kultur již vyplněná zemědělským subjektem v jednotné žádosti Státnímu zemědělskému

a intervenčnímu fondu nebo ve výkazu o plochách osevů k 31. květnu 2026.

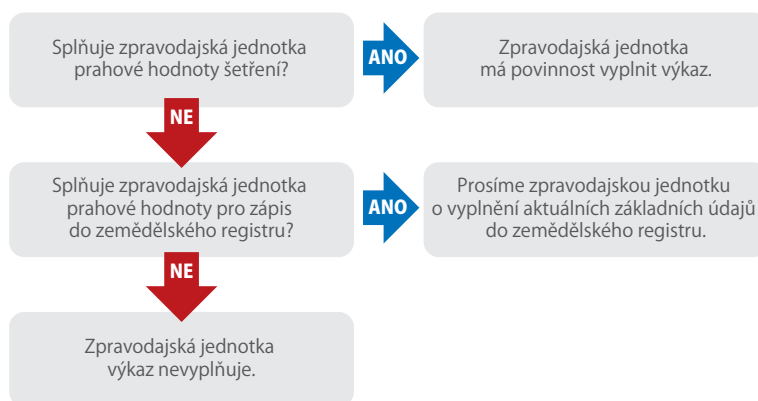
• **Oddíly o chovu zvířat:** Subjekty, které nechovají skot, prasata nebo slepice, automaticky přeskočí oddíly týkající se jejich ustájení a dalších aspektů chovu. Subjektům s chovem se tyto oddíly zobrazí pouze pro relevantní kategorie zvířat.

• **Oddíly o pracovních silách:** Právníkům osobám se nezobrazí dotazy na členy rodiny majitele a na jiné výdělečné činnosti zemědělského subjektu, naopak fyzické osoby bez IČO neuvidí dotazy na zaměstnance.

• **Metodické vysvětlivky,** které v tištěných výkazech následovaly až za všemi oddíly, jsou v elektronickém formuláři přiřazeny přímo ke konkrétním oddílům, a to buď v podobě textu nad výkazem, nebo se zobrazí po kliknutí na symbol otazníku.

V Českém statistickém úřadě se stále snažíme respondentům práci s vykazováním ulehčit, a proto v co možná největší míře využíváme informace, které již mají k dispozici další instituce. V IŠZ 2026 tedy budou kromě sebraných dat zpracovány i údaje z těchto administrativních zdrojů:

Údaje z jednotné žádosti Státnímu zemědělskému a intervenčnímu fondu včetně deklarace plodin v rámci přímých plateb. Zemědělské subjekty, které podaly jednotnou žádost na celou plochu své zemědělské půdy a u nichž nedošlo od data podání jednotné žádosti do referenčního dne pro IŠZ k organizačním změnám, tedy místo údajů o všech zemědělských plodinách a kulturách vyplní pouze data o výměrách trvalých travních porostů a trvalých kultur v detailnějším členění, než je požadováno v jednotné žádosti. Zároveň s těmito daty využijeme i statistické údaje z došetření ČSÚ ve výkazu

Elektronický formulář zobrazuje jenom ty dotazy, které se daného subjektu týkají.

o plochách osevů k 31. květnu 2026. Pro subjekty, které jej vyplnily a nedošlo u nich ke změnám, platí stejné pravidlo. Výjimkou jsou respondenti, kteří mají souběžnou konvenční a ekologickou produkci – ti vyplní navíc i výměry plodin a kultur v režimu ekologického zemědělství.

Data z integrovaného zemědělského registru ministerstva zemědělství uplatníme i v IŠZ pro jednotlivé kategorie skotu. Protože se však v IŠZ ptáme na ustájení, krmné dny a další podrobnosti, bylo nutné na výkaze ponechat položky „skot celkem“ a „krávy dojené“, abychom vyloučili případný nesoulad mezi stavy skotu podle registru a informacemi z výkazu.

Informace z registru vinic vedeného Ústředním kontrolním a zkušebním ústavem zemědělským jsme přebírali již v samostatných strukturálních šetřeních o vinicích v letech 2015 a 2020 a nyní je využijeme pro účely IŠZ.

Pro úplnost ještě uvádíme **Státní zemědělský a intervenční fond**, který nám poskytuje údaje o využívání opatření pro podporu rozvoje venkova.

KOEFICIENTY PRO PŘEPOČET ZVÍŘAT NA DOBYTČÍ JEDNOTKY:

telata do 1 roku	0,400
býci a jalovice nad 1 rok do 2 let	0,700
býci nad 2 roky	1,000
jalovice nad 2 roky	0,800
krávy dojené	1,000
krávy ostatní	0,800
selata s živou hmotností <20 kg	0,027
chovné prasnice o hmotnosti ≥50 kg ..	0,500
ostatní prasata	0,300
ovce a kozy	0,100
kuřata na výkrm	0,007
slepice	0,014
krůty	0,030
kachny	0,010
husy	0,020
pštrosi	0,350
ostatní drůbež j. n.	0,001
chovné samice králíků	0,020

JAK OPRAVIT NEAKTUÁLNÍ ÚDAJE?

Co má dělat zemědělec zahrnutý do výběrového souboru, který část své půdy nebo zvířat v nedávné době prodal nebo přenechal jinému zemědělci, k datu šetření již nesplňuje prahové hodnoty integrovaného šetření a v zemědělském registru ČSÚ jsou o něm zaznamenány neaktuální údaje?

Pokud stále splňuje hodnoty pro vedení v zemědělském registru (viz tab.), prosíme jej o vyplnění aktuálních základních údajů o obhospodařované zemědělské půdě a stavech chovaných zvířat, případně oznámení těchto údajů tazateli za účelem aktualizace zemědělského registru.

Pokud již hodnoty pro evidování v zemědělském registru nesplňuje, oznámí tuto skutečnost kontaktní osobě ČSÚ a ze zemědělského registru bude vyřazen.

KRÁTCE

Norský statistický úřad se zabýval kvantitativním hodnocením makroekonomických důsledků klimatických změn na norské hospodářství. Klíčovým zjištěním je, že celkové ztráty blahobytu jsou vyšší než přímé náklady na klima více než dvojnásobně. Je to způsobeno interakcí mezi klimatickými dopady a stávajícími hospodářskými politikami (např. zdaněním práce nebo dotacemi), které mohou negativní účinky prohloubit.

 bit.ly/3SGG5Kp

Itálie zůstává největším odběratelem sladké vody v EU s průměrem 150 m³ na obyvatele ročně. Kritická situace panuje zejména v distribuci. V roce 2024 se přidělový systém dotkl více než milionu obyvatel (5,8% populace), přičemž nejhorší stav byl na jihu země a na Sicílii. V roce 2025 nahlásilo nepravidelnosti v dodávkách 2,7 mil. domácností (10,2%). Nedůvěra k pitné vodě z kohoutku zůstává vysoká. V celostátním průměru jí nevěří 30% domácností, ale na Sicílii 57,6% a na Sardinii 52,1%.

 bit.ly/4uQ1a2A

Rwanda a pěstování čaje

Rwanda patří mezi nejvýznamnější producenty čaje v Africe a tato komodita představuje jeden z pilířů jejího exportně orientovaného zemědělství.

EVA HENZLEROVÁ
odbor komunikace

Čajovník se ve Rwandě začal sázet v 50. letech 20. století a během několika desetiletí se stal jednou z nejdůležitějších exportních plodin země. Dnes je čaj vedle kávy hlavním zdrojem příjmů z agrárního exportu a významně přispívá k zaměstnanosti ve venkovských oblastech.

Pěstování čaje je soustředěno především v Západní, Severní a Jižní provincii. Produkční oblasti se nacházejí ve vyšších nadmořských výškách, kde převládají kyselé půdy, dostatek srážek a mírné tropické klima. Tyto podmínky umožňují produkci čaje s výraznou chutí, jasnou barvou nálevu a vysokou kvalitou, která je ceněna na mezinárodních trzích. Rwandský čaj pravidelně dosahuje nadprůměrných cen na aukcích v keňské Mombase.

Význam odvětví dokládají také údaje o rozsahu produkce. V současné době je v zemi osázeno více než 33 tis. hektarů čajových plantáží. V sektoru působí více než 50 tisíc drobných pěstitelů, kteří jsou sdruženi ve 23 družstvech a pěstitelských organizacích. Na zpracování suroviny navazuje síť 19 soukromých čajových továren rozmístěných v hlavních pěstitelských regionech.

Statistiky potvrzují dlouhodobé zvyšování produkce. Zatímco v roce 1980 bylo v zemi vyrobeno téměř 6 tis. tun zpracovaného čaje, v roce 2024 produkce přesáhla 40 tis. tun. Za čtyři desetiletí tak objem výroby vzrostl téměř sedminásobně. Takové tempo bylo umožněno rozšiřováním ploch plantáží, modernizací zpracovatelských kapacit a podporou drobných farmářů. Přibližně 65 % čerstvého

čajového listu dodávají malí pěstitelé, zatímco zbývajících 35 % pochází z průmyslových plantáží. To svědčí o významné roli rodinného zemědělství v celém odvětví.

Ekonomický přínos čaje je pro rwandské hospodářství mimořádně důležitý. Ve fiskálním roce 2023/2024 dosáhla hodnota exportu čaje 114,8 mil. amerických dolarů. Více než 97 % produkce bylo určeno na zahraniční trhy, což potvrzuje silnou exportní orientaci sektoru. Přibližně 80 % čaje se prodalo prostřednictvím mezinárodních aukcí, 17 % bylo exportováno přímými obchodními kontrakty a pouze méně než 3 % produkce mířila na domácí trh.

Budoucnost rwandského čajového sektoru je spojena s růstem produktivity, rozšiřováním plantáží a adaptací na klimatické změny. Nejvýznamnějším produktem je černý čaj typu CTC (Crush, Tear, Curl), který je využíván zejména při výrobě čajových směsí prodávaných po celém světě. Organizace FAO ve spolupráci s tamější vládou podporuje výrobu zeleného a bílého čaje včetně tzv. ortodoxních čajů. Diverzifikace produkce umožňuje pronikat na specializované trhy, kde zákazníci vyžadují prémiovou kvalitu a jsou ochotni platit vyšší ceny. To se promítá i do zlepšení životních podmínek drobných pěstitelů. Čaj tak zůstává nejen významnou exportní komoditou, ale také důležitým zdrojem příjmů pro desetitisíce venkovských domácností.

 bit.ly/3QwzcdV

Vývoz žraločích ploutví z EU

V roce 2025 se ze zemí EU do zemí mimo EU vyvezlo 2,7 tis. tun žraločích ploutví v hodnotě 44,8 mil. eur. Ve srovnání s rokem 2024 se objem vývozu snížil o více než 15 % a jeho hodnota klesla o 31 %.

Na konci roku 2023 došlo k významné aktualizaci Úmluvy o mezinárodním obchodu s ohroženými druhy volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin (CITES). Revize přidala na seznam ohrožených živočichů 60 druhů žraloků. Obchodování s nimi od té doby podléhá přísnějším kontrolám a vývozci musejí předkládat více dokumentace. Součástí těchto opatření bylo také zavedení nových kódů produktů v databázi mezinárodního obchodu Eurostatu, které slouží ke sledování nejčastěji obchodovaných druhů žraloků, jako jsou žralok modrý a žralok mako.

Žraločí ploutve se vyvážejí téměř výlučně do asijských zemí. V roce 2024

se nejvýznamnějším příjemcem ploutví z Evropy stal Singapur, který předstihl Čínu. V roce 2025 byly hlavními destinacemi Singapur (41,5 % obchodu) a Čína (40,9 %), s odstupem následovaly Hongkong (12,8 %), Japonsko (2,5 %) a Vietnam (1,1 %).

Vývoz žraločích ploutví v roce 2025 tvořily převážně mražené ploutve v celkové hodnotě 40,3 mil. eur (90 % z celkového objemu) a dále pak uzené, sušené, solené nebo ve slaném nálevu konzervované žraločí ploutve v hodnotě 4,2 mil.

(9 %). Čerstvé nebo chlazené žraločí ploutve představovaly méně než 1 % celkové hodnoty vývozu.

Ze zmrazených žraločích ploutví tvořily 97 % obchodu ploutve žraloka modrého a zbytek ploutve žraloka mako. V případě uzených, sušených, solených nebo naložených ve slaném nálevu pocházelo ze žraloka modrého 82 % a ze žraloka mako 18 %.

 bit.ly/4vK6dTD

Japonsko stárne rychleji, než uváděly prognózy

Podle předběžných údajů se v Japonsku v loňském roce narodilo méně než 705 tisíc dětí, což představuje meziroční pokles o 15 tisíc. Sestupná trajektorie pokračuje již desátý rok v řadě.

V roce 2022 počet narozených poprvé od začátku vedení statistik v roce 1899 klesl pod 800 tisíc a nyní se zdá, že brzy spadne pod 700 tisíc. Za hlavní faktory se považuje pokles počtu žen v plodném věku a propad počtu sňatků během pandemie covidu-19.

Přestože počet sňatků v roce 2025 vzrostl meziročně o 5,7 tisíce na 505,7 tisíce, zůstává historicky nízký. Vzhledem k negativnímu postoji Japonska k těhotenství před sňatkem nebo mimo manželství je nepravděpodobné, že by se počet narozených dětí zvýšil, dokud nedojde k významnému nárůstu počtu sňatků.

Méně narozených než zemřelých bylo poprvé zaznamenáno v roce 2007, a přirozený úbytek obyvatelstva se od té doby dále prohlubuje. V roce 2025 tak Japonsko přirozenou měnou ztratilo téměř 900 tisíc obyvatel.

Snižování počtu narozených postupuje asi o 15 let rychleji, než předpokládaly prognózy Národního institutu pro výzkum obyvatelstva a sociálního zabezpečení.

Během prvního baby boomu (1947–1949) dosáhl počet porodů v Japonsku 2,5 milionu za rok a během druhého baby boomu (1971–1974) překročil hranici 2 miliony za rok. Od té doby počet porodů neustále klesá. K nárůstu porodnosti nedošlo ani v době, kdy generace druhého baby boomu dosáhla věku, kdy mohla mít vlastní děti.

 bit.ly/4uS20vl

Těžba dřeva postupně klesá

V roce 2025 klesla těžba dřeva v českých lesích na 16,7 mil. m³ dřeva bez kůry. Pokračuje tak její pokles po kulminaci kalamity v roce 2020. Snížila se rovněž zalesňovaná plocha.

**JOSEF
KAHUDA**

oddělení statistiky
zemědělství
a lesnictví

Výměra lesních pozemků meziročně nepatrně vzrostla (+1 489 ha) a k 31. 12. 2025 dosáhla dle údajů z katastru 2 684 627 ha, což odpovídá 34,0 % celkové výměry České republiky. Největší výměru lesních pozemků vykazoval s výraznou převahou Jihočeský kraj (381 967 ha, 14,2 % lesů v ČR). Nejvyšší podíl lesních pozemků na celkové výměře kraje měl Liberecký kraj (44,8 %), nejnižší naopak hlavní město Praha (10,7 %). Státní lesy tvořily 54 % celkové rozlohy lesů, samotný státní podnik Lesy České republiky, s. p., spravoval zhruba 45 % všech lesů.

TĚŽBA DŘEVA SE SNIŽUJE

Těžba dřeva opět zaznamenala pokles (−6,1 %), meziročně o 1 094 tis. m³ na 16 713 tis. m³ (bez kůry). Nedosáhlo se tedy ani poloviny objemu rekordní těžby v roce 2020 (35 754 tis. m³). Objem vytěženého dříví v roce 2025 dosahoval stejné úrovně jako v roce 2010 (16 736 tis. m³), přičemž průměrná intenzita těžby dřeva byla 6,2 m³ na hektar lesních pozemků. Stále se však jedná o nadprůměrné hodnoty, za běžnou úroveň lze považovat zhruba 15 až 16 mil. m³ celkové vytěženého dříví.

Podíl nahodilé těžby na celkové těžbě dřeva se opět snížil a představoval necelou třetinu (31,6 %) jejího objemu, tedy 5 276 tis. m³. Nejvyšší podíl nahodilé těžby na celkové těžbě dřeva daného území zaznamenal Moravskoslezský kraj (62,6 %, 785 tis. m³), odkud pocházelo 14,9 % z celkové nahodilé těžby. Další vysoké územní podíly na celkové nahodilé těžbě v Česku byly zaznamenány v Olomouckém kraji (12,2 %) a v Jihomoravském kraji (11,9 %).

Těžily se především jehličnaté dřeviny (14 376 tis. m³, 86,0 % celkové těžby), těžba listnatých dřevin se oproti předchozímu roku zvýšila o 204 tis. m³ (+9,6 %) a dosáhla 2 336 tis. m³. Z jednotlivých dřevin výrazně převažoval smrk (64,8 %), dále s velkým odstupem

následovaly borovice (15,2 %), buk (5,6 %) a modřín (4,7 %). Zastoupení jehličnanů je na podobné úrovni, jako tomu bylo v roce 2013 před nástupem poslední velké kalamity. Snižující se podíl nahodilé těžby přispívá ke kladné bilanci zásob dřeva v lesích (přírůsty jsou vyšší než těžba dřeva).

Nejvyšší objemy vytěženého dříví byly zaznamenány v Jihočeském kraji (2 629 tis. m³), v Plzeňském kraji (2 203 tis. m³) a ve Středočeském kraji spolu s Prahou (1 686 tis. m³). Nejvíce listnatých dřevin se těžilo v krajích Jihomoravském (432 tis. m³), Zlínském (348 tis. m³) a Olomouckém (284 tis. m³). Těžba listnáčů v těchto krajích představovala téměř polovinu veškeré těžby listnatých dřevin v Česku.

UMĚLÁ OBNOVA LESŮ JIŽ NENÍ TAK INTENZIVNÍ

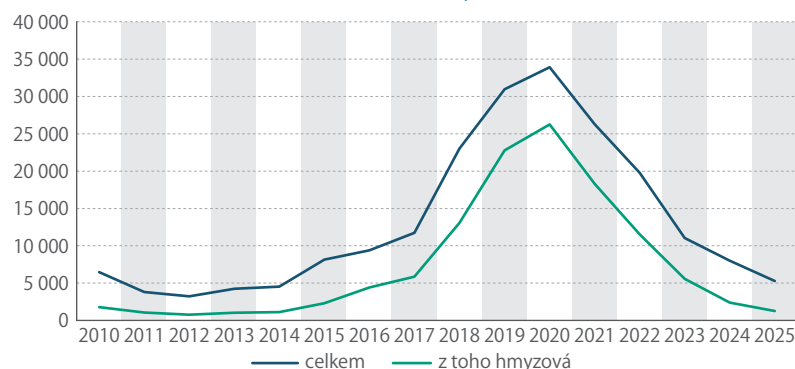
Loňská plocha zalesňování (obnova lesa a zalesnění sadbou a sítí, tj. uměle) byla nižší než v předchozím roce. Oproti roku 2024 došlo ke znatelnému poklesu o 6 430 ha (−21,8 %) na 23 065 ha. Stále se jedná o poměrně rozsáhlé zalesňování, holiny vzniklé těžbou dřeva postupně ubývají.

V rámci zalesňování zcela převažuje sadba, jejíž podíl se dlouhodobě pohybuje kolem 99 % a loni činil 99,7 % (23 003 ha). Síje (zalesňování s využitím osiva) se uplatňuje výjimečně (loni 61 ha). Při zalesňování se tedy používá zejména sadební materiál lesních dřevin (sazenice). Loni se spotřebovalo 125 593 tisíc sazenic, z nichž 56,9 % tvořily listnáče. Průměrná spotřeba sazenic byla 5 460 na hektar sadby, u listnatých dřevin 7 119 a u jehličnatých 4 174. Nejvíce sazenic na hektar sadby se spotřebovalo u dubu (8 712) a borovice (8 078). V počtu vysazených sazenic na jednotku plochy je situace téměř identická s předchozím rokem 2024, kdy na hektar připadalo 5 455 ks. V absolutním množství se nejvíce sazenic spotřebovalo v případě dubu (29 633 tis., 23,6 % ze všech sazenic) a buku (28 894 tis., 23,0 % všech sazenic). Podíl smrku je poměrně vysoký, loni představoval 22,8 % všech sazenic a během posledních let se postupně navyšoval.

V loňském roce mírně převažovala plocha zalesňovaná jehličnatými dřevinami, které byly použity na 12 978 ha, tedy na 56,3 % celkové zalesňované plochy (předchozí rok 55,3 %). Rozdíl mezi plochou zalesňovanou jehličnanů a listnáči byl 2 891 ha ve prospěch jehličnanů, podíl jehličnanů se postupně opět navyšuje (v letech 2019–2021 převládala plocha zalesněná listnáči).

Z jednotlivých dřevin zaujímal největší zalesňovanou plochu smrk (35,9 %), dále buk (16,1 %), dub (14,8 %) a borovice (9,1 %).

NAHODILÁ TĚŽBA DŘEVA (tis. m³ bez kůry)

Zdroj: ČSÚ

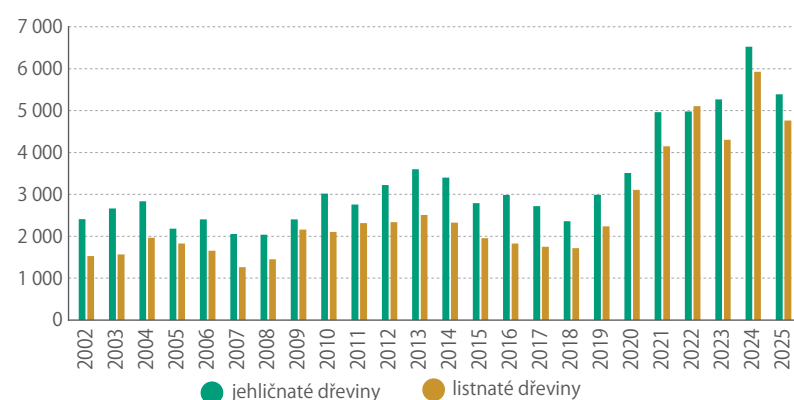
Nejvyšší podíl jehličnanů na zalesňování byl dosažen v Jihočeském kraji (68,2% zalesňované plochy v kraji), listnaté dřeviny nejvíce převažovaly (kromě Prahy) v Moravskoslezském kraji (65,6% zalesňování).

Nejrozsáhlejší zalesňovací práce proběhly opět v Kraji Vysočina (4 657 ha, tj. 20,2% celkového zalesňování v Česku) s plošnou převahou jehličnanů (61,0%).

ROSTE VÝZNAM PŘIROZENÉ OBNOVY LESŮ

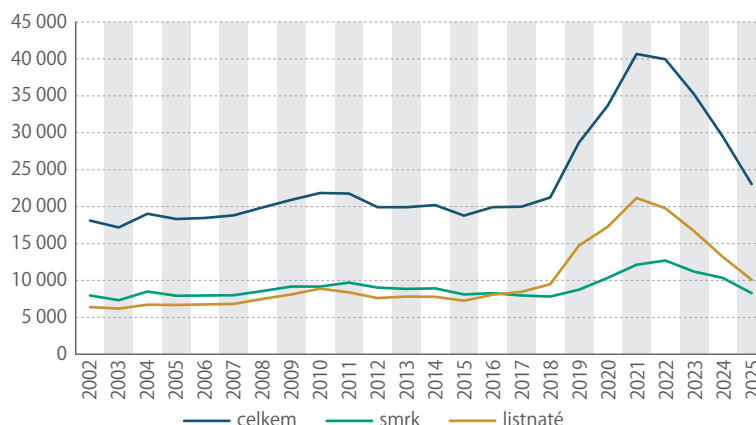
Kromě zalesňování sadbou a sítí se využívá i přirozená obnova lesa, při které se uplatňuje schopnost obnovy původního lesního porostu (stromů), zejména nálet a opad semen nebo plodů. Při tomto způsobu obnovy se musí přihlížet ke vhodnosti lokálních podmínek, aby mohl být využit její potenciál a splněn požadovaný účel. Sečte-li se zalesňování provedené uměle (sadbou a sítí) a přirozená obnova lesů dohromady, získáme hodnotu 33 217 ha, z toho přirozená obnova tvoří 30,6%. Nejedná se tedy o zanedbatelný podíl, její zastoupení narůstá a má v lesním hospodaření významnou roli v rámci obnovy lesa.

PŘIROZENÁ OBNOVA LESA (ha)

Zdroj: ČSÚ

ZALESŇOVÁNÍ (ha)

Zdroj: ČSÚ

Minulý rok došlo k meziročnímu poklesu plochy přirozené obnovy lesa o 2 295 ha (−18,4 %) na 10 152 ha. Dle dostupných údajů se jedná o druhou nejvyšší hodnotu v historii České republiky (rekord byl 12 447 ha v roce 2024). Loňský údaj se téměř shoduje s přirozenou obnovou v roce 2022 (10 088 ha). Skokový nárůst je patrný zejména během posledních let, což souvisí s nutností znovu zalesnit rozsáhlé plochy po kalamitách, ideálně s nižšími náklady než u umělé obnovy lesa. V přirozené obnově převažovaly jehličnany (53,1 %), z dřevin byly nejvíce zastoupeny smrk (40,7 %) a buk (18,9 %). Významně se uplatňuje také bříza (1 507 ha, 14,8 % celkové přirozené obnovy), která je typickou pionýrskou dřevinou. Z hlediska územního (podíl na celku za ČR) se nejvíce přirozená obnova lesa uplatnila v Jihočeském kraji (14,3 %) a v Kraji Vysočina (13,2 %).

Podrobné informace najdete v publikaci: Lesnictví – 2025 | ČSÚ (csu.gov.cz)

KVĚTEN 2026

PRŮMYSL
+2,0 %

PRŮMYSL

Průmyslová produkce v květnu 2026 očištěná od kalendářních vlivů meziročně vzrostla o 2,0%. Po vyloučení sezonních vlivů byla meziměsíčně nižší o 0,4%.

MALOOBCHOD
+4,7 %

MALOOBCHOD

Tržby v maloobchodě očištěné od kalendářních vlivů se v květnu reálně meziročně zvýšily o 4,7 %. Nejvíce rostly tržby ve specializovaných prodejnách s oděvy a obuví.

STAVEBNICTVÍ
+4,4 %

STAVEBNICTVÍ

Stavební produkce v květnu po očištění o vliv počtu pracovních dnů meziročně vzrostla o 4,4 %. Po vyloučení sezonních vlivů byla meziměsíčně vyšší o 0,2 %.

SLUŽBY
+3,4 %

SLUŽBY

Tržby ve službách očištěné od kalendářních vlivů se reálně meziročně zvýšily o 3,4 %. Nejvýraznější rostly tržby profesním, vědeckým a technickým činnostem (o 7,3 %).

CESTOVNÍ RUCH
+1,1 %

CESTOVNÍ RUCH

V květnu se v hromadných ubytovacích zařízeních ve srovnání s předchozím rokem ubytovalo o 1,1 % více hostů a počet přenocování se zvýšil o 1,3 %.

Spotřeba ropy v EU se snížila

Dovoz ropy do Evropské unie se loni nedostal na předcovidovou úroveň.

**JIŘÍ
TROJÁČEK**
oddělení statistiky
energetiky

Dovoz ropy do zemí EU27 v roce 2025 byl jeden z nejnižších za posledních 10 let. Dovezlo se pouze 463,4 mil. tun. Proti předchozímu roku se jedná o pokles o 1,6 %. Ve srovnání s covidovými roky 2020 a 2021, kdy se dovoz propadl až na 439, respektive 446 mil. tun, je údaj za loňský rok 2025 vyšší jen o 5,3, respektive 3,8 %. Po oživení v letech 2022 až 2024, kdy úroveň dovozu překračovala 470 mil. tun, dochází opět ke snižování.

V DOVOZU ROPY DOMINUJE NĚMECKO

Největším dovozcem ropy v rámci EU27 je Německo, které v roce 2025 dovezlo 79,7 mil. tun, tj. 17,2 % z celkového dovozu v rámci Evropské unie. Proti roku 2016 se však jedná o pokles o 12,7 %.

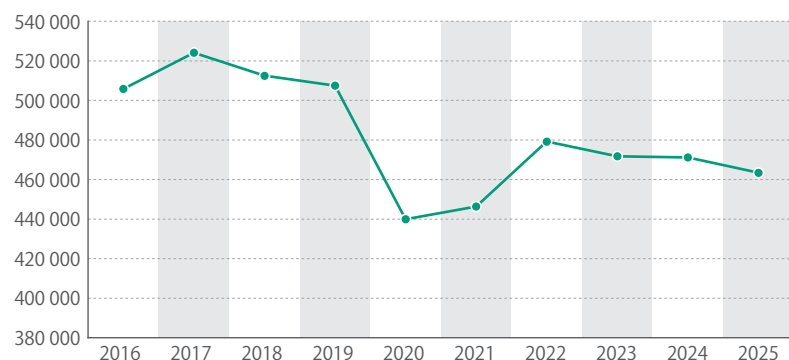
Dalšími významnými dovozci ropy v roce 2025 byly Španělsko s objemem 61,4 mil. tun a podílem 13,2 %, Itálie (54,7 mil. tun; 11,8 %), Nizozemsko (52,5 mil. tun; 11,3 %) a Francie (45,5 mil. tun; 9,8 %). Tyto země spolu s Německem tak představují 63,4 % z celkového dovozu ropy do Evropské unie.

Francie se mezi roky 2016–2017 s objemem 54 až 56,9 mil. tun držela na pozici čtvrtého největšího dovozce v rámci EU27. Od roku 2018 ji na této pozici vystřídal Nizozemsko s objemem 54,3 mil. tun. Jeho dovozy se ve sledovaném období pohybovaly mezi 52 až 57 mil. tun s dvěma poklesy v roce 2020 (49,5 mil. tun) a v roce 2024 (48,4 mil. tun). V roce 2025 pak proti předchozímu roku vzrostl dovoz Nizozemska o 8,4 %.

Podíl mezi 6,4 % až 2 % na celkovém dovozu ropy do EU27 vykázalo v roce 2025 dalších šest zemí. Jednalo se o Belgii, Polsko, Řecko, Švédsko, Finsko a Litvu. Dalších 10 zemí se na celkových dovozech podílelo méně než 2 %. Česko s objemem dovozu 6,9 mil. tun a podílem 1,5 % zaujalo 15. pozici (v roce 2024 se jednalo o 16. pozici). Šest zemí EU27 ropy vůbec nedováží. Jedná se o Kypr, Estonsko, Lotyšsko, Lucembursko, Maltu a Slovinsko. Tyto země jsou zcela závislé na dovozu ropných produktů.

V roce 2025 dovezlo výrazně více ropy proti předchozímu roku 6 zemí, a sice Nizozemsko (+8,4 %), Finsko (+19,3 %), Slovensko (+27,6 %), Dánsko (+16,6 %), Irsko (+48,2 %), a Chorvatsko (+46,1 %). Naproti tomu výraznější propad importu

DOVOZ ROPY DO EU27 (tis. tun)

Zdroj: databáze IEA Jodi Oil

ČERVEN 2026

SOUHRNNÝ INDIKÁTOR DŮVĚRY

Důvěra podnikatelů v ekonomiku meziměsíčně vzrostla o 0,8 bodu na hodnotu 99,8. Důvěra spotřebitelů vzrostla o 3,1 bodu na 106,5. Souhrnný indikátor vzrostl o 1,3 bodu na 101,0. Meziročně je celková důvěra v ekonomiku vyšší.

+1,3
bodu

+3,0
bodu

PRŮMYSL

Důvěra podnikatelů v odvětví průmyslu se meziměsíčně zvýšila. Indikátor důvěry vzrostl o 3,0 bodu na hodnotu 97,5. V meziročním srovnání je důvěra v průmyslu vyšší.

-6,5
bodu

STAVEBNICTVÍ

Mezi podnikateli v odvětví stavebnictví se důvěra v ekonomiku meziměsíčně snížila. Indikátor důvěry klesl o 6,5 bodu na 111,4. Meziročně je důvěra ve stavebnictví nižší.

-0,9
bodu

OBCHOD

V odvětví obchodu se důvěra podnikatelů v ekonomiku proti květnu snížila. Indikátor důvěry klesl o 0,9 bodu na 91,9. Proti červnu loňského roku je důvěra v obchodu nižší.

-0,2
bodu

SLUŽBY

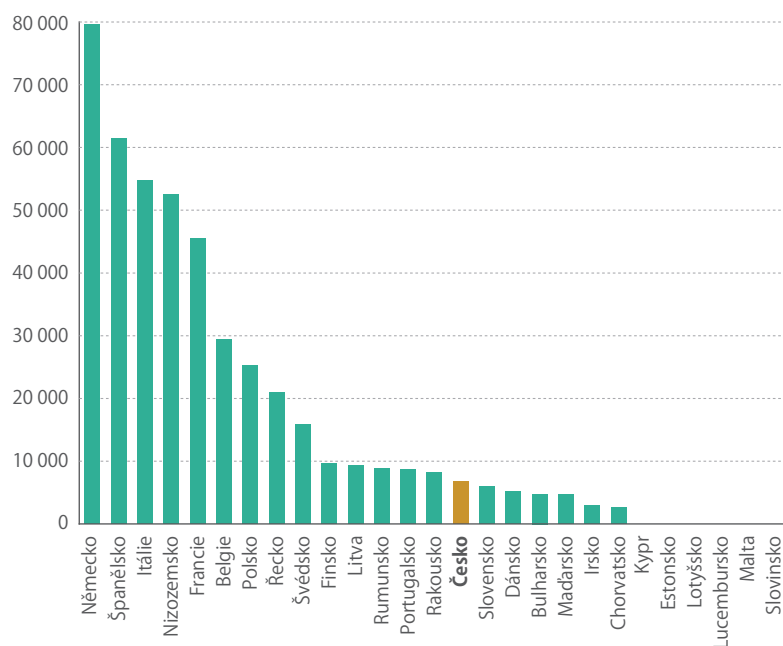
Důvěra podnikatelů ve vybraných odvětvích služeb se meziměsíčně mírně snížila. Indikátor důvěry poklesl o 0,2 bodu na hodnotu 102,2. Meziročně je důvěra ve službách nižší.

+3,1
bodu

SPOTŘEBITELÉ

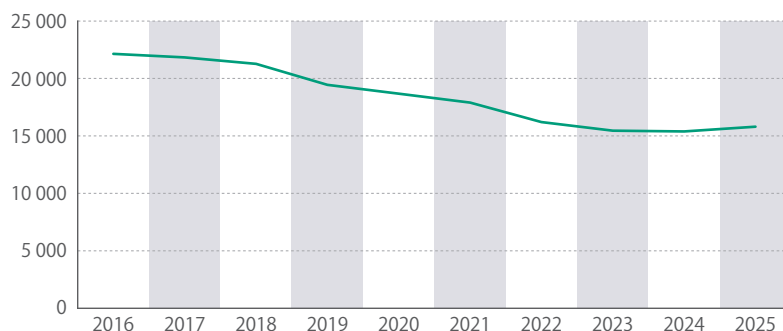
Důvěra spotřebitelů v ekonomiku se meziměsíčně zvýšila. Indikátor důvěry vzrostl o 3,1 bodu na hodnotu 106,5. V meziročním srovnání je důvěra spotřebitelů vyšší.

DOVOZ ROPY DO ZEMÍ EU27 V ROCE 2025 (tis. tun)

Zdroj: databáze IEA Jodi Oil

PRODUKCE ROPY V EU27 (tis. tun)

Zdroj: databáze IEA Jodi Oil

se projevil u Řecka (−12,2 %), Švédska (−13 %), Portugalska (−17,2 %), Bulharska (−26,8 %) a Maďarska (−17,8 %).

Česko loni dovezlo více ropy (+5,5 %), neboť v dubnu až květnu 2024 proběhla v rafinerii v Litvínově plánovaná zarážka.

V EU SE PRODUKUJE ROPY VELMI MÁLO

Produktce ropy v EU27 v roce 2025 byla 15,8 mil. tun, což je o 2,7 % více než v roce 2024. Proti roku 2016 se však jedná o pokles o 6,3 mil. tun (28,6 %). Během sledovaného období od roku 2016 se evropská produkce ropy snižuje plynule s výjimkou uvedeného mírného nárůstu v roce 2025.

Ropu v rámci EU27 produkuje jen 13 zemí. Nejvyšší podíly na produkci měly v roce 2025 Itálie (27,1 %; 4,3 mil. tun) Dánsko (22,3 %; 3,5 mil. tun), Rumunsko (16,1 %; 2,5 mil. tun), Německo (10,1 %; 1,6 mil. tun), Maďarsko (7,4 %; 1,2 mil. tun) a Polsko (5,2 %; 0,8 mil. tun). Dalších sedm zemí se na celkové produkci podílelo méně než 5 %. Patří mezi ně Francie, Chorvatsko, Rakousko, Nizozemsko, Česko, Řecko a Litva. Česko je s podílem 0,4 % až na 11. místě.

Španělsko a Slovensko od roku 2022 a Bulharsko od roku 2017 neprodukuje žádnou ropu. Dalších 11 zemí (Belgie, Kypr, Estonsko, Finsko, Irsko, Lotyšsko, Lucembursko, Malta, Portugalsko, Slovinsko, Švédsko) ropu nikdy v minulosti neprodukovalo.

VÝVOZ ROPY ZE ZEMÍ EU JE ZANEDBATELNÝ

Celkově bylo v roce 2025 ze zemí EU27 vyvezeno 2,3 mil. tun ropy. Proti roku 2016 to znamená pokles o 57,3 % a proti roku 2024 pokles o 5,2 %.

Na vývozu se podílelo šest zemí, rozhodující objemy realizovaly dvě: Dánsko (1 mil. tun) a Itálie (1 mil. tun). Vývoz z těch zbývajících byl nepatrný.

ČERVENEC 2026

SOUHRNNÝ INDIKÁTOR DŮVĚRY

Důvěra podnikatelů v ekonomiku se meziměsíčně zvýšila o 0,4 bodu na hodnotu 100,2. Důvěra spotřebitelů klesla o 0,9 bodu na 105,6. Souhrnný indikátor se mírně zvýšil o 0,1 bodu na 101,1. Meziročně je celková důvěra vyšší.

+0,1
bodu

+0,3
bodu

PRŮMYSL

V odvětví průmyslu se důvěra podnikatelů meziměsíčně mírně zvýšila. Indikátor vzrostl o 0,3 bodu na 97,8. Ve srovnání s červencem loňského roku je důvěra v průmyslu vyšší.

+1,8
bodu

STAVEBNICTVÍ

Důvěra podnikatelů v odvětví stavebnictví se meziměsíčně zvýšila. Indikátor důvěry vzrostl o 1,8 bodu na hodnotu 113,2. Ve srovnání s červencem 2025 je důvěra ve stavebnictví nižší.

+1,4
bodu

OBCHOD

Důvěra podnikatelů v odvětví obchodu se oproti červenci zvýšila. Indikátor důvěry vzrostl o 1,4 bodu na hodnotu 93,3. V meziročním srovnání je důvěra v obchodu nižší.

+0,2
bodu

SLUŽBY

Mezi podnikateli ve vybraných odvětvích služeb se důvěra meziměsíčně mírně zvýšila. Indikátor vzrostl o 0,2 bodu na 102,4. Meziročně je důvěra ve službách vyšší.

−0,9
bodu

SPOTŘEBITELÉ

Důvěra spotřebitelů v ekonomiku se oproti červnu snížila. Indikátor důvěry poklesl o 0,9 bodu na hodnotu 105,6. V meziročním srovnání je důvěra spotřebitelů vyšší.

78 milionů dnů pracovní neschopnosti za rok

Každý den kvůli dočasné pracovní neschopnosti chybělo na pracovištích okolo 4,5 % pracovníků.

**MARTIN
MANA**

ředitel odboru
statistik rozvoje
společnosti

**HELENA
CHODOUNSKÁ**

vedoucí oddělení
statistiky vzdělávání,
zdravotnictví,
kultury a sociálního
zabezpečení

V roce 2025 bylo v Česku 4 707 tisíce nemocensky pojištěných osob. Za 10 let jejich počet narostl o 200 tisíc (4,4 %). Nejvýraznější nárůst byl zaznamenán v odvětvových sekcích Zdravotní a sociální péče a Vzdělávání. V každé z nich se počet pojištěnců zvýšil zhruba o 120 tisíc., tj. přibližně o jednu třetinu. S odstupem následovala odvětvová sekce Informačních a komunikačních činností, kde počet pojištěnců vzrostl o téměř 40 tisíc (rovněž zhruba o třetinu). Naopak k nejvýraznějšímu poklesu (téměř o 50 %) došlo v sekci Těžba a dobývání.

Mezi pojištěnci převažují od roku 2022 ženy. V roce 2025 bylo nemocensky pojištěno 2 397 tisíc žen a 2 310 tisíc mužů. Nejvyšší podíl žen vykazovala odvětví Zdravotní a sociální péče (80,1 %) a Vzdělávání (78,6 %), nejnižší pak Stavebnictví (17,6 %) a Těžba a dobývání (17,5 %).

PŘÍPADŮ PRACOVNÍ NESCHOPNOSTI PŘÍBÝVÁ

Za loňský rok bylo v Česku nově nahlášeno 2 498 tisíc případů dočasné pracovní neschopnosti. Ženy nahlásily 1 377 tisíc případů, zatímco muži o necelou čtvrtinu méně, konkrétně 1 121 tisíc. Meziročně vzrostl celkový počet případů pracovní neschopnosti o 22 tisíc (0,9 %) a v porovnání s rokem 2019 o 583 tisíc (30,5 %).

Ve srovnání s rokem 2015 se počet nově nahlášených případů dočasné pracovní neschopnosti zvýšil dokonce o 60 %, což představuje nárůst o téměř 935 tisíc případů za deset let. Nejvyšší relativní růst mezi roky 2015 a 2025 nastal v sekcích Zdravotní a sociální péče (+140 %) a Vzdělávání (+153 %). Počty případů pracovní neschopnosti v nich tedy stouply

výrazně rychleji než počty pojištěných osob v těchto odvětvích.

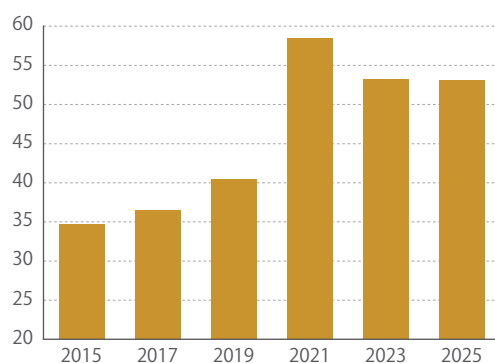
Při porovnání dat za jednotlivá pololetí let 2015–2025 (s výjimkou roku 2020) je patrný trvalý trend vyššího počtu nově hlášených případů v prvním pololetí. Ve druhém pololetí roku 2025 bylo nahlášeno 1 135 tisíc případů, což bylo o 228 tisíc (17 %) méně než v pololetí prvním.

Dlouhodobě připadá více než 90 % případů dočasné pracovní neschopnosti na nemoc. V roce 2025 to bylo 92 % (2 291 tis. případů). Úraz byl příčinou 206 tisíc případů pracovní neschopnosti, z nich 43,7 tisíce bylo evidováno jako pracovní úraz. Oproti roku 2024 klesl počet pracovních úrazů o 111, zvýšil se však počet smrtelných pracovních úrazů o 17 na celkových 87.

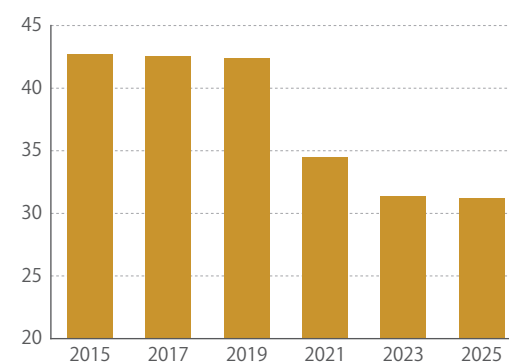
V roce 2025 připadalo na 100 pojištěnců 53,1 nově hlášeného případu pracovní neschopnosti. Tento ukazatel zůstává od roku 2023, kdy plně odezněla pandemie covidu-19, na stabilní úrovni. V porovnání s předpandemickým rokem 2019 však došlo k navýšení hodnoty o 31 %. Nárůst se projevil napříč všemi odvětvovými sekcemi, nejvýrazněji v sekci Vzdělávání (o 60 %).

Z hlediska sledovaných odvětvových sekcí připadlo v roce 2025 na 100 pojištěnců nejvíce nově nahlášených případů dočasné pracovní neschopnosti ve Zpracovatelském průmyslu, a to 69,0. Naproti tomu nejnižší hodnotu tohoto ukazatele zaznamenaly odvětvové sekce Činnosti v oblasti nemovitostí (26,7), Profesní, vědecké a technické činnosti (28,8) a Informační a komunikační činnosti (31,3). V rámci zpracovatelského průmyslu pak byl tento

NOVĚ HLÁŠENÉ PŘÍPADY DOČASNÉ PRACOVNÍ NESCHOPNOSTI NA 100 POJIŠTĚNCŮ

PRŮMĚRNÁ DÉLKA TRVÁNÍ DOČASNÉ PRACOVNÍ NESCHOPNOSTI (dny)

Pozn.: Údaje za rok 2022 nejsou kvůli metodické chybě srovnatelné s údaji za ostatní roky.
Zdroj: ČSSZ

ukazatel nejvyšší ve Výrobě motorových vozidel (81,6 případu).

PRŮMĚRNÁ DÉLKA PRACOVNÍ NESCHOPNOSTI SE ZKRACUJE

Celkově strávili pracující v roce 2025 v pracovní neschopnosti 78 048 tisíc dnů.

Průměrná délka trvání pracovní neschopnosti v roce 2025 meziročně poklesla o 0,5 dne na hodnotu 31,2 dne. Ženy strávily v roce 2025 v pracovní neschopnosti v průměru na 1 případ 30,9 dne, muži 31,6 dne. Oproti roku 2019 se snížila průměrná délka trvání pracovní neschopnosti dokonce o 11,2 dne, a podobná hodnota vychází i při srovnání s rokem 2015.

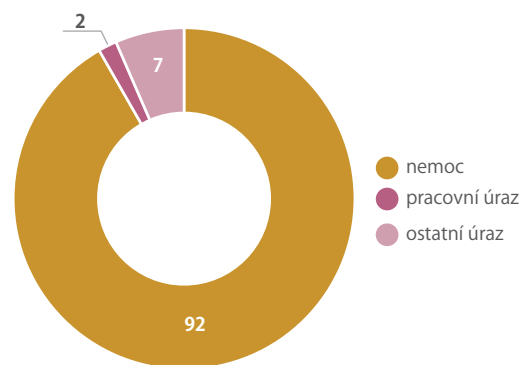
Nejdelší průměrnou délku trvání dočasné pracovní neschopnosti vykazovaly v roce 2025 odvětvové sekce Zemědělství, lesnictví, rybářství (46,2 dne), Těžba a dobývání (44,8 dne) a Stavebnictví (41,2 dne). Nejkratší délku naopak sekce Informační a komunikační činnosti (18,0 dne) a Vzdělávání (20,9 dne). Tento ukazatel oproti roku 2015 i 2019 poklesl ve všech odvětvových sekcích. K nejvyššímu zkrácení průměrné délky trvání pracovní neschopnosti došlo v odvětvové sekci Zdravotní a sociální péče, a to ze 48,1 dne v roce 2015 na 32,3 dne v roce 2025.

ČASTĚJI NA PRACOVÍŠTÍCH CHYBĚJÍ ŽENY

V průměru bylo každý den v roce 2025 v pracovní neschopnosti pro nemoc či úraz 4,5 % ze všech nemocensky pojištěných pracovníků. Zhruba stejná úroveň nemocnosti byla zaznamenána i o rok dříve a také v předcovidovém roce 2019. Průměrná denní pracovní neschopnost mužů činila 4,2 %, žen 4,9 %.

Nejvyšší průměrný podíl dočasné práce neschopných v roce 2025 vykazovaly odvětvové sekce Těžba a dobývání (6,3 %) a Zpracovatelský průmysl

NOVĚ HLÁŠENÉ PŘÍPADY PRACOVNÍ NESCHOPNOSTI V ROCE 2025 PODLE PŘÍČINY (%)

Zdroj: ČSSZ

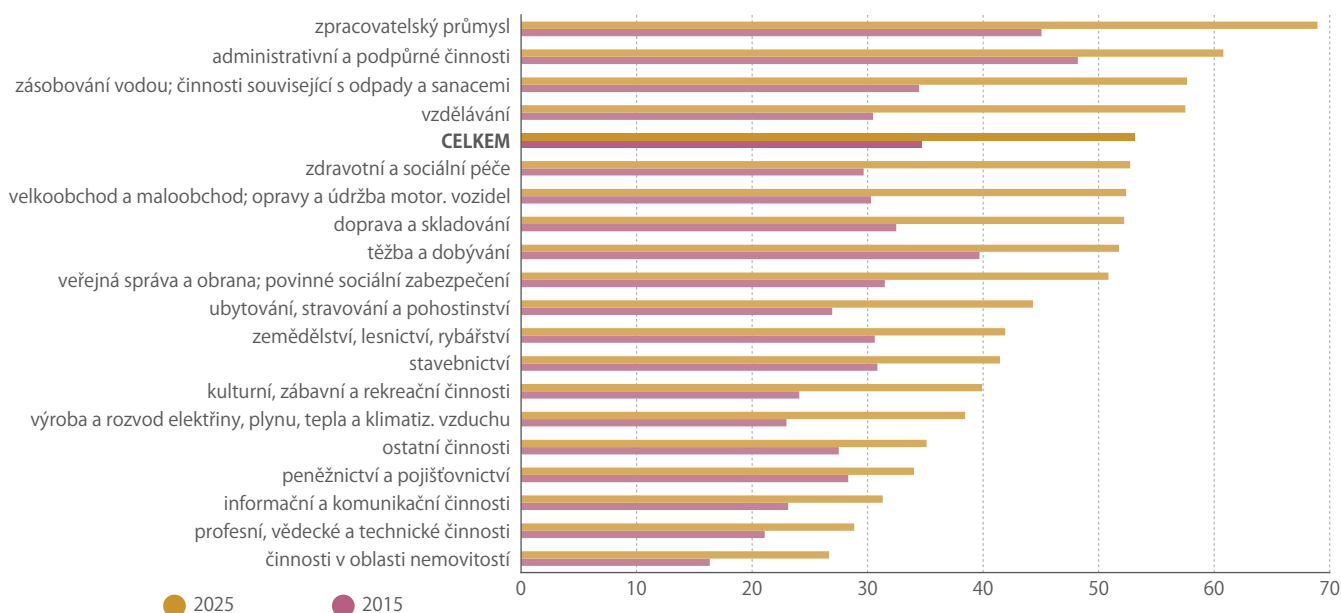
(6,0 %). Nejnižší pak Informační a komunikační činnosti (1,5 %).

Během roku 2025 v Česku z důvodu dočasné pracovní neschopnosti pro nemoc či úraz chybělo denně na pracovištích v průměru 213,8 tisíce nemocensky pojištěných osob. Ve srovnání s rokem 2019 se jednalo o pokles o 3,9 %, naopak ve srovnání s rokem 2015, kdy denně na pracovištích v průměru chybělo 183,1 tisíce osob, o nárůst o 16,8 %.

Téměř polovina (44,6 %) ukončených případů pracovní neschopnosti byla v roce 2025 spojena s nemocemi dýchací soustavy, které si v průměru vyžádaly 11,3 dne pracovní neschopnosti na jeden případ. Nemoci pohybové soustavy způsobily 15,3 % pracovních neschopností s průměrnou délkou trvání 62,1 dne.

Za rok 2025 bylo pojištěncům vyplaceno nemocenské ve výši 35,8 mld. Kč. Výdaje na nemocenské meziročně vzrostly o 1,7 mld. Kč, tj. o 5 %. Výdaje na nemocenské v přepočtu na jednoho pojištěnce činily 7 596 Kč, tedy o 450 Kč více než před rokem.

NOVĚ HLÁŠENÉ PŘÍPADY DOČASNÉ PRACOVNÍ NESCHOPNOSTI NA 100 POJIŠTĚNCŮ PODLE ODVĚTVY

Zdroj: ČSSZ

Zpomalení růstu se nevyhnulo Česku ani EU

Trend solidního růstu české ekonomiky, který trval od druhé poloviny roku 2024, se na začátku letošního roku přerušil.

**KAROLÍNA
ZÁBAJKOVÁ**
analytička ČSÚ

Světově aktuálně zmitají dopady krize na Blízkém východě, ale zpomalení české ekonomiky se odehrálo ještě před jejím vypuknutím. Hrubý domácí produkt (HDP) v 1. čtvrtletí 2026 mezičtvrtletně vzrostl o 0,2 %, což byl nejmenší nárůst od 1. kvartálu 2024. Také meziroční růst HDP ve srovnání s minulým rokem zpomalil a dosáhl v 1. čtvrtletí 2,2 %.

RŮST HDP PODPOŘILY INVESTICE

Solidní růst HDP v Česku v uplynulém roce výrazně závisel na oživení domácí spotřeby a také investiční aktivity. Na zpomalení mezičtvrtletního tempa růstu HDP se v 1. čtvrtletí podílela domácí spotřeba i saldo zahraničního obchodu. Naopak ve směru růstu působily kapitálové výdaje – investice i změna zásob.

Zpomalení meziročního růstu ovlivnila především bilance zahraničního obchodu a negativně působila i změna zásob. Naproti tomu výrazným tahounem meziročního růstu HDP zůstala domácí spotřeba, a také dynamika investiční aktivity navázala na silný závěr loňského roku dalším zrychlením.

ZPOMALENÍ TAKÉ V EU

V 1. čtvrtletí 2026 zpomalila dynamika HDP rovněž v Evropské unii. Mezičtvrtletně zde HDP klesl o 0,1 %, což bylo první snížení od 4. kvartálu 2022. Meziroční růst HDP v EU oslabil v 1. čtvrtletí na 0,7 %. Mezičtvrtletní růst HDP v EU podpořila spotřeba domácností (0,2 %) i vládních institucí (0,4 %). Jejich růst ale zpomalil. Bilance zahraničního obchodu naopak působila výrazně ve směru poklesu HDP v EU, protože reálný růst dovozu (0,7 %) byl značně vyšší než

vývoz (0,2 %). Investice se po dvou kvartálech solidního růstu v 1. čtvrtletí mezičtvrtletně snížily o 0,3 %.

Ačkoli celkově v EU došlo k mezičtvrtletnímu poklesu, v devatenácti zemích EU ve skutečnosti HDP mezičtvrtletně vzrostl. Z mírného růstu do poklesu ale vývoj v EU překlopilo Irsko, které vykázalo mezičtvrtletní propad o 12,1 %. Pro nás klíčové Německo si drželo mírný mezičtvrtletní růst (0,3 %), stejně jako Itálie. Země středoevropského regionu s výjimkou Polska (0,6 %) a Maďarska (0,8 %) byly těsně nad úrovní stagnace (Česko, Rakousko i Slovensko shodně 0,2 %).

RŮST CEN PŘED KRIZÍ NA BLÍZKÉM VÝCHODĚ OSLABOVAL

Index spotřebitelských cen v 1. čtvrtletí 2026 meziročně vzrostl o 1,6 %, což bylo výrazně méně než v předchozím kvartálu (2,2 %). Šlo zároveň o nejnižší přírůstek od 4. čtvrtletí 2016. Za poměrně výrazným zvolněním tempa růstu za celé čtvrtletí stály především první dva měsíce roku. V březnu pak došlo k posílení růstu cen (1,9 %), které bylo navázáno na prudké zvýšení cen pohonných hmot. Meziroční tempa růstu v dubnu a květnu pak dosáhla 2,5 % a 2,1 %. Zpomalení meziročního růstu spotřebitelských cen v 1. čtvrtletí ovlivnily především ceny potravin a nealkoholických nápojů, u kterých se zastavil meziroční nárůst, a dále bydlení a energie, kde se prohloubil pokles cen elektřiny. U zbytku spotřebního koše k výraznějším změnám v dynamice cen nedošlo. Ve směru meziročního poklesu cen působily jako jediné ceny odívání a obuvi.

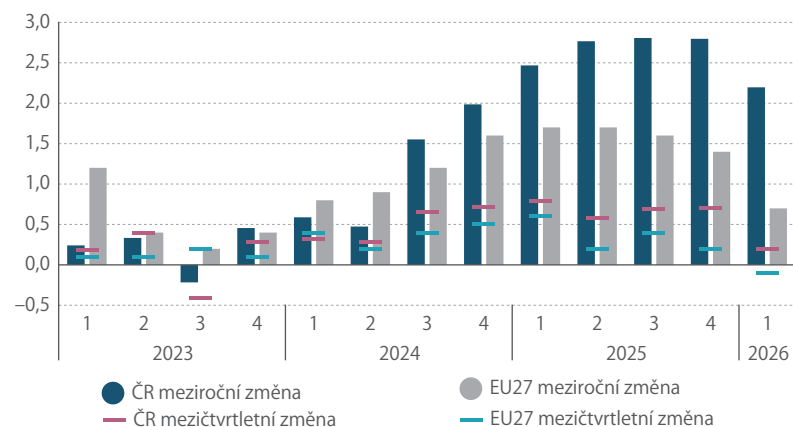
Mezičtvrtletně se spotřebitelské ceny v 1. kvartálu 2026 zvýšily o 0,7 %. Začátek roku je charakteristický výraznějším mezičtvrtletním navýšením cen, tentokrát šlo o nejnižší nárůst za 1. kvartál od roku 2016. Obvyklý silný nárůst byl zachycen u cen alkoholických nápojů a tabáku, naproti tomu směrem dolů působily ceny bydlení a energií.

ROPA ZDROJEM RŮSTU CEN

Ze všech údajů ČSÚ zareagovaly na situaci na Blízkém východě nejrychleji spotřebitelské ceny prostřednictvím cen pohonných hmot. Váha pohonných hmot a maziv ve spotřebitelském koši je přibližně 3 % a pro spotřebitele došlo už v březnu k meziměsíčnímu nárůstu o 19,4 % a meziročnímu o 13,1 %. V meziměsíčním pohledu měl nárůst cen pohonných hmot na celkový index spotřebitelských cen dopad ve výši více než 0,5 p. b.

U cen průmyslových výrobců, které v březnu i dubnu meziměsíčně rostly, se situace projevila

VÝVOJ HDP V ČESKU A EU (% , reálně)

Zdroj: ČSÚ

hlavně zvýšením cen koksů a rafinovaných ropných produktů. Na ceny ropy pravidelně citlivě reagují také ceny chemických výrobků a přípravků, které v dubnu rovněž vykazovaly výrazné meziměsíční navýšení. Zvedly se i ceny v oblasti některých stavebních materiálů a plastových a pryžových výrobků.

HYPOTEČNÍ TRH DOHÁNÍ JEHO MINULOST

Ačkoli se značná pozornost soustředí na vývoj cen pohonných hmot, největší příspěvek k růstu spotřebitelských cen mělo v 1. čtvrtletí imputované nájemné, jehož vliv v posledním roce posiloval. Položka zachycující náklady na vlastní bydlení odrážela nové zrychlení růstu cen nemovitostí, ke kterému loni došlo.

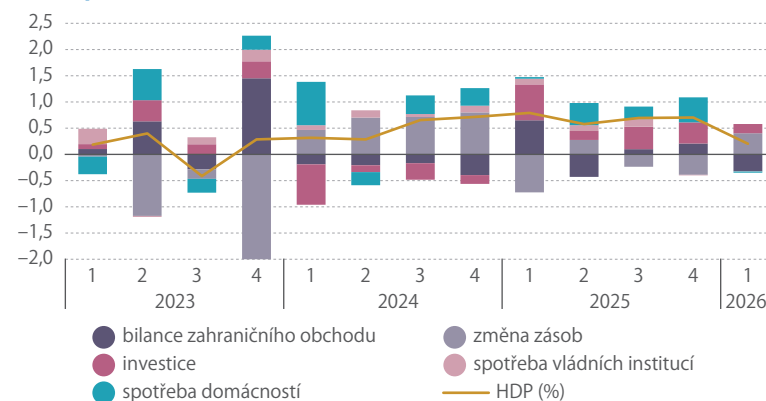
Vývoj nabídkových cen bytů v Česku v 1. čtvrtletí vykazoval zpomalení meziročního růstu, i přesto se ceny zvedly o výrazných 12,9%. Na zpomalení měla podíl hlavně vysoká srovnávací základna ovlivněná skokovým mezičtvrtletním navýšením cen v 1. kvartálu 2025. Mezičtvrtletně totiž nabídkové ceny bytů v první čtvrtině letošního roku vzrostly o 2,7%, což bylo tempo srovnatelné s posledními několika kvartály. Výrazněji zpomalilo meziroční zvyšování nabídkových cen bytů v Praze (pod 10%), mimo Prahu bylo zvolnění mírnější a růst stále atakoval úroveň 20%.

Neutuchající poptávku po nemovitostech dokládá posílení objemu poskytnutých úvěrů na bydlení. Podle údajů ČNB se ke konci března celkový objem těchto úvěrů meziročně zvýšil o 9,0%. V 1. kvartálu 2026 se rovněž plně projevovala vlna konce fixací úvěrů uzavřených v období vrcholu „hypoteční hořečky“ v roce 2021. Objem nových hypotečních smluv sice dosáhl 226,3 mld. Kč (meziročně +86,5 mld. Kč), ale jen 97,7 mld. Kč (+32,4 mld. Kč) z toho tvořily čisté nové úvěry. Více než polovina (128,6 mld. Kč, +54,2 mld. Kč) připadala na ostatní nová ujednání a refinancované úvěry, tedy stávající smlouvy sjednané nově u stejné nebo jiné banky.

SILNÝ REÁLNÝ RŮST MEZD

V 1. čtvrtletí 2026 dosáhla průměrná hrubá měsíční nominální mzda zaměstnance v národním hospodářství 50 282 Kč. Meziročně vzrostla o 8,1% a přiblížila

PŘÍSPĚVKY VÝDAJOVÝCH SLOŽEK K MEZIČTVRTLETNÍMU RŮSTU HDP¹⁾ (p. b.)

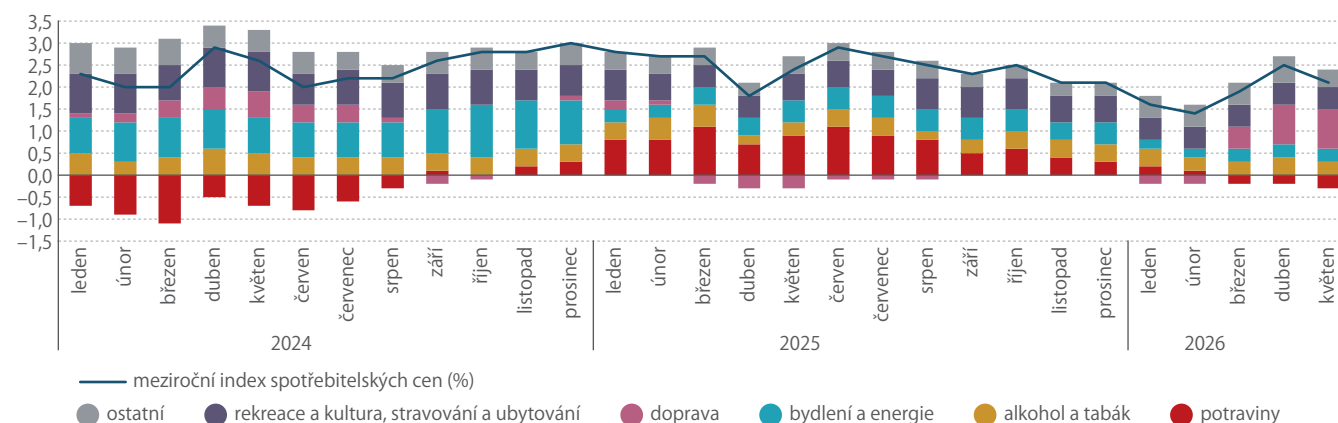

se tempům z konjunkturálních let 2018 a 2019. Sezonně očištěná mzda posílila mezičtvrtletně o 2,0%. Zklidnění růstu spotřebitelských cen spolu s uvedeným svižným nominálním mzdovým růstem v 1. čtvrtině letošního roku vedly k růstu kupní síly průměrných mezd o 6,4%, tedy nejvíce za posledních bezmála pět let.

Růst průměrné nominální mzdy byl v 1. čtvrtletí tažen zejména tržním segmentem ekonomiky. Nejvyšší tempa v něm zpravidla dosáhla odvětví s podprůměrnou mzdovou úrovní. K nejvýraznějšímu meziročnímu navýšení mezd došlo v činnostech v oblasti nemovitostí a v administrativních a podpůrných činnostech. Dvouciferně rostla průměrná mzda také ve stavebnictví či v zemědělství, lesnictví a rybářství, tedy v oblastech, které se dlouhodobě potýkají s nedostatkem pracovníků.

Naopak k nejnižšímu mzdovému růstu došlo v 1. čtvrtletí ve výrobě a rozvodu elektřiny, plynu, tepla a klimatizovaného vzduchu, kde po loňském roce ovlivněném výplatou mimořádných odměn meziroční růst mezd oslabil. Relativně podprůměrně se zvýšily mzdy také v peněžnictví a pojišťovnictví. Slabším tempem rostly nadále mzdy ve zpracovatelském průmyslu a podprůměrně si polepšila také všechna odvětví s významnou rolí státu.

PŘÍSPĚVKY K MEZIROČNÍMU VÝVOJI SPOTŘEBITELSKÝCH CEN (p. b.)

Ročně oslovujeme jen desetinu aktivních podniků

„Firmy chceme zatěžovat méně, budoucnost je v automatickém sdílení dat,“ říká místopředseda ČSÚ Jaroslav Sixta.

Foto: Tereza Koutecká

Statistika se mění rychleji, než se může zdát. Dotazníků postupně ubývá, požadavky na kvalitu dat ale rostou. Místopředseda Českého statistického úřadu Jaroslav Sixta vysvětluje, proč firmy někdy poskytují údaje, které se jim zdají duplicitní, jak ČSÚ hlídá kvalitu dat a proč je současná fáze digitalizace náročná, byť pouze přechodná.

Sběr dat od firem je dlouhodobě citlivé téma. Jak se podle vás v posledních letech proměnil?

Proměna je poměrně zásadní, i když nemusí být vždy na první pohled viditelná. Český statistický úřad dlouhodobě usiluje o to, aby zátěž respondentů, tedy mimo jiné i firem, byla co nejnižší. Znamená to,

že stále více využíváme administrativní zdroje dat a méně se ptáme přímo.

Jinými slovy: pokud už stát určitá data má, snažíme se je využít. Tento trend probíhá řadu let a bude pokračovat. Porovnáme-li to se situací před deseti lety, tak objektivně klesla administrativní zátěž našich respondentů pro rok 2026 v porovnání s rokem 2016 o více než třetinu. Určitě to není málo, ale také je tu prostor pro další snižování v budoucnu. Cílem není firmy zatěžovat dalšími formuláři, ale naopak postupně směřovat k tomu, aby poskytovaly jen ty údaje, které skutečně nelze získat jinak. Současně však platí, že objem potřebných dat obecně roste. Ekonomika je složitější, rozhodování je rychlejší

a nároky na přesnost, detail a mezinárodní srovnatelnost statistik jsou vyšší než dříve.

Firmy často říkají, že už podobné údaje státu poskytly. Proč je tedy někdy musí vykazovat znovu?

Této otázce velmi dobře rozumíme a rozhodně ji nepodceňujeme. V některých případech skutečně může docházet k tomu, že stát určitá data už má, ale nelze je zatím efektivně sdílet. Jindy nejde o úplně totožné údaje.

Statistika potřebuje údaje v určité struktuře, členění, metodice a časovém okamžiku. Data, která jsou evidována například pro daňové, sociální nebo jiné administrativní účely, jsou velmi užitečná, ale někdy neposkytují dostatečný detail, a tak nemusí vždy odpovídat tomu, co je potřeba pro statistické zpracování.

Někdy je rozdíl v definici ukazatele, jindy v podrobnosti členění nebo v termínu, ke kterému se údaj vztahuje. Respondent tedy může mít oprávněný pocit, že „už to přece jednou dával“, ale pro statistiku je potřeba údaj jinak strukturovaný nebo doplněný.

To však neznamená, že bychom se s tím měli spokojit. Naopak. Právě proto je jedním z hlavních směrů dalšího vývoje lepší sdílení dat mezi institucemi a postupné odstraňování situací, které mohou respondenti vnímat jako zbytečně opakované vykazování.

Jak velká je vlastně zpravodajská povinnost firem vůči ČSÚ?

Zpravodajská povinnost vyplývá ze zákona o státní statistické službě a z vyhlášky, která to blíže specifikuje. Díky použití moderních výběrových schémat se netýká všech firem, a už vůbec ne ve stejném rozsahu. To znamená, že většina podniků statistické výkazy vůči ČSÚ vůbec nevyplňuje. Výběrové zjišťování ČSÚ bere v úvahu i velikost podniku, aby menší byly méně zatěžovány.

Pro ilustraci mohu uvést, že v Česku je přibližně 3,5 milionu ekonomických subjektů, z nichž ČSÚ identifikoval jako aktivních zhruba 1,4 milionu. To znamená ty, které platí zdravotní a sociální pojištění, daně, DPH a podobně. Ročně v průměru oslovujeme přibližně 140 tisíc ekonomických subjektů, z toho asi 92 tisíc podnikatelů. Vyplňování výkazů se tedy týká pouze určité části firem.

U firem, které jsou do výběrového zjišťování zařazeny, se rozsah povinností liší podle jejich velikosti, odvětví a významu pro danou oblast statistiky. Malé a střední podniky obvykle řeší jen omezený počet výkazů. Větší podniky mají povinností více, protože jejich údaje mají větší váhu při popisu ekonomiky. Zjednodušeně lze říct, že střední podnikatelé mohou mít tři až pět výkazů, velké firmy od 250 zaměstnanců i deset a více. Výběrové soubory se ale každoročně obměňují, takže kdo byl vybrán v jednom roce, nemusí být vybrán v roce dalším. Záleží také na velikosti konkrétního odvětví, čím více v něm působí firem, tím nižší je pravděpodobnost výběru jednotlivé firmy.

Snažíme se přitom postupovat tak, aby rozsah zjišťování odpovídal skutečné potřebě dat a zátěž

nebyla vyšší, než je nezbytné. Chtěl bych zdůraznit, že všechny námi získané údaje jsou využívány výhradně pro statistické účely, a to k vytváření souhrnných informací o sociálním, ekonomickém a demografickém vývoji Česka. Jinými slovy, ČSÚ nezveřejňuje ani neposkytuje data, která by umožňovala přímou nebo nepřímou identifikaci konkrétní osoby, domácnosti nebo podnikatelského subjektu.

Objevují se názory, že některé firmy údaje odhadují nebo je vyplňují jen orientačně. Neohrožuje to kvalitu statistik?

Kvalita dat je pro nás zásadní. Na ní stojí důvěra ve statistiku i použitelnost výsledků.

Statistická data ovšem nejsou jen jednotlivé izolované položky, které by se bez dalšího převzaly a zveřejnily. Procházejí kontrolami, validacemi a porovnáním s dalšími zdroji. Analyzujeme časové řady, vazby mezi ukazateli, odlehle hodnoty apod. Pokud se objeví nejasnost, komunikujeme s respondenty a poskytujeme jim metodickou podporu.

Zároveň si uvědomujeme, že pokud má firma s vyplněním problém, není správnou odpovědí jen upozornění na povinnost. Usilujeme o to, aby výkazy byly srozumitelnější, aby metodická pomoc byla dostupná a aby se data do budoucna mohla v co největší míře přenášet automaticky.

Od ledna 2026 jsme spustili nový systém na vyplňování výkazů v rámci našeho projektu Statistického informačního systému SIS 5.0, intenzivně posilujeme využití administrativních dat a využívání podnikových informačních systémů. Výkazy jsme zmodernizovali, zjednodušili a vylepšili jejich bezpečnost. Zavedení se neobešlo bez počátečních výzev, ale nyní už vidíme, že si respondenti na nový systém zvykli a míra odpovědí je vyšší, než byla loni.

K čemu statistická data vlastně slouží? Proč je tak důležité, aby byla kvalitní?

Základem funkční fiskální a měnové politiky jsou samozřejmě data. Jinými slovy, bez kvalitních dat se dnes nedá dobře řídit ekonomika ani společnost. Statistiky každodenně používá Česká národní banka, ministerstva, kraje, obce, analytici, média, výzkumníci i samotné firmy.

Umožňují sledovat vývoj ekonomiky, trhu práce, mezd, cen, investic nebo jednotlivých odvětví. Jsou důležité pro rozhodování o veřejných politikách, ale také pro podnikatelské plánování. Firmy se díky nim mohou orientovat na trhu, porovnávat vývoj ve svém odvětví nebo lépe odhadovat budoucí trendy.

Data, která podniky poskytují, se tedy nevyužívají jen „pro stát“. Vracejí se zpět společnosti i firmám v podobě informací, které by bez jejich spolupráce nevznikly.

Co přinese digitalizace a sdílení dat mezi úřady?

Budoucnost statistiky není v ručním vyplňování stále většího počtu formulářů. Směr je opačný: více využívat data, která už existují, bezpečně je sdílet

PAVEL ČERNÝ

oddělení marketingu a PR

Naším cílem je, aby firmy poskytovaly jen ta data, která skutečně nelze získat jinak.

doc. Ing. Jaroslav Sixta, Ph.D.

mezi institucemi a postupně rozvíjet automatický přenos z firemních systémů. Tento proces už řadu let poměrně úspěšně probíhá, a i s rozvojem AI čekám jeho urychlení.

Pro firmy to znamená méně administrativy. Pro statistiku rychlejší, přesnější a kvalitnější data.

Proč je tedy současná situace někdy pro firmy složitější? Jako třeba nyní, když se zavádí Jednotné měsíční hlášení zaměstnavatelů (JMHZ)?

Každá takto rozsáhlá změna má přechodné období, kdy se po určitou dobu překrývají staré a nové postupy. To může dočasně znamenat vyšší nároky i na straně respondentů. Dobrou zprávou pro všechny však je, že jakmile budeme mít k dispozici dostatečně ověřená data z nového systému, tak duplicitní zjišťování zrušíme. První redukce proběhla již nyní, kdy MPSV zrušil sběr údajů pro ISPV, což se dočasně promítlo do nemožnosti počítat medián mzdy (<https://bit.ly/4fM1X0x>). Doufám, že k dalšímu významného poklesu administrativní zátěže respondentů dojde nejpozději od ledna 2027.

Co byste vzkázal firmám, které vnímají statistické výkazy hlavně jako zátěž?

Především bych chtěl firmám poděkovat za čas, který vyplňování výkazů věnují. Dobře rozumíme tomu, že čas firem je cenný a je povinností veřejných institucí s ním zacházet odpovědně. Všemi podněty od firem se proto seriózně zabýváme. Výkazy jsou ostatně oproti minulým letům výrazně zjednodušené a rovněž výběrové soubory jsou redukovány. Je ale pochopitelné, že pokud firma nikdy pro statistiku výkazy nevyplňovala a nově ji oslovíme, bere to jako novou zátěž a může situaci vnímat i negativně. Přitom

má často vyplnit jen několik základních informací. Výkazy máme variantně definované a malé a střední firmy tak vyplňují menší počet údajů.

Chceme, aby spolupráce s respondenty byla co nejjednodušší, srozumitelná a smysluplná. A dlouhodobě směřujeme k tomu, aby firmy nemusely data složitě vyhledávat a opakovaně zapisovat, ale aby se maximum údajů předávalo bezpečně, automaticky a jen jednou.

5 ZMĚN VE SBĚRU DAT

1. Více údajů z registrů a administrativních zdrojů

ČSÚ se snaží využívat data, která už stát má k dispozici. Aktuálně je to 138 administrativních zdrojů dat.

2. Méně přímého dotazování firem

Cílem je omezit výkazy jen na údaje, které nelze získat jinak.

3. Lepší sdílení dat mezi institucemi

Budoucnost je v tom, aby firmy nemusely podobné údaje poskytovat opakovaně.

4. Automatický přenos z firemních systémů

Část dat by se v budoucnu mohla předávat bez ručního vyplňování.

5. Důraz na kvalitu a srovnatelnost

Zjednodušování sběru nesmí ohrozit spolehlivost oficiálních statistik.

V ČSÚ pracuje od roku 2002. Začínal jako referent ve statistice národních účtů a zabýval se problematikou fixních aktiv a input-output tabulkami. V letech 2014 až 2018 působil jako ředitel sekce makroekonomických statistik a významně přispěl k modernizaci statistiky zahraničního obchodu a implementaci machine learningových postupů v oblasti cenových statistik. Má řadu zkušeností z působení v zahraničí v oblasti implementace statistických postupů a statistiku přednáší na vysokých školách. Od roku 2016 je docentem a je autorem více než stovky vědeckých a odborných příspěvků. Místopředsedou ČSÚ je od roku 2018.

Od okrajové minority k desetině národa

Atraktivita České republiky pro cizince se za poslední čtvrtstoletí výrazně zvýšila. Přicházejí sem zejména cizinci ze zemí mimo EU.

TEREZA TOMKOVÁ
oddělení cenové statistiky

Na konci roku 2024 vystoupal počet legálně pobývajících cizinců v Česku na úroveň 1 094,1 tisíce osob, což představuje přesně 10,0 % tehdejší celkové populace. S nárůstem cizinecké složky v populaci docházelo k hluboké a plynulé proměně demografické struktury obyvatelstva. Zatímco majoritní složka s českým státním občanstvím vykazovala populační stárnutí a přirozený úbytek, cizinci si uchovávali specifický profil charakteristický mladší věkovou strukturou a vysokou mírou ekonomické aktivity. Tyto rysy byly dány

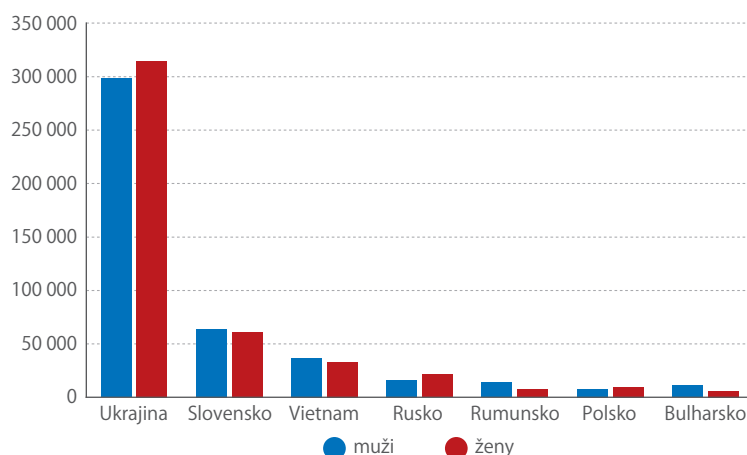
dlouhodobou ekonomickou atraktivitou země a v posledních letech také humanitární situací ve východní Evropě.

VSTUP DO EU A DALŠÍ MILNÍKY

Vývoj počtu cizinců na českém území po roce 2000 prošel několika zásadními etapami, které zrcadlily geopolitický a ekonomický vývoj celé střední Evropy.

V roce 2000 žilo v České republice přibližně 200 tisíc cizinců (necelá 2 % populace). V roce 2001 došlo k legislativním a metodickým změnám

POČTY CIZINCŮ LEGÁLNĚ POBÝVAJÍCÍCH V ČESKU V ROCE 2025

Zdroj: ČSÚ

CIZINCI V ČESKU

OBSAH

21

Od okrajové minority k desetině národa

Na konci roku 2024 vystoupal počet legálně pobývajících cizinců v Česku na úroveň 1 094,1 tisíce osob, což představuje přesně 10,0 % tehdejší celkové populace.

25

Cizinci změnili českou ekonomiku

Nejvýraznější posun posledního desetiletí není samotný růst počtu cizinců. Podstatnější je, že téměř devět desetin celkového přírůstku připadlo na ekonomické rezidenty – tedy na lidi, kteří mají centrum svého ekonomického zájmu v České republice a jsou součástí její rezidentní populace.

28

Pracujících cizinců u nás přibývá

Na konci roku 2025 evidovalo MPSV více než 930 tisíc registrací cizinců v postavení zaměstnanců. Počet cizinců s živnostenským oprávněním přesáhl 145 500.

týkajícím se cizinců, které upravily jejich započítávání do oficiálních statistik. V návaznosti na doporučení OSN začali být do celkového počtu obyvatel a migračních přehledů zahrnováni také azylanti a cizinci s dlouhodobým pobytem (s vízem nad 90 dnů). Do roku 2000 statistika sledovala výhradně cizince s trvalým pobytem.

Zásadní podnět k navýšení počtu cizinců přinesl rok 2004 a vstup České republiky do Evropské unie. Otevření hranic a postupné zapojení do jednotného evropského trhu vedlo k významnému přílivu občanů ze sjednocené Evropy (především ze Slovenska) i k posílení legální pracovní migrace ze třetích zemí. Zatímco v roce 2004 žilo v Česku 254 tisíc cizinců, v následujících letech jejich počet dynamicky rostl. Tento vývoj sice dočasně zbrzdila globální hospodářská krize po roce 2008 (kdy počet registrovaných cizinců dosáhl 438 tisíc), po roce 2014 se však růstový trend opět plně obnovil. V roce 2015 tak v zemi pobývalo již 467,6 tisíce cizinců, a do roku 2021 jejich počet vystoupal na 660,8 tisíce.

Zcela mimořádný skok přinesl rok 2022 v souvislosti s válečným konfliktem na Ukrajině. Příchod stovek tisíc uprchlíků hledajících dočasnou ochranu zvýšil celkový počet legálně pobývajících cizinců poprvé v historii nad milionovou hranici – na 1 116,2 tisíce osob. Po mírné stabilizaci a návratu části uprchlíků v roce 2023 (díleč pokles na úroveň 1 065,7 tisíce) se v roce 2024 počet cizinců opět zvýšil na výsledných 1 094,1 tisíce. Cizinci tak tvořili přesně desetinu všech obyvatel republiky.

CIZINCI PODLE DRUHU POBYTU

Při podrobnějším zkoumání cizinecké populace bylo zřejmé, že většinu cizinců v Česku tvořili občané několika málo specifických zemí. Občané třetích zemí tvořili ke konci roku 2024 celkem 78,8 % cizinců

(862,6 tisíce osob). Zbývajících 21,2 % (231,5 tisíce osob) připadalo na občany států EU.

Pětici nejčastějších cizích státních občanství vedli občané Ukrajiny, kterých zde žilo 589,5 tisíce, což představovalo téměř 54 % všech cizinců u nás. Druhou nejpočetnější skupinu, a zároveň vůbec největší ze zemí Evropské unie, tvořili Slováci v počtu 121,5 tisíce osob. Následovali občané Vietnamu, kteří v Česku představovali tradiční a dobře etablovanou komunitu čítající 69,0 tisíce lidí. Na čtvrtém místě figurovali občané Ruské federace, kterých v Česku pobývalo 39,0 tisíce; jednalo se přitom o jedinou velkou skupinu, u níž došlo k meziročnímu poklesu, konkrétně o 2,0 tisíce osob. Pětici pak uzavírali obyvatelé Rumunska s počtem 21,0 tisíce osob.

České právo rozlišuje několik základních pobytových statusů. Cizinecká populace v České republice se podle nich v roce 2024 dělila do pěti hlavních kategorií.

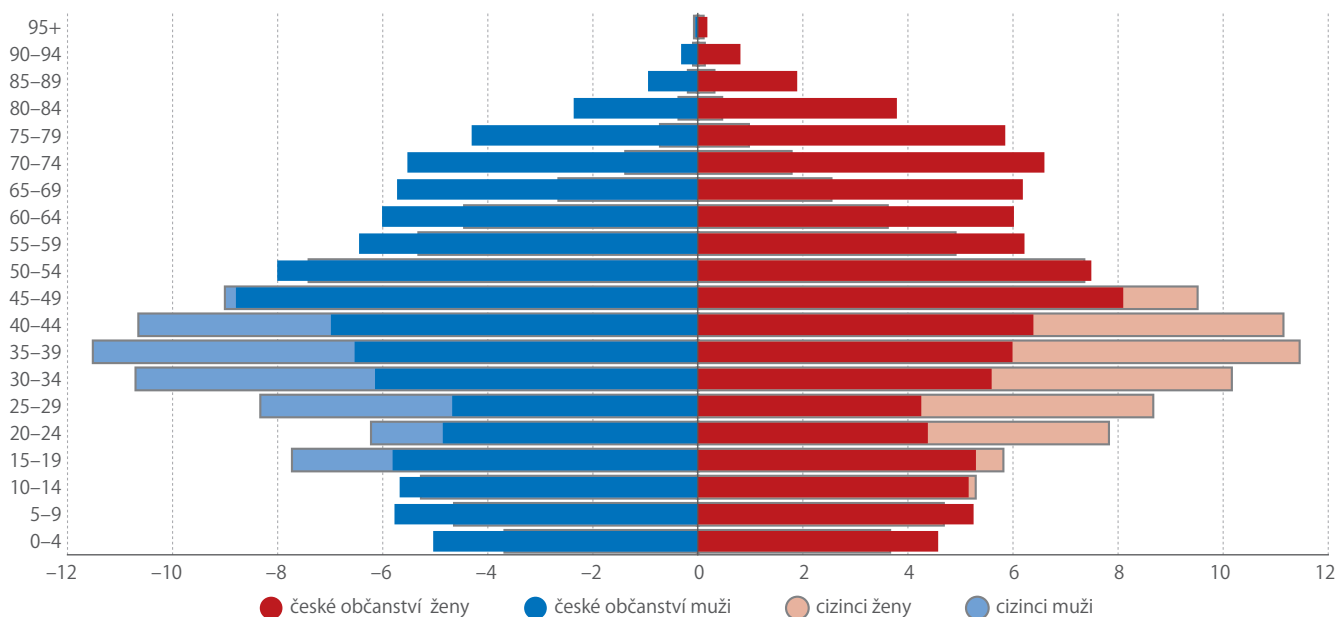
Trvalý pobyt měla přibližně třetina cizinců v zemi, což odpovídalo 370,8 tisíce osob (33,9 %). Tento status garantuje sociální a ekonomická práva v téměř identickém rozsahu, jaký mají občané České republiky. Cizinci jej standardně získávají po pěti letech nepřetržitého přechodného pobytu. U rodinných příslušníků občanů Evropské unie nebo České republiky se tato lhůta zkracuje na jeden až dva roky. Více než dvě třetiny osob s trvalým pobytem pocházely ze zemí mimo Evropskou unii. V této skupině výrazně převažovali Ukrajinci s podílem 43,1 %, následovaní Vietnamci s 22,5 % a Rusy s 10,0 %. Zbývajících 32,2 % osob s trvalým pobytem tvořili občané EU, mezi nimiž měli největší zastoupení Slováci (58,6 %), s velkým odstupem pak Poláci (9,7 %), Rumuni (6,8 %) a Bulhaři (6,7 %).

Dlouhodobý pobyt byl vůbec nejpočetnější kategorií (591,6 tisíce osob, tj. 54,1 %). Týká se výhradně

10,4 %

celkové populace
Česka tvoří cizinci.

VĚKOVÁ STRUKTURA CIZINCŮ A OSOB S ČESKÝM STÁTNÍM OBČANSTVÍM V ROCE 2024 (%)

Zdroj: ČSÚ, SILC

NA JAKÉ NEJČASTĚJŠÍ PROBLÉMY NARÁŽEJÍ CIZINCI ZE ZEMÍ MIMO EU PŘI POBYTU V ČESKU?

TOMÁŠ HUŠTAN

právník střediska
migrace Arcidiecézní
charity Praha

Cizinci na území České republiky čelí dlouhé řadě problémů. Tím základním, z něhož pramení většina dalších, je jazyková bariéra, která jim brání efektivně se začlenit do společnosti a hájit svá práva. Je překážkou jednak v navazování mezilidských vztahů, jednak při jednání s orgány veřejné moci, kdy často není k dispozici tlumočnick. Cizinec si sice může přivést vlastního tlumočnicka, to ale představuje dodatečné finanční vydání, které může být v závislosti na situaci omezující. Druhým problémem je přetrvávající uzavřenost české společnosti vůči cizincům. Ta vede například k obtížím s hledáním bydlení či zaměstnání. Ve spojení se zmíněnou jazykovou bariérou pak nedůvěra místních vede k pocitu izolovanosti a vykořenění. Třetím problémem, který je přirozeným důsledkem prvních dvou, je špatné povědomí o právních předpisech, jak v oblasti pobytového práva, tak zejména v pracovněprávních vztazích. Cizinci odmítnutí českými zaměstnavateli často vyhledávají zaměstnání u společností vlastněných a řízených jejich krajany etablovanými na našem území. Vzhledem k absenci alternativ se pak tito lidé stávají závislími na svém zaměstnavateli, který jejich postavení často zneužívá a své zaměstnance vykořisťuje. Řešení takových problémů spočívá v důslednější kontrole ze strany státu, ale zejména v osvětové činnosti a zajištění dostupné právní pomoci.

občanů třetích zemí, obvykle navazuje na předchozí dlouhodobá víza a váže se na konkrétní, úřady schválený účel, jako jsou zaměstnání, podnikání, studium nebo sloučení rodiny. Také v této skupině byli nejpočetněji zastoupeni Ukrajinci, kteří tvořili 79,3 % všech osob s dlouhodobým pobytem. Občané jiných států následovali s výrazným odstupem, druzí byli Rusové (2,3 %) a třetí Vietnamci (2,1 %).

Přechodný pobyt občanů EU představuje specifický režim určený výhradně pro unijní příslušníky.

V roce 2024 jej v Česku využívalo 112,3 tisíce osob, tedy 10,3 % z celkového počtu cizinců. Nejsilnější zastoupení mezi nimi měli Slováci, kteří tvořili téměř polovinu (46,0 %) této skupiny. Druzí nejpočetnější byli Rumuni (11,6 %) následovaní Bulhary (8,7 %) a Maďary (7,0 %).

Dlouhodobá víza s počtem 16,9 tisíce osob (1,5 %) slouží v praxi především jako vstupní brána pro pozdější získání dlouhodobého pobytu. Udělují se maximálně na dobu jednoho roku a úřady je vydávají například sezonním zaměstnancům. Kromě občanů Ukrajiny, kteří v této kategorii drželi dominantní podíl 68,4 %, zde měli početnější zastoupení ještě občané Kazachstánu s 6,2 %.

Mezinárodní ochrana byla s 2,6 tisíce osob (0,2 %) nejmenší sledovanou kategorií cizinců v České republice. Zahrnuje úspěšné žadatele, kterým byl v zemi přiznán azyl nebo doplňková ochrana kvůli hrozbě vážné újmy v jejich domovském státě. Mezi lidmi s udělenou mezinárodní ochranou se nejčastěji vyskytovali uprchlíci z Ukrajiny (21,8 %), Sýrie (10,9 %) a Afghánistánu (10,8 %). Pětiprocentní hranici pak překračovali ještě občané Ruska (8,9 %) a Běloruska (8,4 %).

VĚTŠINA JE V PRODUKTIVNÍM VĚKU

Zatímco majoritní populace s českým občanstvím se potýkala s přesunem silných poválečných ročníků do seniorského věku, věková struktura cizinců vykazovala odlišný trend. V produktivním věku (15–64 let) se nacházelo celkem 80,7 % všech legálně pobývajících cizinců. U osob s českým občanstvím se přitom tento podíl pohyboval výrazně níže (necelých 64 %). V cizinecké populaci držela nejvýraznější podíl kategorie středního produktivního věku (30–44 let), v níž se nacházela téměř třetina (32,8 %) všech cizinců.

Naopak v poproduktivním věku (nad 65 let) bylo pouhých 5,7 % cizinců, což je výrazně pod úroveň české majority, v níž senioři tvořili pětinu společnosti. Děti (0–14 let) v roce 2024 představovaly 13,5 % z populace cizinců v Česku.

V roce 2024 se v Česku živě narodilo 7 746 dětí s cizím státním občanstvím, což odpovídalo 9,2 % všech živě narozených dětí. Podíl dětí cizinců na celkovém počtu živě narozených dětí u nás rostl kontinuálně již třináctým rokem v řadě.

Celkový podíl žen v cizinecké populaci dosáhl v roce 2024 hodnoty 48,8 %. I když se tato hodnota blížila zastoupení žen mezi občany s českým státním občanstvím (51,1 %), struktura podle pohlaví se v populaci cizinců u konkrétních státních občanství výrazně lišila. U občanů Ruské federace (56,4 % žen) a Ukrajiny (53,1 % žen) zaujímaly ženy nadpoloviční většinu, přičemž v případě Ukrajinců byl tento stav dán především humanitární uprchlickou vlnou po roce 2022 tvořenou primárně matkami s dětmi. U občanů Slovenska (48,8 % žen) a Vietnamu (47,1 % žen) vidíme naopak mírnou převahu mužů, což je typickým znakem pracovní migrace. Výrazně vyšší zastoupení žen měli také Poláci (55,2 %).

80,7 %

cizinců je
v produktivním
věku.

CIZINCE NELÁKÁ JEN PRAHA

Geografické rozmístění cizinců na mapě České republiky vykazovalo silnou asymetrii a výrazný sklon soustředit se do městských oblastí. Cizinci logicky směřují tam, kde je nejvyšší koncentrace kapitálu, pracovních příležitostí a rozvinutá infrastruktura.

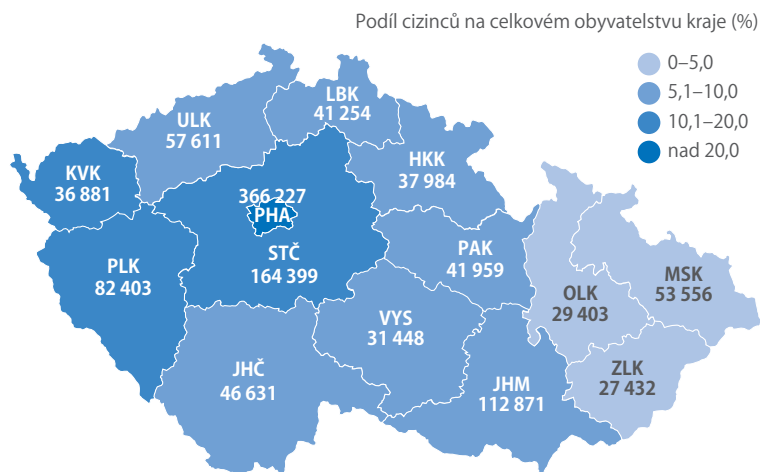
Absolutním těžištěm cizinecké komunity byla Praha, kde žilo 32,4 % cizinců z celé republiky (354 323 osob) a která byla zároveň nejatraktivnějším regionem pro šest nejpočetnějších národností (Ukrajinci, Slováci, Vietnamci, Rusové, Rumuni, Bulhaři). Na druhém místě za ní figuroval Středočeský kraj (14,2 %), což je dáno rezidenčním zázemím Prahy a průmyslovým centrem v Mladé Boleslavi. Třetí příčku držel Jihomoravský kraj (10,1 %), kde se projevuje dominance Brna a jeho okolí.

Některé skupiny cizinců však pragocentrický model bourali a vykazovali unikátní regionální vazby. Poláci byli kvůli geografické blízkosti a těžkému průmyslu výrazně koncentrováni v Moravskoslezském kraji. Mongolové nacházeli časté uplatnění v průmyslu na severu Čech, kde bylo 30 % jejich komunity rozděleno mezi Liberecký a Ústecký kraj. Rumuni a Bulhaři byli ve zvýšené míře zastoupeni v Plzeňském kraji, což přímo souvisí s tamními průmyslovými zónami a poptávkou po dělnických profesích. Slováci oproti jiným skupinám měli častější pobyt v Jihomoravském kraji, Vietnamci a Němci se zase relativně více usazovali v krajích Karlovarském a Ústeckém.

Z TRANZITNÍ ZEMĚ JSME SE STALI CÍLOVOU

Podíl cizinců v Česku vykazuje dlouhodobě rostoucí trend. Za posledních 10 let se zvýšil z necelých 4,5 % na 10,4 %, přičemž k výraznému skokovému navýšení došlo v roce 2022. Tento vývoj potvrzuje transformaci České republiky z tranzitní země v zemi cílovou. Data zároveň ukazují, že demografické i ekonomické

CIZINCI PODLE KRAJŮ V ROCE 2025

Zdroj: ČSÚ

charakteristiky cizinců se výrazně liší podle země jejich původu. Předkládaná zjištění mohou posloužit jako klíčový podklad pro efektivní nastavení integračních politik a zapojení jednotlivých skupin do české společnosti k oboustrannému prospěchu.

AKTUÁLNĚ

V roce 2025 pokračoval nárůst počtu cizinců, a to na hodnotu 1 131,2 tisíce osob, tj. 10,4 % celkové populace. Ze zemí mimo EU pocházelo 895,5 tisíce osob – především z Ukrajiny (613,0 tis.), Vietnamu (69,7 tis.) a Ruska (37,5 tis.). Ze zemí Evropské unie pobývalo v České republice 235,7 tisíce osob – zejména Slováci (125,3 tis.), Rumuni (21,3 tis.), Poláci a Bulhaři (shodně 17,6 tis.).

Bud'te s námi ve spojení

Podložte své názory
a rozhodnutí relevantními daty

O nás a statistice
slovem, čísly
a v obrazech

Rychle, stručně,
přesně
a nezávisle

Najdete nás
na sociálních
sítích

x.com/czstatistika

instagram.com/czstatistika

youtube.com/@czstatistika

linkedin.com/company/czstatistika

Cizinci změnili českou ekonomiku

Ještě v roce 2015 připadali na každých sto obyvatel Česka přibližně čtyři ekonomicky rezidentní cizinci. V roce 2025 jich bylo téměř dvanáct.

**VLADIMÍR
KERMET**
ředitel odboru
národních účtů

Nejvýraznější posun posledního desetiletí není samotný růst počtu cizinců z 585 tisíc¹⁾ na 1,52 milionu²⁾ osob. Podstatnější je, že téměř devět desetin celkového přírůstku připadlo na ekonomické rezidenty – tedy osoby, které mají centrum svého ekonomického zájmu v České republice a jsou součástí její rezidentní populace. Data tak ukazují spíše na dlouhodobější usazování než pouze na rozšiřování krátkodobé přeshraniční mobility.

Současně se obrátil poměr mezi Evropskou unií a zbytkem světa. V roce 2015 tvořili občané zemí EU většinu sledovaných cizinců. O deset let později již téměř dvě třetiny zaujímali cizinci ze zemí mimo EU. Tato proměna z velké části souvisí s válkou na Ukrajině, avšak dlouhodobý růst začal několik let před rokem 2022. Už mezi lety 2015 a 2021 se celkový počet cizinců zvýšil o 477 tisíc a počet Ukrajinců o 188 tisíc.

Další změna se odehrála na trhu práce. Rezidentních zahraničních zaměstnanců bylo v roce 2025 o 577 tisíc více než v roce 2015. Právě zaměstnanci stáli za přibližně 69 % růstu počtu rezidentních cizinců. Po roce 2022 se k dlouhodobému dovozu pracovní síly přidala mimořádně rychlá pracovní

integrace části lidí, kteří do Česka uprchli před válkou. Cizinci se tak z doplňkového zdroje pracovní síly stali jednou ze základních kapacit české ekonomiky.

Válečný příchod Ukrajinců je přitom nutně čist jinak než běžnou krátkodobou migrací. V použitém národně-účetním pojetí byli registrovaní uprchlíci z Ukrajiny od příchodu zahrnuti mezi rezidenty. Jejich práce, spotřeba a příjmy proto vstupují převážně do domácí ekonomiky, nikoli do ukazatelů přeshraniční práce a spotřeby nerezidentů.

NEJVÍCE CIZINCŮ JSOU ZAMĚŠTNANCI

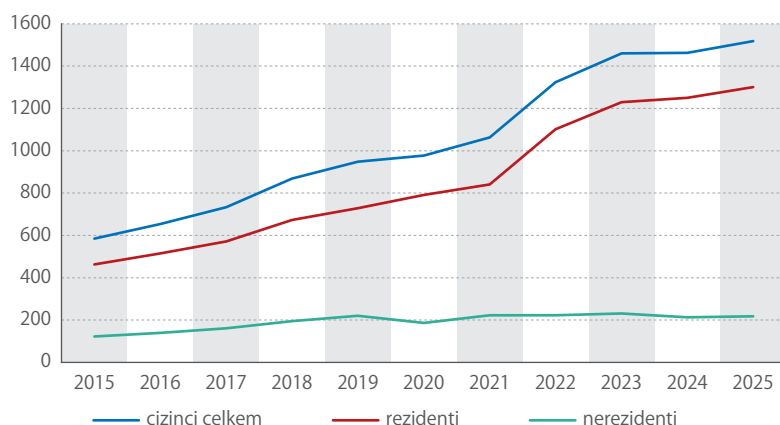
Počet ekonomicky rezidentních cizinců vzrostl z 463,1 tisíce v roce 2015 na 1 300,9 tisíce v roce 2025. Jejich podíl mezi všemi sledovanými cizinci se zvýšil ze 79,1 % na 85,7 %. Nerezidenti sice rovněž přibývali, ale podstatně pomaleji – ze 122,2 na 217,3 tisíce osob.

Při porovnání se středním stavem obyvatelstva používaným v národních účtech vzrostl podíl rezidentních cizinců ze 4,4 % v roce 2015 na 7,5 % v roce 2020, na 10,2 % v roce 2022 a 11,9 % v roce 2025. Zatímco na začátku období připadal jeden rezidentní cizinec přibližně na 23 obyvatel, na jeho konci již na osm až devět. Zatímco počet rezidentních cizinců vzrostl téměř trojnásobně, celková populace Česka se v daném období změnila jen mírně. Výsledkem je výrazná změna struktury populace.

Největší skupinu rezidentních cizinců tvoří zaměstnanci. Jejich počet se zvýšil z 252,8 tisíce v roce 2015 na 829,8 tisíce v roce 2025, tedy o 228 %. V roce 2015 tvořili 54,6 % všech rezidentních cizinců, o deset let později již 63,8 %. Téměř sedm z deseti nových rezidentů zachycených během desetiletí tak připadalo právě na zaměstnance.

Změnila se i jejich zeměpisná struktura. V roce 2015 pocházely tři čtvrtiny rezidentních zahraničních zaměstnanců ze zemí EU. V roce 2025 už měl mírnou většinu zbytek světa. Největší skupinou se stali Ukrajinci s 307,2 tisíce zaměstnanci, tedy 37 % všech rezidentních zahraničních zaměstnanců, následovaní

POČET CIZINCŮ PODLE EKONOMICKÉHO REZIDENTSTVÍ (tis.)

Zdroj: ČSÚ

Slováky s 207,4 tisíce. Obě země dohromady představovaly 62 % této pracovní síly.

Již v roce 2021 bylo mezi rezidenty evidováno 169,2 tisíce ukrajinských zaměstnanců. Existující komunita, zaměstnavatelské vazby, jazyková blízkost a dlouhodobý nedostatek pracovníků vytvořily prostředí, v němž se mohli nově příchozí zapojovat rychleji než v zemích bez předchozí ukrajinské migrace. V roce 2022 počet rezidentních ukrajinských zaměstnanců vzrostl na 218,6 tisíce, v roce 2023 na 250,7 tisíce a v roce 2025 již na 307,2 tisíce. Oproti roku 2021 jde o zvýšení o 138,0 tisíce osob. Tento jediný národnostní okruh tak stál za přibližně 60 % celkového růstu počtu rezidentních zahraničních zaměstnanců mezi lety 2021 a 2025.

Rezidentní podnikatelé tvoří menší, ale stabilní část. Jejich počet vzrostl ze 79,9 na 139,0 tisíce. Relativně tedy rostli pomaleji než zaměstnanci a jejich podíl na rezidentních cizincích se snížil ze 17,3 % na 10,7 %. V posledních dvou letech však podnikání znovu zrychlilo: mezi roky 2023 a 2025 přibýlo téměř 24,5 tisíce podnikatelů.

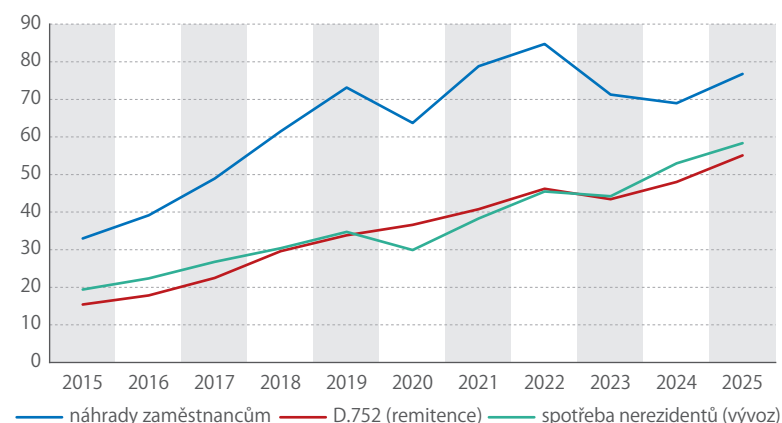
CIZINCI A PENÍZE

Počty osob samy o sobě nevystihují ekonomickou vazbu cizinců na Českou republiku. Oficiální statistika sleduje tři peněžní toky, které v roce 2025 dosahovaly desítek miliard korun: náhrady zaměstnancům nerezidentů (76,8 mld. Kč), běžné transfery domácností D.752 používané jako aproximace remitencí (55,1 mld. Kč) a spotřeba nerezidentů na území Česka zachycená jako vývoz (58,3 mld. Kč).

Tyto částky se nesmějí počítat do jediného ukazatele „přínosu“ nebo „nákladů“ migrace. Náhrady zaměstnancům jsou důchodem za práci, D.752 je běžným transferem mezi domácnostmi a spotřeba nerezidentů je součástí vývozu. Každý tok proto odpovídá jiné ekonomické transakci a má jiný vztah k domácí produkci, příjmům a spotřebě.

Peněžní údaje v tomto článku jsou uvedeny v běžných cenách. Jejich zvýšení popsáno dále proto odráží nejen větší počet osob a vyšší reálný objem transakcí, ale také růst mezd a cen. Pro posouzení reálné

PŘESHRAŇNÍČNÍ PENĚŽNÍ TOKY (mld. Kč v běžných cenách)

Zdroj: ČSÚ

dynamiky by bylo nutné použít vhodné korekce eliminující vliv inflace.

NEJVÍC DOMŮ POSÍLAJÍ UKRAJINCI

Příchod statisíců lidí z Ukrajiny automaticky neznamená stejný růst všech ukazatelů spojených se zahraničím. Vzhledem k tomu, že od začátku války byli Ukrajinci v Česku zařazeni mezi rezidenty, nejsou mzdy uprchlíků pracujících v českých podnicích zahrnuty do náhrad zaměstnancům vyplácených nerezidentům. Stejně tak jejich běžné nákupy v Česku nejsou spotřebou nerezidentů zachycenou jako vývoz, ale spotřebou domácích rezidentních domácností.

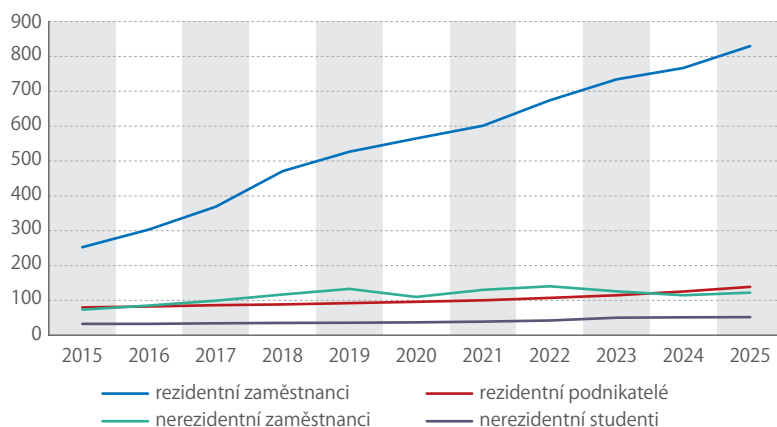
Nejpříměji se válečná migrace může projevit v transferech D.752. Transfery rezidentních domácností směrem na Ukrajinu vzrostly z 9,1 mld. Kč v roce 2021 na 11,8 mld. Kč v roce 2022 a dále na 17,1 mld. Kč v roce 2025. Tento růst odpovídá většímu počtu rezidentů s rodinnými vazbami na Ukrajinu, ale může zahrnovat i širší pomoc příbuzným zasaženým válkou.

Celkově vzrostly běžné transfery mezi domácnostmi D.752 z 15,4 mld. Kč v roce 2015 na 55,1 mld. Kč v roce 2025. Jde o více než trojnásobek původní hodnoty. Růst byl téměř soustavný do roku 2022, v roce 2023 nastal pokles a v posledních dvou letech nový růst na historické maximum. Po Ukrajině směřovalo v roce 2025 nejvíce peněz z remitencí na Slovensko (14,3 mld. Kč). Obě země tak představovaly 57 % celkových transferů, přičemž Ukrajina zajistila téměř polovinu meziročního přírůstku.

AKTIVITY NEREZIDENTŮ OVLIVNIL COVID

Náhrady zaměstnancům vyplácené nerezidentům vzrostly z 33,0 mld. Kč v roce 2015 na 76,8 mld. Kč v roce 2025, tedy o 133 %. V předpandemickém období se zvýšily až na 73,1 mld. Kč v roce 2019, v roce 2020 klesly na 63,7 mld. Kč a následně dosáhly vrcholu 84,7 mld. Kč v roce 2022. Do roku 2024 se snížily na 69,0 mld. Kč a v roce 2025 znovu vzrostly. Oproti maximu však zůstaly přibližně o 9 % nižší.

VYBRANÉ SKUPINY CIZINCŮ PODLE EKONOMICKÉHO POSTAVENÍ (tis.)

Zdroj: ČSÚ

JE SITUACE CIZINCŮ V KARLOVARSKÉM KRAJI V NĚČEM VÝRAZNĚ ODLIŠNÁ OD JINÝCH KRAJŮ ČR?

**JULIE
VAŇKOVÁ**

vedoucí Centra
na podporu integrace
cizinců pro Karlovarský
kraj

Karlovarský kraj vykazuje dlouhodobě jeden z nejvyšších podílů cizinců (12,5 %) na celkovém počtu obyvatel v rámci celé České republiky, byť je krajem nejmenším. Historicky je spjat s lázeňstvím, hotelnictvím a pohostinstvím. Není zde ve srovnání s jinými kraji velké množství průmyslových zón a velkých firem, ale i ty postupně přibývají. Karlovarský kraj trápí především odliv domácího obyvatelstva, a proto se zde ve všech výše uvedených odvětvích bez cizinců neobejdeme. Specifikem Karlovarského kraje je z hlediska národnostního složení vysoký podíl Vietnamců vzhledem k výhodné příhraniční poloze kraje. Fenoménem poslední doby je nárůst filipínské komunity, ale ten je pozorován v celém Česku.

V rámci poradenství řešíme opravdu široké spektrum otázek. Nejvíce klientů tvoří v současné době uprchlíci z Ukrajiny, kterých je v Karlovarském kraji téměř 13 000. Největší překážkou v jejich integraci je nejistý pobytový status (dočasná ochrana), který ovlivňuje všechny aspekty jejich života. V poradenství pro tuto skupinu cizinců převládají dotazy týkající se humanitární dávky, pracovních vztahů, nostrifikace diplomů, posuzování soběstačnosti, vzdělávání, duševního zdraví a bydlení. U ostatních cizinců se nejčastěji zabýváme také pobytovou problematikou. Mezi nejobtížnější poradenské výzvy v současné době patří zajištění zdravotní péče (zejména praktiků, zubařů a pediatriů) a v případě zranitelných skupin s nízkými příjmy (seniorů, samoživitelů s malými dětmi a osob ZTP) zajištění levnějšího bydlení.

V roce 2025 připadalo 26,0 mld. Kč na Ukrajinu a 18,3 mld. Kč na Slovensko. Tyto dvě země společně představovaly 57,8 % celkového toku. Převahu již

měly země mimo EU, na něž připadlo 57,3 % náhrad zaměstnancům nerezidentů.

Spotřeba nerezidentů v České republice, která se v národních účtech zaznamenává jako vývoz, vzrostla z 19,4 mld. Kč v roce 2015 na 58,3 mld. Kč v roce 2025. Na rozdíl od remitencí byl její vývoj výrazněji ovlivněn omezením mobility. V roce 2020 klesla o 14 %, ale již v roce 2021 se dostala nad předpandemickou úroveň.

V roce 2025 tvořily Ukrajina a Slovensko 61 % spotřeby nerezidentů. Rychle rostly také výdaje spojené s Vietnamem a Spojenými státy. Podíl zemí mimo EU se zvýšil z 34,3 % v roce 2015 na 57,9 % v roce 2025, což znovu potvrzuje širší geografický posun celé zahraniční populace.

JEN ZAMĚSTNANOST NESTAČÍ

Statistická data jednoznačně potvrzují, že cizinci a ukrajinští uprchlíci mají na českou ekonomiku významný vliv. Jejich zapojení do tuzemského pracovního trhu bylo rychlé a úspěšné. Další vývoj závisí na tom, zda se podaří tento stav přeměnit v plnohodnotnou dlouhodobou integraci – s lepším využitím kvalifikace, stabilním bydlením, vzděláváním dětí, znalostí jazyka a jasnou perspektivou pobytu. Právě kvalita této integrace bude rozhodovat o dopadu na produktivitu, veřejné finance i sociální soudržnost.

¹⁾ Údaje uvedené v článku vycházejí z národních účtů. Jejich cílem je zachytit skutečný stav ekonomiky, nikoliv pouze stav podle administrativních evidencí. Proto jsou v odhadech zahrnuti i cizinci, kteří v České republice pracují a pobývají bez registrace. Současně zde působí řada občanů EU (typicky ze Slovenska), kteří v Česku pracují zcela legálně, ale nejsou registrováni k pobytu.

²⁾ Údaj zahrnuje jak rezidenty, tak nerezidenty.

- Cizinec se za českého **rezidenta** považuje obvykle v případě, že nemá české občanství, ale má na našem území dlouhodobý nebo trvalý pobyt.

- **Běžné transfery mezi domácnostmi** (D.752) se skládají ze všech běžných peněžních nebo naturálních transferů poskytnutých rezidentskými domácnostmi jiným rezidentským nebo nerezidentským domácnostem nebo přijatých rezidentskými domácnostmi od těchto jiných domácností. Zahrnují zvláště remittance od vystěhovalců nebo pracovníků trvale usídlených v zahraničí.

- **Remittance** jsou peníze zasílané ze zahraničí domů. Může se jednat např. o příspěvek, který posílá osoba pracující v zahraničí své rodině nebo finance poukazované rodiči dětem žijícím na jiném místě.

Pracujících cizinců u nás přibývá

Za posledních 15 let na českém pracovním trhu vzrostl zejména počet i podíl žen s cizím státním občanstvím.

HANA HOLCOVÁ
oddělení statistiky
pracovních sil

Sledovat ekonomické aktivity cizinců na území České republiky je značně složité. Data k tomuto tématu poskytují Ministerstvo práce a sociálních věcí (MPSV) a Ministerstvo průmyslu a obchodu (MPO). Při jejich využití pro statistické účely však nastává několik problémů.

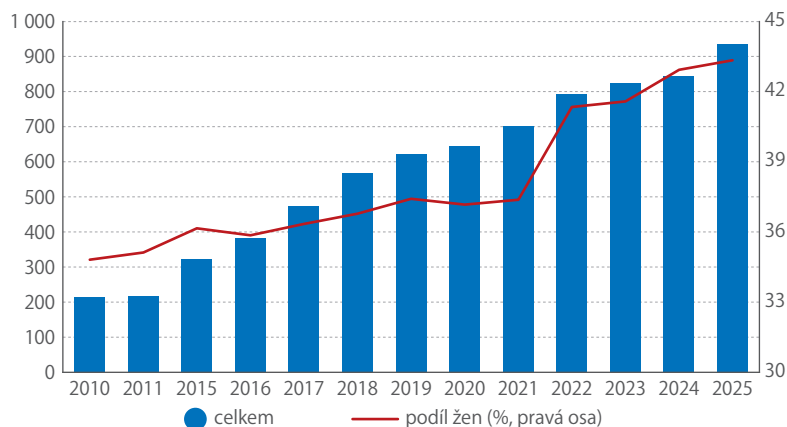
První se objevuje hned při zjišťování podílu pracujících cizinců na celkové populaci cizinců. Občané států Evropské unie totiž nemusí svůj pobyt na území republiky nahlašovat, ovšem zaměstnavatelé jejich zaměstnání ano. Tím vzniká rozpor v datech, a můžeme se dostat do situace, kdy je na území republiky zdánlivě více cizinců pracujících než pobývajících.

Druhým nesouladem v datech je skutečnost, že MPSV registruje pracovněprávní vztahy v postavení

zaměstnanců (registrace cizinců v postavení zaměstnanců), nikoliv osoby. Cizinec, který u nás vykonává dvě zaměstnání, tak může být registrován dvakrát. Rovněž tak cizinec, který při zaměstnání ještě podniká na živnostenské oprávnění, je veden zároveň v evidenci zaměstnanců MPSV i v evidenci živnostníků MPO. Při interpretaci statistických výstupů je tedy třeba brát na tyto okolnosti ohled.

V tomto článku se zaměřujeme na období od roku 2010 do současnosti. Důvodem je především nesrovnatelnost dat před rokem 2010 z pohledu odvětví ekonomické činnosti. Datová řada je navíc v období 2012–2014 přerušena. Za tyto roky nejsou k dispozici údaje o počtu registrací cizinců v postavení zaměstnanců, neboť na MPSV docházelo k integraci informačních systémů. Pro lepší srovnatelnost jsme uvedené období vynechali i z analýzy cizinců držitelů živnostenského oprávnění.

POČTY CIZINCŮ REGISTROVANÝCH JAKO ZAMĚSTNANCI (tis.)

Zdroj: MPSV

KTEŘÍ CIZINCI JSOU U NÁS ZAMĚSTNANÍ

Počet registrací zaměstnaneckých vztahů cizinců roste. Na konci roku 2025 evidovalo MPSV více než 930 tisíc těchto registrací v postavení zaměstnanců. V letech 2023 a 2024 přibývání registrací zpomalilo, loni však se však tempo opět viditelně zrychlilo. Meziročně došlo k největšímu nárůstu mezi lety 2017 a 2016 (o více než 23 %). Zajímavým ukazatelem je také struktura registrací v postavení zaměstnanců podle pohlaví. Ve sledovaném období se podíl žen pohyboval stabilně kolem hodnoty 37 %, avšak v roce 2022 došlo k poměrně značnému vzestupu na hodnotu 41 %, která ale v následujících letech ještě o kousek povyskočila. V absolutních počtech se tak počet

NA JAKÉ NEJČASTĚJŠÍ PROBLÉMY NARÁŽEJÍ SLOVÁCI V SOUVISLOSTI S DLOUHODOBÝM POBYTEM V ČESKU?

VLADIMÍR SKALSKÝ

předseda Světového sdružení Slováků v zahraničí

“

Slováci žijící dlouhodobě v Česku bez českého občanství (je i mnoho lidí s obojím občanstvím, či českých občanů původem ze Slovenska, těch se však tyto problémy netýkají) narážejí na méně problémů než lidé z jiných zemí. A to proto, že oba státy jsou si jazykově i kulturně velmi blízké. Komplikace vznikají například při uznávání některých dokladů, zápisu údajů do registrů, vyřizování hypoték nebo sociálních dávek, důchodů či zdravotního pojištění v případech, kdy člověk pracoval či žil v obou zemích. Časté jsou také nejasnosti kolem změn pobytových pravidel pro občany EU, registrace pobytu či povinností vůči cizineckým a jiným úřadům. Studenti a mladé rodiny řeší otázky spojené se školstvím, stipendii nebo nároky na rodinné dávky. Senioři se obracejí na poradny kvůli důchodům a zdravotní péči.

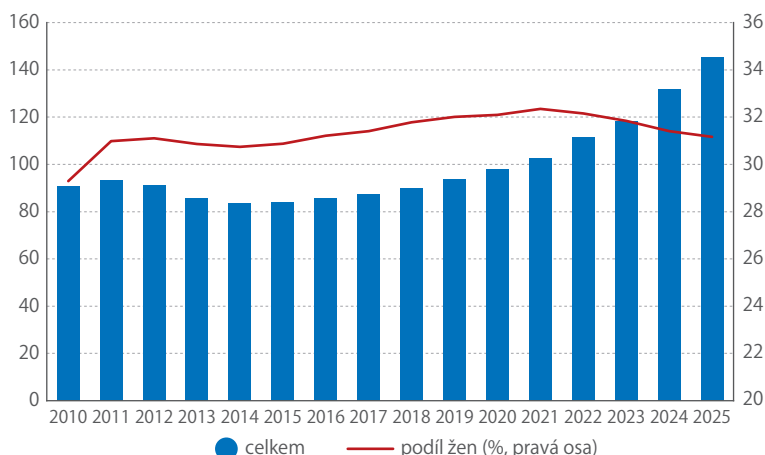
V posledních letech se objevují i problémy související s digitalizací veřejné správy, kdy některé systémy nejsou dostatečně připraveny na přeshraniční realitu mezi Českem a Slovenskem. Přesto lze říci, že ve srovnání s jinými cizinci mají Slováci v Česku díky jazykové blízkosti a historickým vazbám výrazně jednodušší postavení a většinu problémů se daří řešit standardní cestou.

”

registrací žen mezi lety 2021 a 2022 zvýšil o více než 65 tisíc, což představovalo největší nárůst za celé sledované období.

Po větší část sledovaného období zaujímali vyšší podíl mezi registrovanými zaměstnanci cizinci občané zemí Evropské unie, v posledních třech letech ovšem došlo k vyrovnání a k mírnému navýšení podílu ve prospěch cizinců pocházejících ze zemí mimo EU. Největší nárůst se týkal zaměstnaných žen ze zemí mimo EU. V roce 2022 se jejich podíl vyšplhal až na hodnotu 57 %, a ve srovnání s rokem 2021 tak

POČTY CIZINCŮ S ŽIVNOSTENSKÝM OPRÁVNĚNÍM (tis.)

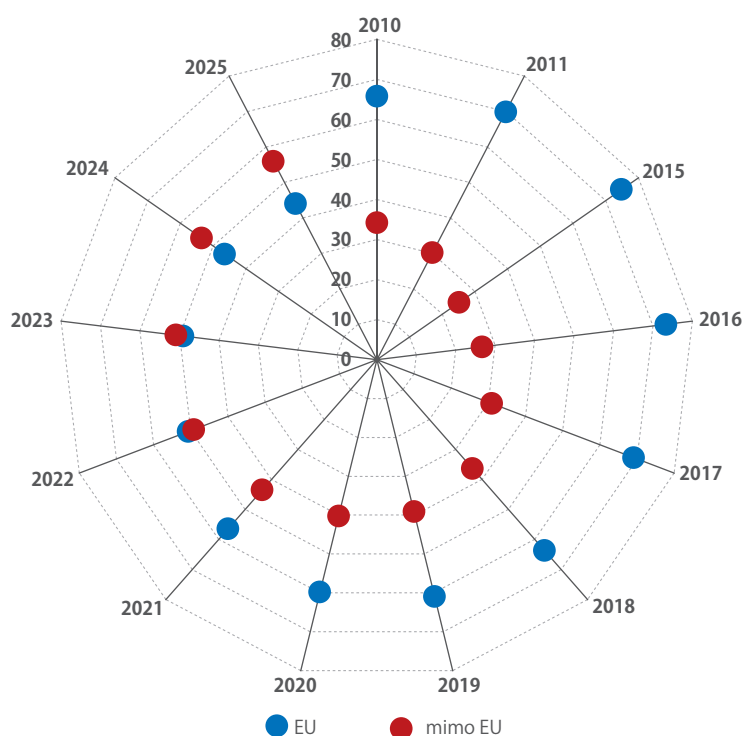

Zdroj: MPO

přibýlo 50 % žen ze zemí mimo EU. Jejich podíl i nadále mírně roste. U mužů byl nárůst daleko mírnější a v dalších letech ještě zpomaloval.

Více než tři čtvrtiny všech cizinců registrovaných jako zaměstnanci tvoří dlouhodobě, i přes různé výkyvy, cizinci pěti nejčastějších státních občanství. Mezi občany EU z nich nepatří pouze Ukrajinci. Ti jsou zároveň spolu se Slováky po celé sledované období vedoucí dvojicí. Ovšem zatímco na začátku sledovaného období zaujímali s poměrně velkým odstupem druhé místo, mezi lety 2021 a 2022 se situace diametrálně otočila a Ukrajinci postoupili do čela. Jejich počet narostl o téměř 40 %, přičemž nejvíce přibýlo žen (o více než 70 %). Absolutní počty

CIZINCI REGISTROVANÍ JAKO ZAMĚSTNANCI PODLE PŘÍSLUŠNOSTI K EU (%)

Zdroj: MPO

zaměstnaných občanů Slovenska se drží stále přibližně na stejné úrovni.

Ostatní tři státní občanství jsou v evidenci MPSV zastoupena spíše minoritně. V absolutních hodnotách jejich počty rostly, s výjimkou roku 2024.

KDE CIZINCI NEJČASTĚJI PRACUJÍ

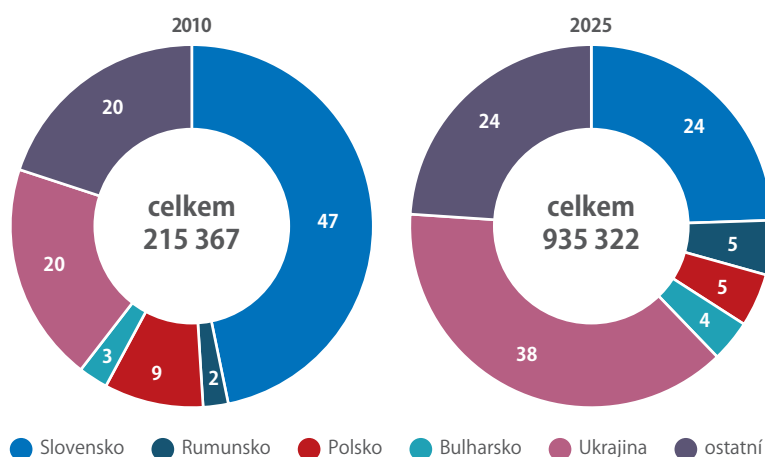
MPSV eviduje také data za obor zaměstnání cizinců podle klasifikace ekonomických činností NACE v členění podle jednotlivých sekcí. Největší podíl registrací v postavení zaměstnanců je evidován v obou sledovaných letech u sekcí Zpracovatelský průmysl, Stavebnictví a Velkoobchod a maloobchod; opravy a údržba motorových vozidel. Nejvýraznější meziroční změna se udála v případě sekcí Zpracovatelský průmysl a Stavebnictví. U obou došlo ve srovnání s rokem 2010 k poklesu jejich podílu. Naopak vzestup podílu ve srovnání s rokem 2010 zaznamenaly sekce Doprava a skladování a Administrativní a podpůrné činnosti, v níž jsou evidováni rovněž lidé, kterým zprostředkovávají práci zaměstnanecké agentury.

Výše již byla zmíněna změna v čele žebříčku zaměstnanosti podle státního občanství. Tato změna se přirozeně odráží také v rozložení cizinců v jednotlivých oborech. V roce 2010 měli ve většině sekcí převahu v postavení zaměstnanců Slováci, v roce 2025 naproti tomu Ukrajinci. Několik výjimek se ale přece jen objevilo. Tak např. v roce 2010 měli největší podíl v sekci Těžba a dobývání Poláci. A i přes celkovou dominanci Ukrajinců drželi Slováci v roce 2025 prvenství stále v sekcích Peněžnictví a pojišťovnictví, Veřejná správa a obrana; povinné sociální zabezpečení a Zdravotní a sociální péče.

JAKÉ POZICE CIZINCI ZASTÁVAJÍ

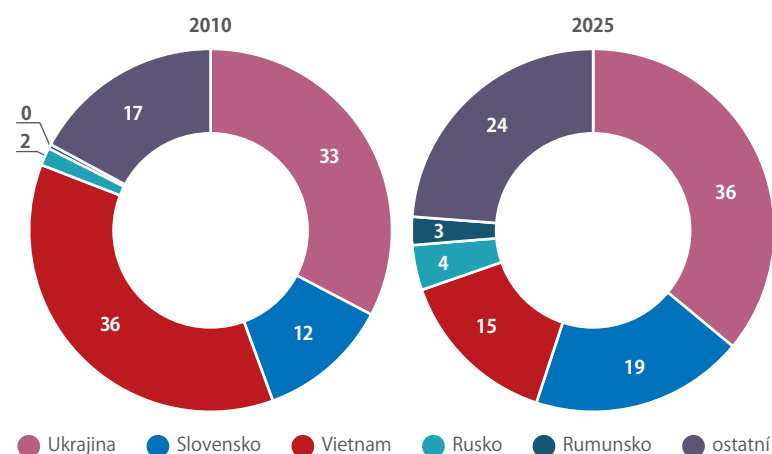
Z hlediska postavení v zaměstnání, zastávají v České republice cizinci spíše nižší pracovní pozice, což se v čase příliš nemění. Jak v roce 2010, tak i o 15 let později převažují registrace v pozici zaměstnanců na úrovni 8. a 9. třídy (Obsluha strojů a zařízení, montéři a Pomocní a nekvalifikovaní pracovníci).

CIZINCI REGISTROVANÍ JAKO ZAMĚSTNANCI PODLE STÁTNÍHO OBČANSTVÍ (%)

Zdroj: MPSV

CIZINCI S ŽIVNOSTENSKÝM OPRAVNĚNÍM PODLE STÁTNÍHO OBČANSTVÍ (%)

Zdroj: MPSV

Z hlediska státního občanství však v rozložení najdeme znatelné rozdíly. Nejvíce se vymykají občané Slovenska, kteří v obou sledovaných letech významnou měrou pronikali i na jiné pozice. Například více než 10 % z nich bylo zaměstnáno také na pozicích Specialisté, Techničtí odborní pracovníci nebo Pracovníci ve službách a prodeji. Na úrovni Specialistů pracovalo dokonce více než 17 % zaměstnaných Slováků.

KOLIK CIZINCŮ U NÁS PODNIKÁ

Na rozdíl od MPSV obsahuje statistika MPO skutečné počty cizinců, neboť i když jedna osoba může vlastnit živnostenské oprávnění na více činnostech, všechny jsou registrovány na ni. Stejně jako v případě zaměstnanců, i u cizinců s živnostenským oprávněním došlo během sledovaného období k navýšení jejich počtu. K největšímu skoku došlo mezi lety 2024 a 2025, kdy počet cizinců s živnostenským oprávněním vzrostl o více než 13 tisíc. Procento žen mezi cizinci s živnostenským oprávněním se ve sledovaných letech téměř neměnilo a drželo se na úrovni těsně nad 30 %.

Stabilní zůstává rovněž struktura držitelů živnostenského oprávnění podle členství EU. Až na první dva roky drží cizinci ze zemí mimo EU zhruba 65 % všech živnostenských oprávnění vydaných cizincům, občané EU pak zbylých 35 %. V absolutních číslech to pro rok 2025 znamená více než 96 tisíc cizinců mimo EU a 48 tisíc cizinců z EU.

Rozložení držitelů živnostenského oprávnění podle státního občanství se neshoduje se strukturou zaměstnanců. Mezi nejčastější státní občanství v evidenci MPO se dostalo ruské a oproti zaměstnancům vypadlo z první pětky polské. V roce 2010 tvořil podíl pěti nejčastějších státních občanství na celkovém počtu cizinců živnostníků téměř 83 %, v roce 2025 klesl na tři čtvrtiny. Přispěli k tomu zejména cizinci s vietnamským státním občanstvím, jejichž počet i podíl se v období 2008 až 2010 přechodně zvýšil až na 33 164 tisíc (36 %), a následně se opět vrátil na obvyklé hodnoty kolem 20 tisíc (15 %). Podíl

NA JAKÉ OBTÍŽNÉ PROBLÉMY OBVYKLE NARÁŽEJÍ NĚMCI PŘI DLOUHODOBÉM POBYTU V ČESKÉ REPUBLICE?

**RICHARD
NEUGEBAUER**

prezident
Shromáždění
německých spolků
v ČR

Za Shromáždění německých spolků v ČR můžeme říci, že situace Němců s dlouhodobým pobytem v České republice je poměrně různorodá. Naše organizace sdružuje především příslušníky autochtonní německé menšiny, tedy osoby, jejichž rodiny žijí na území dnešní České republiky po generace. Současně jsou však součástí našich spolků také potomci odsunutých Němců, nebo naši sympatizanti, kteří se do Česka vrací, a spadají tak zpočátku do skupiny osob s dlouhodobým pobytem.

Za největší obtíže bývají považovány administrativní a byrokratické překážky. V praxi se často ukazuje jako problém například nepřidělené rodné číslo, bez něhož řada digitálních formulářů neumožní pokračovat v registraci či komunikaci s úřady. Komplikace vznikají také při jednání s bankami nebo dalšími institucemi. Podobně problematická může být absence trvalého pobytu – například při vstupu na některé sportovní akce, kde byl trvalý pobyt podmínkou, nebo při využívání služeb sběrných dvorů, ačkoli dotyční v České republice pracují a odvádějí daně. V mezilidských vztazích a kulturním soužití se naopak většinou výraznější problémy nevyskytují.

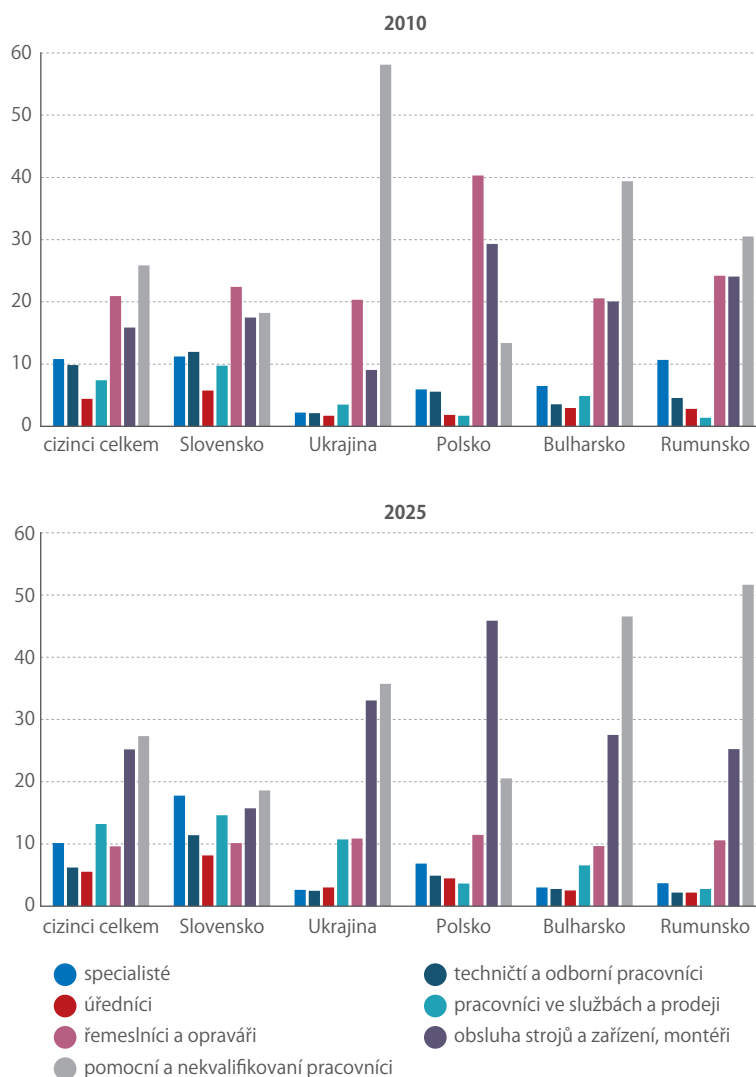

Ukrajinců během uvedených 15 let kolísalo mezi 25 a 35 % ze všech cizinců s živnostenským oprávněním. Zbývající státní občanství si udržovala stabilní podíly. Slovinci se pohybovali okolo 20 %, Rusové mezi 3 a 4 % a Rumunům patřila přibližně 2,5 %.

CO LEZ OČEKÁVAT DO BUDOUCA

Český pracovní trh z hlediska cizinců se za poslední roky změnil. Ovlivnil ho jak vývoj v naší zemi, tak geopolitické změny a dění za hranicemi. Podíl cizinců v populaci Česka se kontinuálně zvyšuje a spolu s tím

CIZINCI REGISTROVANÍ JAKO ZAMĚSTNANCI PODLE TYPU ZAMĚSTNÁNÍ (%)

Zdroj: MPSV

roste i zastoupení cizinců na pracovním trhu. Po celé sledované období docházelo sice k velmi mírnému, ale přesto poklesu podílu pěti nejčastějších státních občanství na celkové zaměstnanosti cizinců. Zdá se tedy, že pracovní trh cizinců se pomalu diverzifikuje. Nejvýraznějšími změnami prošla zaměstnanost osob z Ukrajiny, z nichž na českém pracovním trhu přibýly hlavně ženy.

Cizinci u nás zastávají především nižší pracovní pozice a vykonávají méně kvalifikovanou práci. Výjimku tvoří Slovinci, kteří se častěji dostávají i do náročnějších profesí s vyšší mírou zodpovědnosti.

Také v případě cizinců držitelů živnostenského oprávnění došlo k navýšení počtu i podílu Ukrajinců, tento nárůst však nebyl zdaleka tak výrazný jako v kategorii zaměstnanců.

Do budoucna lze předpokládat, že v důsledku nedostatku pracovních sil bude podíl pracujících cizinců v České republice dále narůstat a že alespoň z některých zemí se cizinci budou častěji objevovat i ve vyšších pracovních pozicích.

Na cizince máme poměrně vysoké nároky

S ředitelkou Centra pro integraci cizinců Annou Marií Vinařickou jsme hovořili o překážkách, které musejí překonávat cizinci z třetích zemí, pokud chtějí žít v Česku.

Foto: Tereza Koutecká

Jaké služby poskytuje Centrum pro integraci cizinců?

Centrum vzniklo jako nezisková organizace v roce 2003, kdy reagovalo na potřeby migrantů, kteří se tady v tu dobu teprve začínali objevovat. Nejprve poskytovalo cizincům sociální služby, ale brzy se přidružily i dostupné kurzy češtiny. Do té doby se u nás cizinci učili česky jen prostřednictvím jiného jazyka – nejčastěji angličtiny nebo ruštiny. Kdo je neovládal, nemohl se učit česky. Naše lekce

probíhají přímo v češtině, a může se jich zúčastnit kdokoli. Díky speciální metodice je zvládne i úplný začátečník.

Po otevření jazykových kurzů se začaly nabalovat další sociální služby zaměřené na problémy, s nimiž se naši klienti potýkali. V současnosti například pomáháme rodinám s dětmi, pro které může být začleňování do české společnosti dost náročné a často představuje extrémní zátěž pro rodinné vztahy. Zabýváme se také integrací dětí cizinců do škol nebo

postavením cizinců na trhu práce. Jednou z našich úspěšných aktivit je rovněž dobrovolnický program, ve kterém propojujeme cizince s Čechy. Český dobrovolník se stane mentorem cizince, často teenagera, a pomáhá mu s doučováním, bere ho na sportovní či jiné volnočasové aktivity a podobně. Probíhá to na neformální úrovni a pro cizince je to velká a velmi vítaná příležitost poznat Čechy a české prostředí. A dobrovolníci zase poznávají, jak tady skutečně cizinci žijí, jaké překážky musejí překonávat a jak se jim daří začleňovat.

Je pomoc cizincům v Česku nějak koordinována?

Základní mantinely nastavuje Koncepce integrace cizinců, kterou vypracovává a koordinuje Ministerstvo vnitra. V Praze ještě existuje Koncepce HMP pro oblast integrace cizinců, která stanoví priority pro integraci v hlavním městě.

Neziskové organizace, které cizincům pomáhají, z těchto dokumentů zpravidla vycházejí a zaměřují se na služby, které jsou v nich uvedeny.

Využívají vašich služeb i cizinci ze zemí EU?

Z té západní části Unie jich není mnoho, ale občas se objevují. Obvykle s nimi řešíme otázky týkající se práce nebo různých rodinných záležitostí. Někteří navštěvují i naše jazykové kurzy, ale je hodně znát, že většinou pracují ve firmách, kde se mluví anglicky, je tam mezinárodní kolektiv a oni češtinu vlastně nepotřebují. Žijí tady několik let a neumějí skoro nic, protože je k učení nic nenutilo.

Více klientů k nám přichází z nových unijních zemí. Jejich problémy se zpravidla týkají pracovního vykořisťování a prekarizace práce.

Kdo je to vlastně cizinec? Používáte nějakou definici tohoto pojmu?

Zrovna v češtině slovo cizinec evokuje něco, co mi není vlastní, k čemu nemám důvěru. Já bych řekla, že zde velkou roli hraje jazyk. Pro mě je cizinec člověk, který se potýká s jazykovou bariérou a který nerozumí danému prostředí.

Jaké kategorie pobytu cizinců v Česku existují?

V současnosti jsou cizinci v Česku rozděleni zhruba na třetiny. První třetina jsou občané EU a některých dalších evropských zemí, pak jsou tu občané třetích zemí a poslední třetinu tvoří osoby s dočasnou ochranou. Při třídění podle druhu pobytu dostaneme zase třetiny. Třetina má dočasnou ochranu, třetina trvalý pobyt a třetina různé dlouhodobé pobyty. Ty jsou vždy za nějakým účelem, třeba studia, práce, sloučení rodiny a podobně. Navíc existuje ještě marginální čtvrtá skupina složená z uprchlíků a žadatelů o mezinárodní ochranu. Jen opravdu malé části z nich Česká republika nějakou formu mezinárodní ochrany udělí.

Většina cizinců asi usiluje o trvalý pobyt...

Ano, chtějí získat jistotu a zbavit se obav, že jejich pobyt z nějakého důvodu skončí. Pokud nemají trvalý

pobyt, musejí neustále něco dokládat, splňovat nějaká kritéria a nikdy není jisté, že stávající podmínky budou platit i nadále.

Významně se to týká třeba Ukrajinců s dočasnou ochranou, kteří v České republice pobývají na základě lex Ukrajina reagujícího na situaci spojenou s válkou na Ukrajině. Pravidla dočasné ochrany se neustále mění a nikdo neví, co se bude dít, až platnost zákona v roce 2027 skončí. Ti lidé tady už několik let žijí, pracují, studují, a nikdo jim neřekne, jestli to bude možné ještě rok, dva a co je čeká potom.

Jak velká je šance na získání trvalého pobytu?

Speciálně pro Ukrajince vznikla možnost přejít z dočasné ochrany na takzvaný zvláštní dlouhodobý pobyt, ale podmínky jsou tak přísné, že je téměř nemožné toho dosáhnout. Žadatelé nesmějí po nějakou dobu pobírat humanitární dávku a musejí mít roční příjem na hlavního dospělého 440 tisíc korun. Na každou další dospělou osobu a dítě pak 110 tisíc. Takže například žena se dvěma dětmi by musela mít příjem 660 tisíc korun za rok, což je asi 55 tisíc měsíčně. To je víc než průměrná mzda a vzhledem k tomu, že Ukrajinci jsou u nás zaměstnaní převážně v manuálních profesích s nízkými platy, je tato částka pro většinu z nich naproste sci-fi.

Žádost o tento přechod na zvláštní dlouhodobý pobyt podalo osmdesát tisíc lidí, vyhověno bylo patnácti tisícům. Zájem tady zůstat, žít a realizovat se je obrovský, ale nastavené podmínky mi přijdou až diskriminační. Odnášejí to ti nejzranitelnější.

Na přiznávání dlouhodobých pobytů cizincům máme poměrně vysoké nároky. Trvalý pobyt jako první meta, která zajišťuje větší stabilitu, je dosažitelný nejdříve po pěti letech, plus je třeba složit zkoušku z jazyka. Občanství můžete získat po deseti letech, a opět musíte zvládnout velmi těžkou zkoušku z češtiny a z realit.

Pro srovnání: Česká republika udělí za rok asi pět až šest tisíc občanství, Nizozemsko zhruba 49 tisíc. To je obrovský rozdíl.

Jak obtížné je pro cizince získat u nás práci?

Většina cizinců z třetích zemí u nás pracuje na zaměstnaneckou kartu. Jedná se obvykle o výrobní manuální pozice nebo nekvalifikované práce ve službách. Ukrajinci s dočasnou ochranou mají volný přístup na trh práce, ale i u nich převažují tyto profese. Vzhledem k tomu, že naše ekonomika je hodně založená na výrobě a levné pracovní síle, najdou takovou práci poměrně snadno.

Je to ale škoda, protože velká část těch lidí má kvalifikaci a zkušenosti. My jim však nedáváme dostatečnou možnost je uplatnit.

Jaké největší překážky musejí cizinci při prokazování kvalifikace překonávat?

V prvé řadě je to jazyk. Čeština je hodně těžká a oni mnohdy nemají čas, energii ani finance, aby se systematicky věnovali studiu.

PAVEL ČERNÝ
oddělení
marketingu a PR

Největšími těžkostmi procházejí mladí cizinci, kteří chtějí v Česku studovat střední školu.

Mgr. Anna Marie Vinařická

Vystudovala veřejnou a sociální politiku na FSV UK. Pracovala v pražské pobočce Lékařů bez hranic a věnovala se výuce češtiny pro cizince. V Centru pro integraci cizinců působí od roku 2016, v minulosti jako dobrovolnice a lektorka v kurzech češtiny. Do funkce ředitelky nastoupila v roce 2023.

Uvedu příklad: Jedna firma, se kterou spolupracujeme, nabízí zaměstnancům cizincům jako benefit zdarma kurzy češtiny. Jenže velká část těchto zaměstnanců po skončení pracovní doby spěchá do druhého zaměstnání, aby se vůbec uživila a měli na nájem, a do kurzů tedy nechodí. Je to takový bludný kruh. Když neumíte jazyk, nedostanete kvalifikovanou, dobře placenou práci, a když si nevyděláte dost peněz, musíte pracovat víc, takže se nestíháte učit.

Myslím, že kromě toho, že to není úplně fér vůči těm lidem, tak si tím škodíme i my sami. Kdybychom v počátku cizince víc podpořili, víc se jim otevřeli, mohli bychom tady mít kvalifikované pracovníky, kteří by byli pro ekonomiku a pro celou společnost větším přínosem.

Česká republika má k zaměstnávání cizinců velmi utilitaristický přístup: Ty lidi tady potřebujeme, tak je přivezeme a zařídíme jim práci. Oni tu budou nějaký čas pracovat, a pak zase odjedou. Nikdo už moc nehledí na to, zda a jak se integrují, zda sem za nimi přijedou rodiny, zda budou mít děti...

Pro které skupiny cizinců bývá integrace nejobtížnější?

Obecně jsou na tom nejhůř lidé, kteří jsou navíc nějak znevýhodněni. Seniori, zdravotně postižení a podobně. Největšími těžkostmi ale procházejí mladí lidé, kteří chtějí v Česku studovat střední školu. Když pořádně neovládají češtinu, je pro ně velmi obtížné se na ni dostat. Z cizinců, kteří tu navštěvují základní školu, pokračuje na střední školu jen zhruba třetina. Zbytek propadne sítím, a to je hrozná škoda.

Jak se mění postoj Čechů vůči cizincům? Je v posledních letech patrný nějaký posun?

Když to vztáhnou k ukrajinským uprchlíkům, tak přijetí bezprostředně po vypuknutí války bylo obrovsky vstřícné. Hodně jsme se otevřeli. Mám pocit,

že v porovnání s lety 2015 a 2016, kdy do Evropy přicházeli uprchlíci postižení válkou v Sýrii, to byl veliký rozdíl. Tenkrát jsme se vůči cizincům hodně uzavřeli a bylo to silné téma, i když sem konkrétně ani tolik uprchlíků nemířilo. K Ukrajincům jsme byli mnohem vstřícnější.

Ale všichni vidíme, že postupně se postoj trochu mění. Vstřícnosti ubývá, z migrace se zase dělá hrozný problém.

Češi dlouhodobě počty migrantů nadhodnocují. Často si myslí, že migrantů jsou desítky procent, přitom v celém světě je to méně než čtyři procenta. Myslím, že to je zčásti mediálním pokrytím tohoto tématu a také tím, že se ho chopili politici, kteří ho používají ke strašení lidí a k vytváření problému, který neexistuje. U takových problémů se totiž snadno slibuje, že je rázně vyřeší. Výsledkem je pak pocit, že za každým rohem na nás musí vykouknout migrant.

V čem vidíte hlavní přínosy cizinců v Česku?

Určitě je to pracovní síla. To je takový přímočarý ekonomický pohled. Já osobně ale vidím velký přínos v různorodosti společnosti. Příchodem cizinců dostává společnost možnost víc se otevřít a absorbovat do sebe další prvky z oblasti kultury, náboženství, životních zkušeností. Tím se obohacuje a stává se silnější a zároveň poskytuje svým členům lepší podmínky pro život.

V řadě zemí je však soužití s cizinci také zdrojem nemalých problémů...

To určitě ano. Osobně si však myslím, že tyto problémy vznikly zejména v důsledku nezvládnuté integrace. Právě tím, že se cizinci separují, vytvářejí se gheta a nevěnuje se pozornost jejich začleňování, vznikají uzavřené skupiny a vzájemná antipatie, která přerůstá v nenávisť. My se můžeme z těchto zkušeností poučit a migrační politiku nastavit tak, aby se negativním jevům předcházelo. Je vidět, že třeba právě s Ukrajinci se to z velké míry daří.

Co byste si nejvíce přála, aby se pro cizince v Česku změnilo?

Přála bych si, aby byly dostupnější kurzy češtiny na vyšší úrovni. A také, abychom se méně zaměřovali na rozdíly, a naproti tomu abychom integraci vnímali víc jako oboustranný proces. Že to není jen záležitost těch cizinců, ale že důležitou roli v tom hrajeme i my a naše společnost.

Mohou s integrací cizinců pomoci i lidé, kteří to nemají jako svou profesi?

Velký prostor je v rámci dobrovolnického programu. Můžete pomáhat s výukou češtiny nebo se stát průvodcem některého cizince. Budete se scházet jednou či několikrát za týden, budete spolu trávit volný čas, vezmete ho třeba na nějaký sport, kulturní akci, mezi své přátele. Jemu tím pomůžete začlenit se lépe a rychleji do společnosti a vás to určitě také obohatí.

Nezkrácený rozhovor najdete na: bit.ly/4wZdtLq

Vztahy s Jižní Koreou se prohlubují

Obchodní partnerství mezi EU a Jižní Koreou zahrnuje vzájemnou výměnu zboží a služeb i významné investiční projekty.

**KAROLÍNA
ZÁBOJNÍKOVÁ**
analytička ČSÚ

Volný obchod v rámci EU je klíčovým pilířem uspořádání vztahu mezi jejími členy. V oblasti obchodu zároveň EU může vystupovat jako celek a uzavírat výhodná partnerství s dalšími globálními ekonomikami. Jižní Korea je jednou z nich, a dokonce jde o první asijskou zemi, se kterou EU uzavřela v roce 2011 dohodu o volném obchodu. Letos v červnu obě strany uzavřely dohodu o digitálním obchodu, která dále rozvíjí spolupráci v aktuálně kritických oblastech.

Podle nejnovějších dostupných údajů dosahuje EU s Jižní Koreou přebytku bilance obchodu se službami (v roce 2024 to bylo 8,6 mld. eur). Zároveň

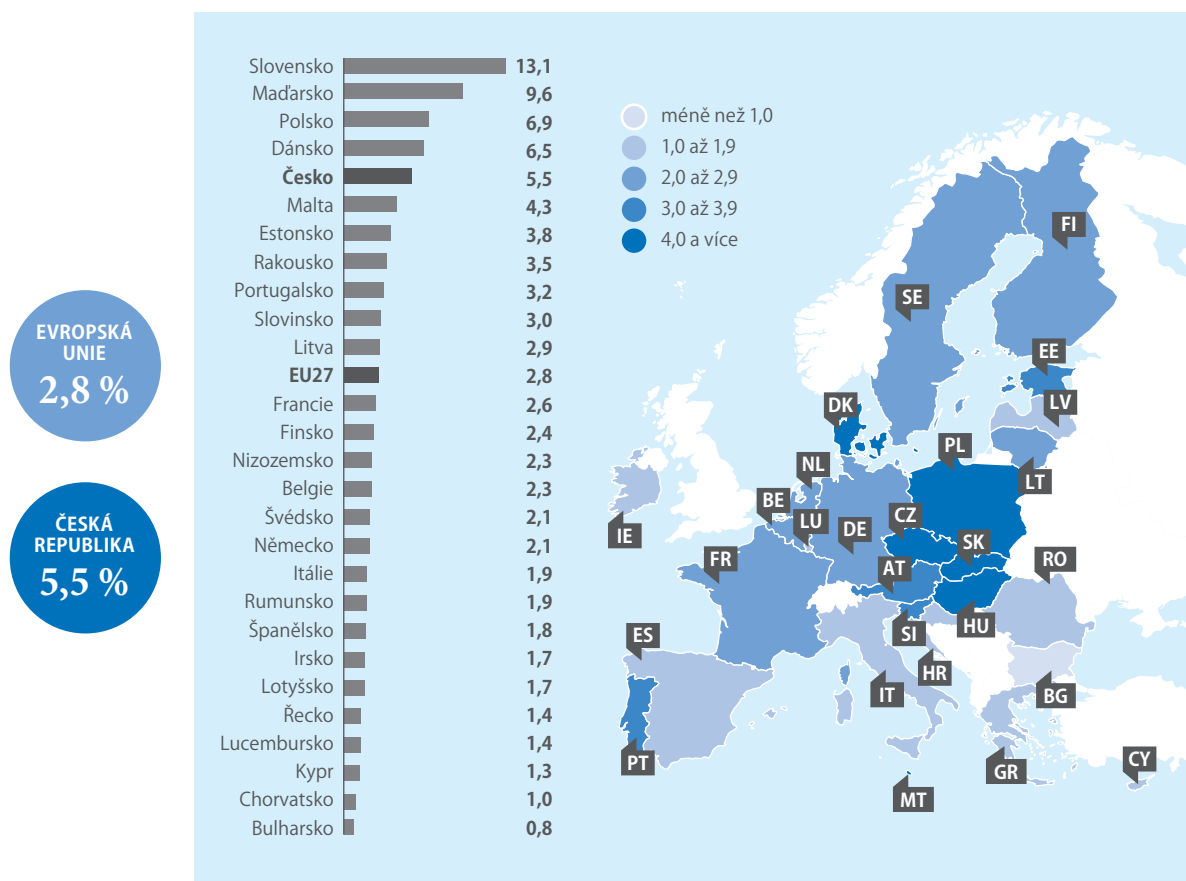
EU patří mezi největší zahraniční investory v Koreji. V roce 2024 tam investovala 53 mld. eur. Ani korejské přímé investice v EU ve stejném roce nebyly zanedbatelné – dosáhly téměř 42 mld. eur. „Hotspotem“ korejských investic je oblast střední Evropy – vedle Česka také Německo, Maďarsko nebo Polsko.

V případě obchodu se zbožím má EU s Jižní Koreou dlouhodobý deficit, který vloni dosáhl 15,2 mld. eur. Na tomto deficitu se nejvíce podílí obchod s motorovými vozidly a jejich díly i ostatními dopravními prostředky, s počítači, elektronickými a optickými přístroji a s chemickými látkami a přípravky. Na druhé straně EU

do Koreje více vyváží stroje a zařízení, potravinářské produkty, usně a související produkty a oděvy.

Jižní Korea se v roce 2025 podílela 2,8 % na celkové hodnotě dovozu zboží dovnitř EU. Podstatnou část mimounijního dovozu zboží tvořila loni Korea na Slovensku (13,1 %), v Maďarsku (9,6 %), Polsku (6,9 %), Dánsku (6,5 %) a také v Česku (5,5 %). Naopak do Jižní Koreje plynulo 2,1 % z celkové hodnoty exportu zboží z EU do mimounijních destinací. Největšího podílu dosáhla Korea na mimounijním vývozu zboží z Nizozemska (3,9 %), Lucemburska (2,8 %), Finska (2,7 %), Dánska (2,6 %) a Německa (2,6 %).

PODÍL JIŽNÍ KOREJE NA CELKOVÉM DOVOZU ZBOŽÍ ZE ZEMÍ MIMO EU V ROCE 2025 (%)

Zdroj: Eurostat

Chemikálie kolem nás

Další díl podcastu Eurostatu Stats in a Wrap odhaluje, jak evropští statistici přišli na hodnotu 172 mil. tun nebezpečných látek, které byly v zemích EU vyprodukovány v roce 2024.

Poslechněte si, jak Eurostat vnáší jasno do složitého světa chemických látek, které nás obklopují, a jak nám pomáhá lépe porozumět tomu, co třeba i denně používáme. Experti vysvětlí rozdíl mezi nebezpečím (vlastností chemické látky) a rizikem (mírou expozice) i mýty o „přírodní“ chemii. Upozorní rovněž, že „přírodní“ nemusí automaticky znamenat bezpečnější.

Zjistěte víc o „věčných chemikáliích“ PFAS a nahrazování škodlivých látek bezpečnějšími. Dozvíte se také, proč produkce těch nejnebezpečnějších látek zůstává od roku 2004 relativně stabilní, přestože celkový objem chemikálií klesá.

bit.ly/4ojJfzu

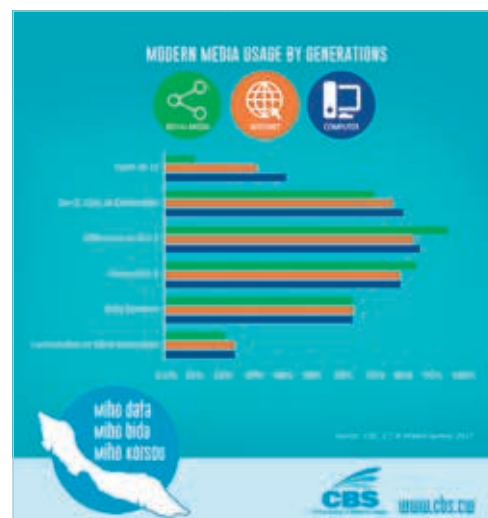

Rádio, nebo internet?

Infografika odhaluje, jaké technologie a komunikační kanály dominují společnosti na ostrově Curaçao.

Plakát nabízí nejen konkrétní data, ale i srovnání různých typů médií, díky kterému si snadno uděláte představu o digitálním i mediálním chování obyvatel. Ukazuje, jak se moderní technologie prolínají s tradičními způsoby komunikace a jak lidé kombinují různé zdroje informací. Dozvíte se také, k čemu lidé technologie nejčastěji používají – například ke komunikaci, sdílení informací či sledování zpráv a zábavy. A možná vás překvapí to, jak silnou pozici si stále drží rádio nebo tištěné noviny.

bit.ly/4uu1K5G

(Ne)rovnost žen a mužů na Madagaskaru

Pro většinu z nás je Madagaskar spojen spíše s populárním animovaným filmem než s reálným životem obyvatel tohoto ostrova. Právě proto stojí za pozornost publikace, která nabízí jedinečný a autentický pohled na postavení žen a mužů v tamní společnosti.

„Genderový přehled“ vás provede každodenní realitou, v níž se odrážejí nejen kulturní tradice, ale i přetrvávající nerovnosti mezi pohlavími. Dozvíte se, jaké rozdíly existují ve vzdělávání, zdravotní péči, zaměstnanosti či přístupu k rozhodovacím pozicím, a proč mají zásadní vliv na rozvoj celé země.

Publikace přináší přehledná a detailní data, která umožňují pochopit, kde se situace zlepšuje, a kde naopak přetrvávají problémy. Ukazuje také, jak mohou kvalitní statistiky pomoci vytvářet efektivní strategie a podporovat spravedlivější společnost.

bit.ly/4oyptqz

Rozdílné ekonomiky na jednom ostrově

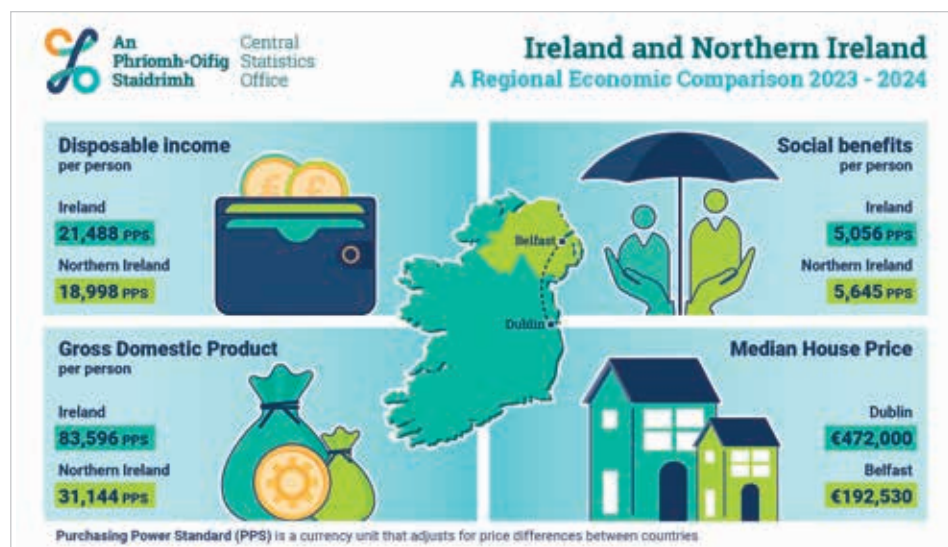
Statistický úřad Irska v jednoduché infografice srovnal ekonomickou situaci v Irsku a Severním Irsku v letech 2023 až 2024.

Statistici se zaměřili na klíčové ukazatele, jako je hrubý domácí produkt, výše sociálních

dávek a čistý disponibilní příjem obyvatel přepočtený podle standardu kupní síly. Další část tvoří data o trhu s bydlením, která ukazují propastné rozdíly v cenách nemovitostí mezi Dublnem a Belfastem. Kromě výstupu v podobě infografiky se na níže uvedeném odkazu

můžete podívat i na údaje z tzv. hospodářského koridoru propojujícího obě metropole a na strukturu tamního trhu práce. To uživateli pomůže porovnat regionální prosperitu a životní úroveň na celém ostrově.

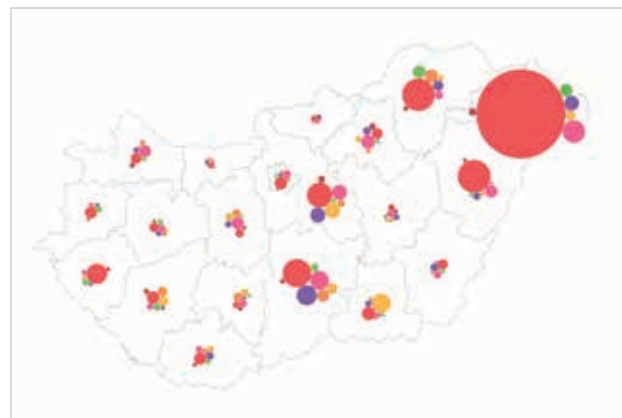
bit.ly/4vPmKoR

Jaké ovoce se pěstuje v Maďarsku

Maďarsko máme spojené spíše s pěstováním zeleniny: rajčat nebo paprik. Někoho napadnou ještě melouny. Víte ale, jaké ovoce dominuje v maďarských sadech?

Interaktivní mapa připravená maďarským centrálním statistickým úřadem odhalí, které tamní regiony hrají v produkci ovoce klíčovou roli. Na celkové sklizni se nejvíce podílí severovýchod země, který je považován za srdce maďarského ovocnářství. Významné množství však pochází i z dalších regionů. Zajímavá data se

na webové stránce zobrazují ve formě interaktivních kartodiagramů spojených s doprovodným textem a odkazy na zdroje. Statistický přehled se tak mění ve srozumitelný

a čtivý příběh o proměnách sadů a životě maďarských ovocnářů od poloviny minulého století do současnosti.

bit.ly/4xkZdxD

Demografický vývoj za čtvrt století

Obyvatelé Česka se stěhují blíže k hlavním městům Čech i Moravy a dožívají se vyššího věku.

**JIŘÍ
FRELIČ**

Krajská správa ČSÚ
v Olomouci

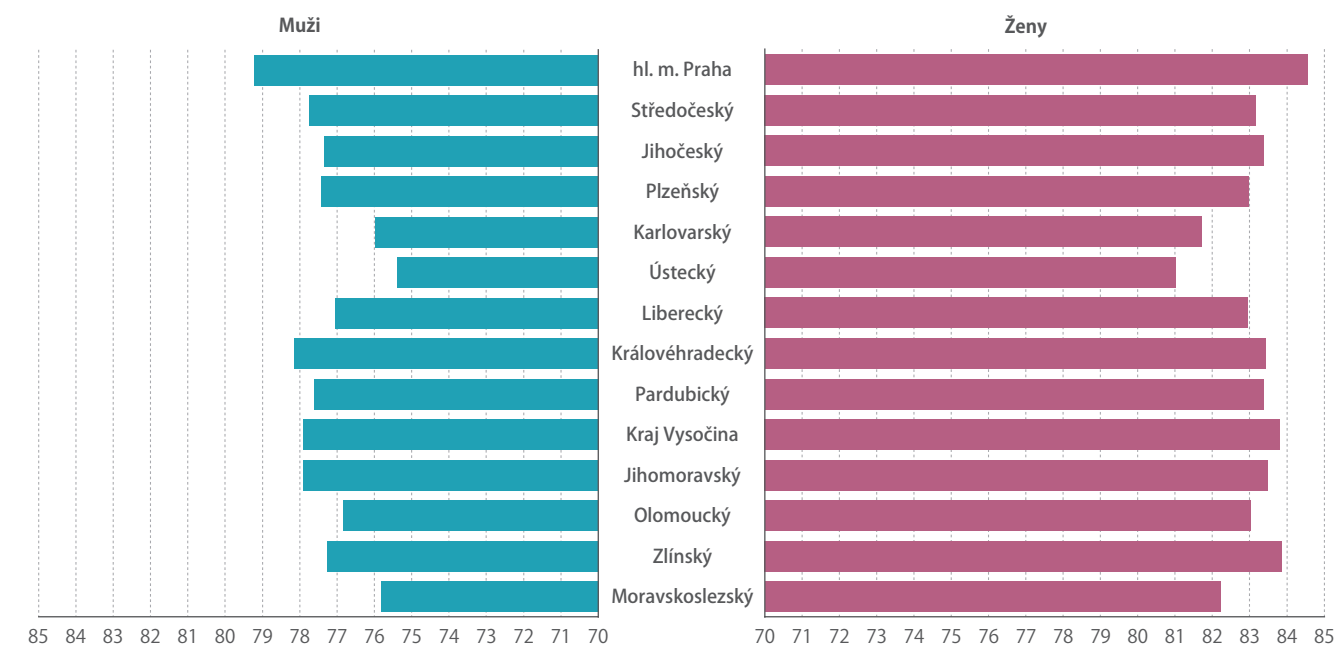

Na konci roku 2025 žilo v Česku 10,92 milionu obyvatel. V územním detailu bylo 26,4% z nich soustředěno do kraje Středočeského (1,48 mil.) a Prahy (1,41 mil.). Mezi „milionové“ regiony patřily v dalším pořadí kraje Jihomoravský (1,23 mil.) a Moravskoslezský (1,18 mil.). Nejméně lidnatým zůstal kraj Karlovarský (0,29 mil.). Více než čtvrtstoletí existence současného krajského uspořádání nabízí příležitost podívat se na to, jak se demografická mapa Česka proměnila.

KDE LIDÍ PŘIBÝVÁ A ODKUD ODCHÁZejí

Česko se od 1. ledna 2000 člení na 14 vyšších územních samosprávních celků, tzv. krajů. Od té doby došlo pouze k drobným územním změnám, takže pořadí krajů podle rozlohy se již nezměnilo. Výměrou největšími jsou v Česku kraje Středočeský a Jihočeský. Nejmenší je svou rozlohou Praha. Vývoj počtu obyvatel probíhal ve sledovaném období výrazně dynamičtěji. Zatímco do roku 2008 byl

NADĚJE DOŽITÍ PŘI NAROZENÍ V LETECH 2024–2025 (ROKY)

Zdroj: ČSÚ

nejlidiatější kraj Moravskoslezský, v roce 2009 jej vystřídala Praha a od roku 2010 je regionem s nejvyšším počtem obyvatel již šestnáct let nepřetržitě kraj Středočeský.

Nejvýraznější populační růst zaznamenal právě kraj Středočeský, jehož počet obyvatel se mezi roky 2001 a 2025 zvýšil o 381,0 tisíce na 1 477,1 tisíce obyvatel. Druhý nejvyšší přírůstek náležel Praze, a to o 335,4 tisíce na 1 407,1 tisíce obyvatel. Zatímco v roce 2001 žilo v Praze a v obklopujícím Středočeském kraji 22,4 % obyvatel Česka, v roce 2025 se jejich podíl zvýšil na 26,4 %.

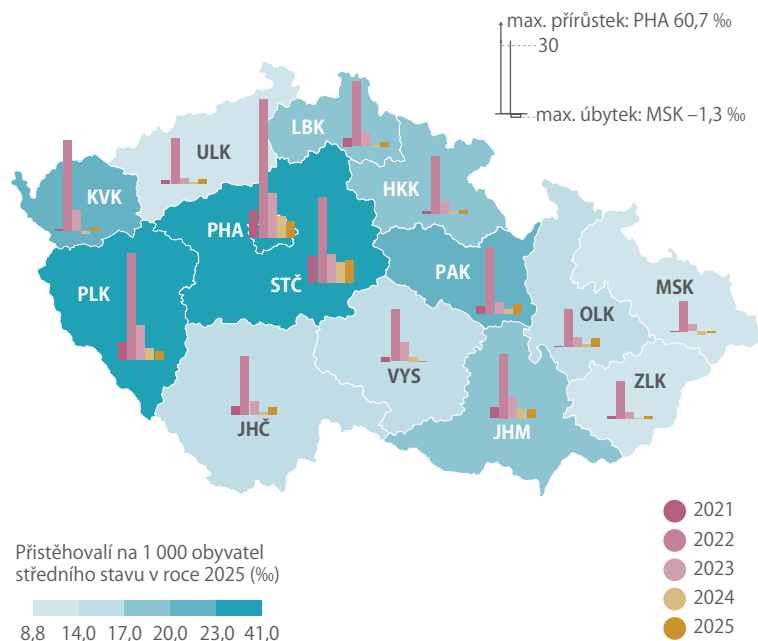
S výrazným odstupem třetí nejvyšší populační růst proběhl v letech 2001 až 2025 v kraji Jihomoravském. Zde se počet obyvatel zvýšil o 100,6 tisíce na 1 230,5 tisíce. Pro aktuálně čtvrtý nejlidiatější kraj Moravskoslezský (1 176,4 tisíce obyvatel) byl typický trend opačný. Od roku 2001 v něm ubylo 71,0 tisíce osob, tj. nejvíce ze všech krajů. Zatímco v roce 2001 žilo v Moravskoslezském kraji o 137,6 tisíce osob více než v kraji Středočeském, v roce 2025 jich bylo vlivem protichůdných tendencí o 300,8 tisíce méně.

Populační úbytek byl v letech 2001 až 2025 zaznamenán ve čtyřech ze čtrnácti krajů. K nejvýraznějšímu poklesu počtu obyvatel došlo na východě republiky. Vedle Moravskoslezského kraje se týkal také krajů Zlínského a Olomouckého. Pokles počtu obyvatel byl typický rovněž pro nejzápadnější a nejméně lidnatý kraj Karlovarský, a to především vlivem populačních úbytků od roku 2009 a navzdory vývoji v roce 2022.

Mimořádnou kapitolou sledovaného období byl rok 2022. V důsledku války na Ukrajině se počet obyvatel zvýšil ve všech krajích současně, což je od roku 2001 výjimečný jev. Celkový populační přírůstek

PŘÍRŮSTEK/ÚBYTEK OBYVATEL STĚHOVÁNÍM V LETECH 2021 AŽ 2025

Přírůstek/úbytek stěhováním na 1 000 obyvatel středního stavu (‰)

Zdroj: ČSÚ

dosáhl 310,8 tisíce osob a stal se nejvyšším v novodobé historii krajského uspořádání. Všechny kraje současně vykázaly populační růst také v letech 2007 a 2008, avšak výrazně nižší.

VĚTŠINU PŘÍRŮSTKŮ ZPŮSOBILO STĚHOVÁNÍ

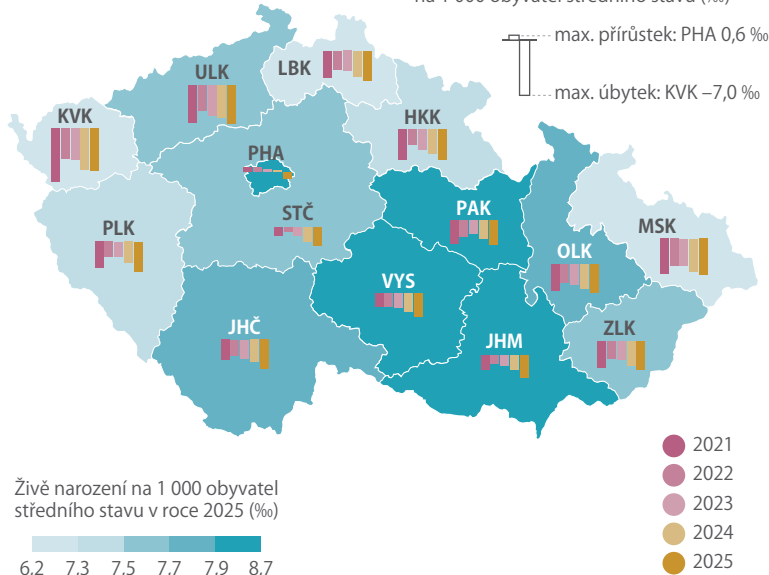
Převahu živě narozených nad zemřelými vykazovala od roku 2001 pouze dvojice krajů: hl. m. Praha (o 18,8 tis.) a kraj Středočeský (o 6,2 tis.). I v tomto regionu však v závěru sledovaného období početně převažovali zemřelí nad živě narozenými. V roce 2025 postihl záporný přirozený přírůstek všech 14 krajů. Výrazné úbytky obyvatelstva přirozenou měnou, které každoročně trápí Česko již od roku 2020, měly v tomto období různé demografické příčiny. Zatímco v „covidových“ letech 2020 až 2022 byly zapříčiněny především zvýšenou úmrtností, v letech 2023 až 2025 je způsobil zejména pokles porodnosti. Absolutně nejvyšší převahu zemřelých nad živě narozenými měly v úhrnu let 2001 až 2025 kraje Moravskoslezský (o 47,7 tis.) a Ústecký (o 27,4 tis.).

Kladný přírůstek stěhováním zaznamenaly všechny kraje kromě Moravskoslezského, jehož populace se vlivem migrace početně snížila o 23,3 tisíce.

Suverénně nejvyšší kladná salda stěhováním si v letech 2001 až 2025 připsaly kraj Středočeský (374,7 tis.) a hl. m. Praha (316,6 tis.). Zatímco ve Středočeském kraji však byly migrační přírůstky dány souběhem kladné bilance vnitřního i zahraničního stěhování, v případě hlavního města je způsobilo pouze stěhování s cizinou. Saldo vnitřního stěhování má Praha dlouhodobě záporné. V dalším pořadí a s výrazným odstupem následovala dvojice krajů Jihomoravský a Plzeňský.

PŘIROZENÝ PŘÍRŮSTEK/ÚBYTEK OBYVATEL V LETECH 2021 AŽ 2025

Přirozený přírůstek/úbytek na 1 000 obyvatel středního stavu (‰)

Zdroj: ČSÚ

V KAŽDÉM KRAJI SE STÁRNE JINAK

Významnou proměnou prošla také věková struktura obyvatelstva. Trvalým procesem zůstává stárnutí populace, které se ve všech krajích projevilo rostoucím průměrným věkem obyvatel. Mezi lety 2001 a 2025 vzrostl průměrný věk v krajích o 0,7 až 6,3 roku. Nejvyšší tempo stárnutí bylo charakteristické pro oblasti s výraznou převahou vystěhovalých, tj. pro kraje Karlovarský a Moravskoslezský. Nejpomaleji stárla populace Prahy a kraje Středočeského, pro které je typická vysoká převaha přistěhovalých. V Praze se zvyšování průměrného věku obyvatel po vrcholu v roce 2013 dokonce na několik let téměř zastavilo. V roce 2025 žila průměrně nejstarší populace na území kraje Zlínského (44,4 roku), naopak průměrně nejmladší obyvatelstvo měly kraj Středočeský a Praha (shodně 42,0 roku).

Stárnutí obyvatelstva spolu s vývojem počtu narozených dětí v jednotlivých krajích se výrazně promítly do hodnoty indexu stárí, tedy počtu osob ve věku 65 a více let na 100 osob ve věku 0 až 14 let. Index stárí výrazně vzrostl v období let 2001 až 2025 ve všech krajích s výjimkou Prahy, kde se zvýšil pouze nepatrně ze 122,3 na 123,1.

Zatímco do roku 2013 byl index stárí nejvyšší právě v Praze a v letech 2014 až 2023 v kraji Královéhradeckém, v závěrečných dvou letech sledovaného období náleželo prvenství kraji Karlovarskému (159,7 v roce 2025). Nejnižší index stárí si posledních 15 let udržuje kraj Středočeský (113,0 v roce 2025). Okamžik, kdy zde senioři početně převýšili počet dětí, nastal až v roce 2015 jako úplně poslední ze všech krajů.

VŠUDE SE ŽIJE DÉLE

Vedle změn v počtu obyvatel či věkové struktuře přineslo poslední čtvrtstoletí ještě jeden trend. Ve všech krajích se prodloužila předpokládaná naděje dožití při narození mužů i žen, přičemž rychleji rostla u mužů. Ačkoliv se vzájemný rozdíl mezi oběma pohlavími ve všech krajích mírně snížil, ženy i nadále žijí v průměru déle. Zcela nejvyšší naděje dožití při narození příslušela v letech 2024 až 2025 Praze, a to jak v případě mužů (79,2 roku), tak v případě žen (84,6 roku). Pod 76letou hranicí byla ve sledovaném období naděje dožití mužů při narození v krajích Ústeckém (75,4 roku), Moravskoslezském (75,8 roku) a těsně i v Karlovarském (76,0 roku). Ve stejné trojici krajů byla zaznamenána i nejnižší naděje dožití žen, ale v mírně odlišném pořadí. Zcela nejnižší vykazoval opět v kraj Ústecký (81,0 roku), následovaly kraje Karlovarský (81,7 roku) a Moravskoslezský (82,2 roku).

Pětadvacet let existence krajského uspořádání ukazuje, že české regiony se demograficky vyvíjejí rozdílně. Některé získávají nové obyvatele především díky migraci, jiné čelí dlouhodobému populačnímu úbytku a rychlejšímu stárnutí. Současně však všechny kraje spojuje prodlužování lidského života, které představuje jednu z nejvýznamnějších pozitivních změn sledovaného období.

ČLÁNEK DO TÉTO RUBRIKY PŘIPRAVILA KRAJSKÁ SPRÁVA ČSÚ V OLOMOUCI

Tato správa zajišťuje:

- realizaci terénních šetření v domácnostech a šetření cen na území o rozloze 5 272 km²,
- poskytování informačních služeb a vydávání publikací s údaji zaměřenými na Olomoucký kraj,
- zpracování výsledků voleb na území kraje.

Na konci roku 2025 žilo v Olomouckém kraji 631 480 obyvatel. Podíl seniorů (22,3 %) byl vyšší než zastoupení dětí do 15 let (14,8 %) a stále roste. Stoletých a starších bylo 67, z toho 56 žen a 11 mužů.

Podle Sčítání 2021 bylo v kraji 145,7 tis. domů, 19,5 tis. z nich neobydlených. Od roku 2001 byla postavena či rekonstruována více než pětina obydlí. Mezi obydlími domy převažovaly z téměř 90 % rodinné domy. Celkem bylo sečteno 259,9 tis. obydlí bytů, z nichž polovina byla situována v rodinných domech. Na 1 byt připadaly v průměru 4 místnosti a průměrná plocha činila necelých 90 m².

OTÁZKY PRO:

**ŘEDITELKU KRAJSKÉ SPRÁVY
KAMILU VEPŘKOVOU**

“

Které statistické údaje týkající se Olomouckého kraje považujete za hodně pozornosti, přestože o nich mnoho lidí neví?

Na území Olomouckého kraje najdete mimořádně pestrou krajinu od nížin až po horské oblasti Jeseníků. Jižní úrodná oblast Hané se vyznačuje intenzivním zemědělstvím s nejvyššími průměrnými výnosy pěstovaných plodin. Severní oblast Jeseníků je zase významná turistickým ruchem. Olomoucký kraj patří mezi „lázeňské kraje“ s uváděným počtem 8 lázní rozmístěných napříč celým regionem.

Olomoucký kraj tvoří 402 obcí. Mezi ně je započítán i Vojenský újezd Libavá, který je rozlohou největší (235 km²), ale s nulovým počtem obyvatel. V 31 městech regionu bydlelo 56,2 % obyvatel kraje. Správním centrem je stotisícové historické město Olomouc s druhou nejstarší Univerzitou Palackého, kterou navštěvuje více než 20 tisíc studentů. Kraj se také vyznačuje nízkým podílem cizinců v populaci (4,7 %).

Jak byste prostřednictvím statistických údajů charakterizovala „průměrného“ obyvatele Olomouckého kraje?

Průměrnému obyvatele Olomouckého kraje je 44,1 roku. V současnosti se ženy poprvé vdávají ve věku 31,4 roku a muži se žení ve věku 34,1 roku. Ale první dítě se ženám v průměru rodí už ve věku 29,1 roku, tzn. že téměř polovina dětí se narodila mimo manželský svazek svých rodičů (47,3 %). Narození chlapci mají naději, že se dožijí 76,8 roku, a děvčata 83,0 roku. Průměrná úroveň mzdy jejich rodičů pracujících v krajských podnicích patří ve srovnání s ostatními kraji k nejnižším, přesto se míra nezaměstnanosti drží kolem republikového průměru.

”

Lidé věří nezávislé statistice

Český statistický úřad si dlouhodobě drží pozici instituce, v níž mají lidé velmi vysokou důvěru. Aktuálně mu důvěřuje téměř 9 z 10 osob.

PAVEL HORTIG
oddělení
marketingu a PR

Z výsledků průzkumu, který letos v dubnu uskutečnila agentura Market Vision, vyplývá, že důvěra v ČSÚ nadále roste. Oproti loňskému roku se zvýšila o pět procentních bodů a v současnosti dosahuje 87 %. ČSÚ si tak upevňuje pozici instituce, kterou česká veřejnost dlouhodobě vnímá jako důvěryhodnou a spolehlivou.

ZNALOST ČINNOSTÍ ČSÚ JE VYSOKÁ

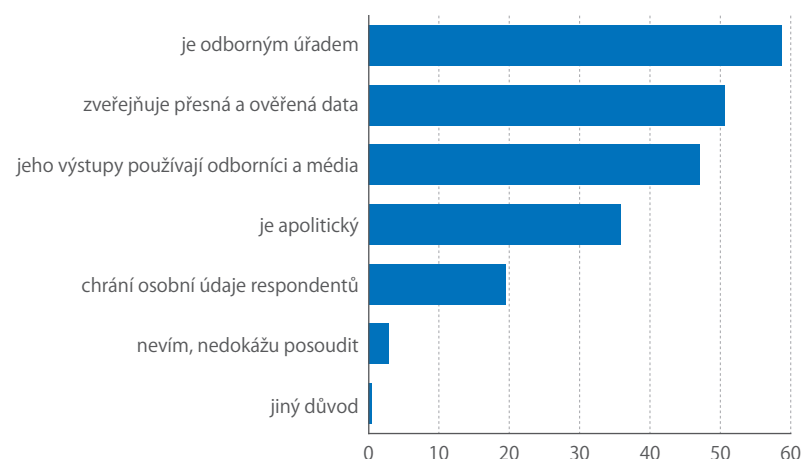
Lidé vnímají Český statistický úřad především jako odbornou, nezávislou a pro společnost důležitou instituci. Jeho data považují za užitečná, spolehlivá a politicky nestranná. Nejčastěji se s informacemi úřadu setkávají prostřednictvím médií, internetu a sociálních sítí, ale využívají také jeho webové stránky a publikace.

Jako důvody pro důvěru respondenti nejčastěji uváděli, že ČSÚ je odborným úřadem (59 %) a zveřejňuje přesná a ověřená data (51 %). Více než tři čtvrtiny dotázaných (76 %) považují ČSÚ za nezávislou instituci. Čtyři z deseti lidí (40 %) uvedli, že přesně vědí, čím se úřad zabývá, 59 % to tušilo a jen 1 % nevědělo.

Respondenti mají poměrně dobrou představu o činnostech ČSÚ:

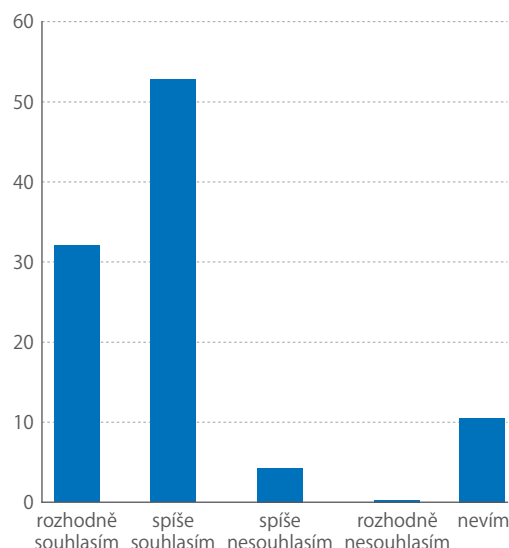
- 96 % ví, že zjišťuje počet obyvatel a organizuje sčítání lidu,
- 84 % spojuje jeho práci se zveřejňováním dat,
- 77 % uvádí, že zjišťuje informace o ekonomickém vývoji,
- 70 % zaznamenalo, že porovnává statistická data za Česko s ostatními zeměmi,
- 68 % je známo, že má na starosti zpracování výsledků voleb.

PROČ LIDÉ DŮVĚŘUJÍ ČSÚ (%)

Zdroj: Market Vision

CHRÁNÍ ČSÚ OSOBNÍ ÚDAJE RESPONDENTŮ A NAKLÁDÁ S NIMI BEZPEČNĚ? (%)

Zdroj: Market Vision

Na druhou stranu se objevují i mylné představy. Například 42 % lidí si myslí, že ČSÚ provádí předvolební průzkumy, a 24 % se domnívá, že zveřejňuje individuální údaje o firmách. Menší část respondentů (8 %) dokonce soudí, že úřad stanovuje kurz koruny.

UŽITEČNÉ INFORMACE ZDARMA

Většina lidí hodnotí informace ČSÚ pozitivně: 84 % je považuje za důvěryhodné, 79 % za přesné, 75 % za politicky nestranné, 69 % za snadno dostupné. Zhruba dvě třetiny respondentů (65 %) považují tyto informace za užitečné i pro svůj vlastní život. Podobný podíl lidí (64 %) ví, že ČSÚ poskytuje svá data zdarma.

Nově průzkum zjišťoval také povědomí o statistických šetřeních. Třetina respondentů (33 %) tuší, že ČSÚ taková zjišťování provádí, a 15 % má osobní zkušenost, protože se jich účastnili. Dalších 43 % o nich ví, i když se jich přímo neúčastnili.

Poprvé se průzkum zaměřil i na důvěru v ochranu osobních údajů. S tvrzením, že ČSÚ data respondentů chrání, souhlasilo celkem 85 % dotázaných (32 % rozhodně a 53 % spíše ano). Nesouhlas vyjádřilo jen malé procento respondentů (spíše nesouhlasila 4 % a kategorický nesouhlas vyjádřily pouze 0,3 %) a 11 % si nebylo jistých.

Průzkum probíhal online na vzorku 1 098 respondentů. Do dalších otázek byli zařazeni pouze ti, kteří uvedli, že ČSÚ znají – celkem tedy 1 000 lidí.

Zateplené jsou dvě třetiny domů v Česku

Několik otázek v loňském šetření Životní podmínky se zaměřilo na oblast renovací z hlediska zvyšování energetické účinnosti bydlení.

SIMONA MĚŘINSKÁ

oddělení příjmů,
výdajů a životních
podmínek
domácností

Tazatelé zaznamenávali, zda má daný dům zateplení fasády, střechy nebo podlahy a zda má kvalitní okna s dvojitými nebo trojitými skly. Cílem bylo odhalit renovace, které vylepšily tepelně izolační vlastnosti domu a energetickou účinnost budovy.

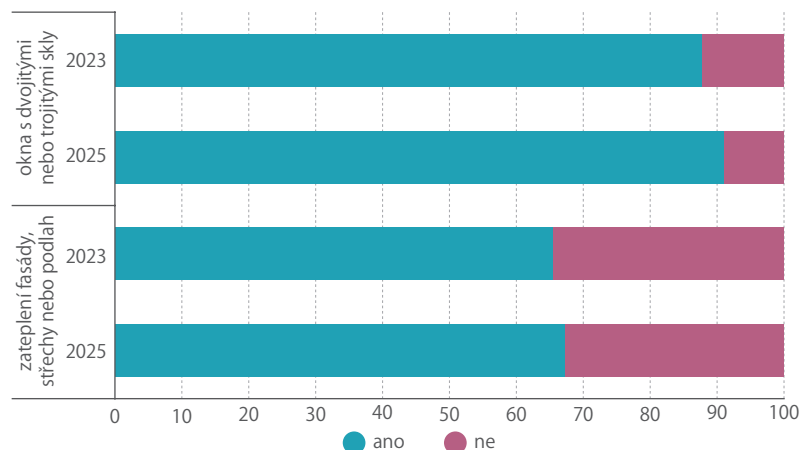
Více než dvě třetiny domácností uvedly, že mají zateplenou fasádu, střechu nebo podlahy. Naprostá většina domácností (91,1 %) již také má okna s dvojitými nebo trojitými skly. Oproti roku 2023, kdy respondenti odpovídali na stejný dotaz, těchto renovací pro úsporu energií mírně přibýlo.

Ti, kteří uvedli, že výše zmíněné vybavení domu/bytu nemají nebo u nich renovace proběhla už před delší dobou, byli dále dotazováni, zda by jejich dům potřeboval nějakou renovaci pro úsporu energií. Odpovědi se značně lišily podle toho, zda respondenti byli vlastníky domu, nebo měli být v osobním vlastnictví. Téměř 40 % majitelů rodinných domů

připustilo, že by jejich dům potřeboval provést energetickou renovaci. U majitelů bytů stejně odpovědělo pouze 17,2 % dotázaných. V daleko větší míře však volili možnost, že nedokážou posoudit, zda jejich byt či celá budova potřebuje nějakou rekonstrukci. Zhruba polovina všech vlastníků domů i bytů uvedla, že taková renovace potřebná není.

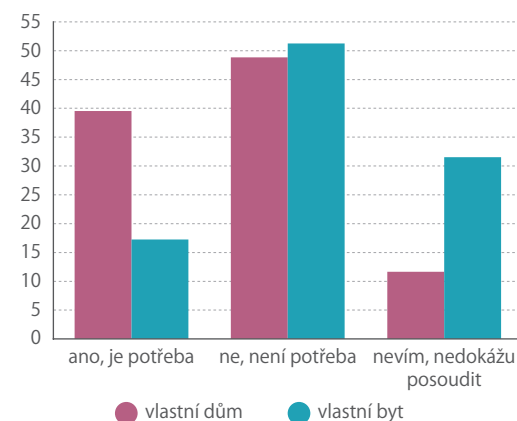
Následně se zjišťoval důvod, proč nebyla na domě či bytě provedena renovace za účelem úspory energií, i když by byla zapotřebí. Téměř dvě třetiny respondentů se domnívaly, že by to bylo příliš finančně nákladné, 8,5 % dotázaných uvedlo, že o to nemají zájem, 5,8 % si postěžovalo, že v dnešní době téměř nelze sehnat šikovné řemeslníky, dalších 2,8 % zmínilo administrativní překážky (např. nesehnali stavební povolení) a poměrně velká část (15,1 %) zaškrtnla jiné důvody (např. nezískali souhlas sousedů nebo majitele domu, jedná se o chráněnou historickou budovu apod.).

PODÍL RENOVANÝCH DOMŮ A BYTŮ (%)

Zdroj: ČSÚ, SILC 2025

POTŘEBA RENOVACE PRO ÚSPORU ENERGIÍ V ROCE 2025 (%)

Zdroj: ČSÚ, SILC 2025

Češi a ekologie

Plastové láhve třídíme, recyklace mobilních telefonů nám moc nejde.

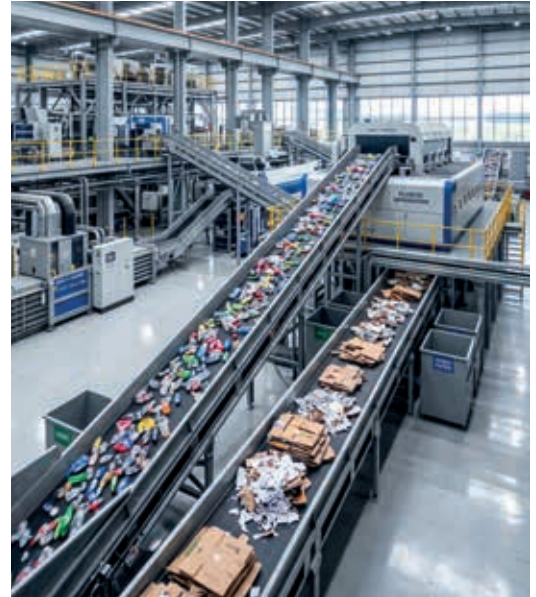
**SIMONA
MĚŘINSKÁ**

oddělení příjmů,
výdajů a životních
podmínek
domácností

Loňské šetření Životní podmínky se vedle standardních otázek zaměřilo také na oblast životního prostředí a ochrany přírody. Domácnosti měly uvést, zda jejich členové třídí plastové láhve od běžného domovního odpadu za účelem recyklace. Plastové láhve jsou všude kolem nás, používají se ke skladování vody, mléka, nealkoholických nápojů, oleje na vaření, šamponů, pracích prášků i léků. Dobrou zprávou pro Česko je zjištění, že naprostá většina lidí (88,6 %) třídí plastové láhve pravidelně. Někteří dotázaní přiznali, že třídí jenom občas, a jen 3,5 % oslovených uvedlo, že netřídí plasty vůbec nebo jen výjimečně. Malá část domácností se používání plastových láhví zcela vyhýbá.

Další otázka zkoumala přístup respondenta k nakládání s mobilním telefonem, který již nefunguje správně. Cílem bylo zjistit recyklační návyky jednotlivců ohledně rozbitých, nefunkčních nebo vyřazených mobilních telefonů. Nadpoloviční většina dotázaných odpověděla, že takový mobil stále leží doma a nikdo ho nepoužívá. Bezmála 12 % lidí uvedlo, že ho dali někomu jinému nebo prodali (včetně prodeje prostřednictvím webu nebo aplikací typu Vinted, Facebook Marketplace, eBay apod.). Více než čtvrtina oslovených zvolila možnost, že mobil vyhodila do speciálního tříděného odpadu k recyklaci nebo využila nabídky zpětného odběru výrobcem či prodejcem mobilních telefonů, díky kterému získala slevu při nákupu nového zařízení.

S environmentální tematikou souvisí také využívání letecké dopravy. Respondenti měli uvést počet letů, které podnikli za posledních 12 měsíců. Zahrnout měli jak cesty soukromé (např. dovolená, zájezd), tak i služební. Jako jeden let byl hodnocen

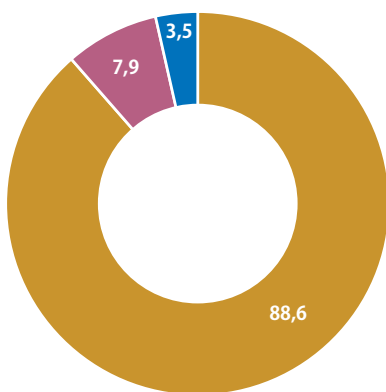

i let zpáteční nebo let s navazujícím přestupem. Doba trvání letu ani vzdálenost nehrály roli.

Zvlášť se zaznamenávaly lety v rámci Evropy (včetně řeckých a Kanárských ostrovů, Turecka a Ukrajiny) a lety mimo evropský kontinent.

Získaná data ukazují, že tři čtvrtiny Čechů (75,4 %) neletěly za poslední rok ani jednou letadlem. Do destinací mimo Evropu nepodniklo žádnou leteckou cestu ještě více občanů Česka (88,3 %). Jeden let anebo zpáteční cestu letadlem v rámci Evropy zažilo v loňském roce 17,1 % osob a jeden mezinárodní let mimo Evropu podniklo 9,5 % dotázaných. Podstatně méně lidí vycestovalo letadlem za hranice více než jednou.

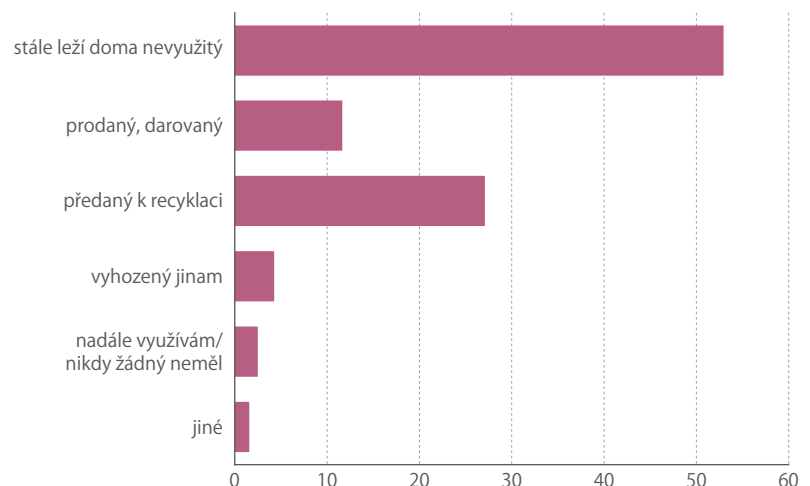
**JAK ČESKÉ DOMÁCNOSTI TŘÍDÍ PLASTOVÉ
LÁHVE (%)**

● většinou ano ● někdy ● zřídka nebo nikdy

Zdroj: ČSÚ, SILC 2025

JAK DOMÁCNOSTI ZACHÁZEJÍ S ROZBITÝM (nefunkčním) MOBILEM (%)

Zdroj: ČSÚ, SILC 2025

Statistika v knihách smolných práva útrpného

Nejčastějším trestem za závažné zločiny bylo v období raného novověku oběšení.

RICHARD ŠVANDA
externí
spolupracovník
ČSÚ

Smolné knihy představují jedinečný pramen ke studiu trestního soudnictví v českých zemích v období středověku a raného novověku. Jedná se o písemné záznamy městských soudů, které podrobně zachycují vyšetřování a soudní řízení, včetně použití tzv. práva útrpného – tedy tortury – jako právně povoleného prostředku k vynucení doznání.

V období raného novověku existovalo na území Čech přibližně 380 městských a vrchnostenských soudů, které disponovaly hrdelním právem, tedy pravomocí soudit závažné trestné činy a ukládat tresty smrti. Přestože soudů bylo několik stovek, dochovalo se do současnosti pouze méně než 50 smolných

knih, z toho přibližně 40 z Čech a 10 z Moravy. Tento výrazný nepoměr mezi počtem soudních institucí a dochovaných pramenů poukazuje na omezenou pramennou základnu, s níž dnes historikové pracují, a zároveň na význam smolných knih jako jedinečného svědectví o trestní justici v českých zemích.

ČARODĚJNICTVÍ

V období raného novověku, přibližně mezi 15. a 18. stoletím, probíhaly v Evropě rozsáhlé čarodějnické procesy, během nichž bylo obviněno, souzeno a popraveno velké množství osob. Z dostupných historických a statistických údajů vyplývá, že nejčastějšími oběťmi těchto procesů byly ženy – představovaly odhadem 75 až 80 % ze všech obviněných.

Z hlediska věku šlo převážně o ženy středního a vyššího věku, často starší čtyřiceti let. Obviněné ženy bývaly mnohdy vdovy, osamělé osoby nebo ženy bez pevného sociálního zázemí. K jejich zranitelnosti přispíval také nízký společenský status – typicky se jednalo o chudé venkovanky, příležitostné léčitelky, bylinkářky nebo porodní báby. Právě jejich profese, úzce spojené se zdravím, porody či smrtí, mohly snadno vzbudit podezření z nadpřirozeného působení. Paradoxně se nařčením z čarodějnictví nejvíce vyhýbaly prostitutky, které nacházely ochranu u zámožných mužských obyvatel měst.

Regionální rozdíly však ukazují, že trend nebyl v celé Evropě jednotný. Například na Islandu, v Estonsku, Finsku nebo Rusku tvořili významnou část obviněných muži, v některých případech dokonce převažovali. Ve většině západoevropských zemí však dominovalo obviňování žen.

OBĚŠENÍ JAKO NORMA, MEČ JAKO VÝJIMKA

Pohled do soudních záznamů odhaluje, že navzdory krutosti tehdejší justice nešlo o nahodilé násilí, nýbrž o poměrně pevně strukturovaný systém, v němž byl trest úzce svázán s druhem provinění, společenským postavením i pohlavím pachatele. Nejvýraznějším rysem této praxe byla dominance oběšení. Přibližně 35 až 40 % všech zaznamenaných odsouzených skončilo na šibenici, nejčastěji za krádeže a loupežné přepady. Právě krádež představovala nejběžnější delikt a podílela se na více než polovině všech projednávaných případů, a to i tehdy, šlo-li o opakované či organizované jednání. Oběšení se používalo zejména u mužů z nižších společenských vrstev, u nichž soudy zpravidla nepřihlížely k polehčujícím okolnostem.

Lámání v kole na soudobém vyobrazení

Výjev exekuce v Bruggách z roku 1578

U závažnějších násilných činů, zejména u vražd, se však trestní praxe výrazně lišila. Přibližně dvě třetiny pachatelů vražd byly potrestány stětím mečem nebo tzv. kvalifikovanou popravou. Samotné stětí tvořilo zhruba 10 až 15 % všech hrdelních trestů a bylo vnímáno jako „čestnější“ forma popravy, vyhrazená pachatelům, jejichž čin byl sice hodnocen jako těžký, ale soud je nechtěl trestat zvlášť potupným způsobem. Vedle toho se v záznamech opakovaně objevují i kvalifikované popravy – lámání v kole či naražení na kůl – které dohromady tvoří přibližně 10 až 12 % trestů smrti. Tyto tresty byly ukládány především vícenásobným vrahům, vůdcům loupežných skupin nebo osobám označeným za mimořádně nebezpečné.

Zvláštní kapitolu představují tresty ukládané ženám. U případů infanticidy, tedy zabití novorozence dítěte, jednoznačně převažuje zahrabání zaživa nebo utopení, které představuje přibližně 60 až 70 % všech trestů uložených za tento delikt. Podobně tvrdě bylo postupováno i v případech travičství či čarodějnicství, kde se objevuje jak upálení, tak právě pohřbení zaživa; dohromady tyto tresty představují zhruba 5 až 7 % všech poprav, avšak s výraznou převahou žen mezi odsouzenými.

Na opačném konci trestní škály stojí méně závažné delikty, jako byly drobné krádeže, morální

přečiny nebo provinění spáchaná mladistvými. V těchto případech soudy poměrně často sahaly k mírnějším sankcím: udělení milosti, tělesné tresty, pranýř nebo vyhnanství tvoří přibližně desetinu všech zaznamenaných rozsudků. Záznamy přitom jasně ukazují, že soudci rozlišovali mezi „malou“ a „velkou“ krádeží a že polehčující okolnosti – například mládí pachatele, přímluva příbuzných a známých či první provinění – mohly sehrát v rozhodování významnou roli.

Smolné knihy tak přinášejí nejen informace o dobových zločinech a trestech, ale také svědectví o míře brutality a vnímání spravedlnosti v dané době. Tento pramen je zároveň cenný i z jazykového, kulturního a antropologického hlediska, neboť odhaluje myšlení a mentalitu tehdejší společnosti, včetně obav z čarodějnicství. Ze smolných knih však lze získat rovněž zajímavá statistická data pro danou dobu, jak jsem se snažil ukázat v tomto článku.

Zdroje: Jindřich Francek (ed.), *Hrdelní soudnictví Českých zemí v 16.–18. století*, Pardubice 1996; Jindřich Francek, *Zločin a trest v českých dějinách*, Praha 2000; Richard van Dülmen, *Divadlo hrůzy: Soudní praxe a trestní rituály v raném novověku*, Praha 2001.

Čísla z první ruky – Praha 2025

Vydavatel: Krajská správa ČSÚ v hl. m. Praze

Také tento rok jsme vydali zajímavou publikaci s daty a grafy o hlavním městě Praze. Obsahuje údaje o pohybu obyvatel a věkové struktuře Pražanů. Součástí jsou informace o cizincích, mzdách, zaměstnanosti a z dalších oblastí sociálních statistik. Z ekonomických statistik zde čtenáři naleznou zejména data o stavebnictví, např. počty dokončených bytů (až do úrovně městských částí). Nově byly zařazeny makroekonomické charakteristiky, jako jsou hrubý domácí produkt nebo hrubá přidaná hodnota.

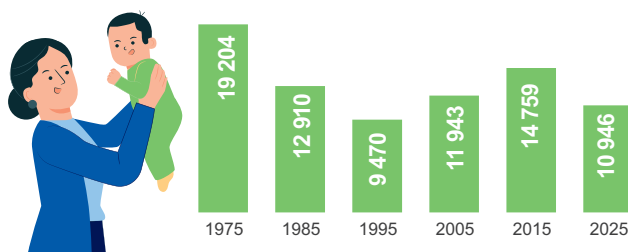
Z demografické statistiky vyplývá, že v roce 2025 se v Praze narodilo 10,9 tisíce dětí a zemřelo 12,1 tisíce osob. Tím došlo poprvé po 20 letech k úbytku obyvatel přirozenou měnou. Migrací Praha získala 10,4 tisíce obyvatel. Přírůstek obyvatel stěhováním tak pokryl úbytek obyvatel způsobený vyšším počtem zemřelých než narozených. Mezi příchozími bylo 55 % osob ze zahraničí, naproti tomu 60 % vystěhovalých z Prahy směřovalo do ostatních krajů Česka a zbytek do ciziny.

Zajímavá jsou čísla z oblasti mzdové statistiky. V roce 2025 byl medián mezd mužů v Praze 58 440 Kč a žen 48 740 Kč. Průměrná hrubá měsíční mzda zaměstnanců na pozicích řídicích pracovníků byla 148 435 Kč. Druhou nejvyšší mzdu dosáhli zaměstnanci na pozicích specialistů (85 870 Kč). Nejhuře odměňovaní byli pomocníci a nekvalifikovaní pracovníci (29 740 Kč).

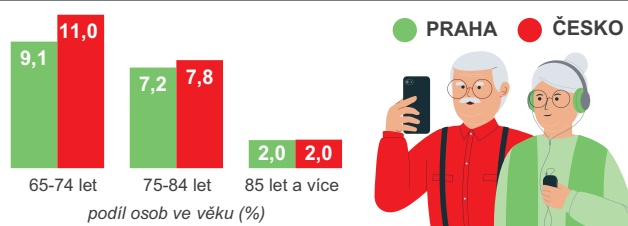
Z údajů o cestovním ruchu je zřejmé, že nadále stoupá návštěvnost hromadných ubytovacích zařízení. V roce 2025 je v Praze navštívilo 8,3 milionu návštěvníků, výrazně více než v předcházejícím roce, kdy to bylo 8 milionů. Většina návštěvníků přicestovala ze zahraničí (81 %) a jednalo se zejména o hosty z Německa, USA, Velké Británie, Polska a Slovenska.

Standardní součástí publikace se staly grafy a infografika. Kromě vizualizace věkové struktury nebo nejvyšších budov v Praze byly nově přidány také pohled na vývoj počtu narozených dětí od roku 1975 a porovnání HDP Prahy s některými evropskými metropolemi.

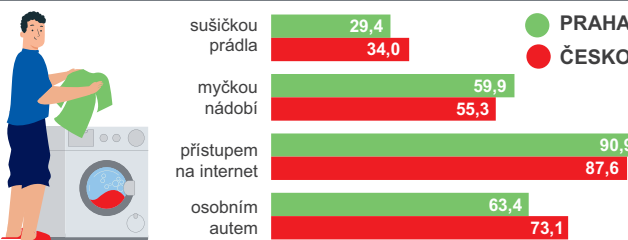
Kolik bylo živě narozených dětí v Praze?

Jaké je zastoupení seniorů v Praze? (v %, 2025)

Kolik domácností je vybaveno? (v %, 2025)

Publikace je určena široké veřejnosti a lze ji nalézt na webových stránkách ČSÚ.

bit.ly/4hnCbQV

STATISTICKÁ ZPRÁVA O HOSPODÁŘSTVÍ SR – 1. Q 2026

Vydavatel:
Statistický úřad SR

Analýza vývoje základních makroekonomických ukazatelů na celostátní úrovni. Vybrané údaje jsou rozčleněny podle krajů a podle velikostních skupin podniků.

bit.ly/4wDX2UH

STATISTICKÁ ROČENKA HZS ČR 2025

Vydavatel:
Ministerstvo vnitra

Podrobný přehled zásahů hasičského záchranného sboru v minulém roce, počty hasičských jednotek a přehled činnosti, včetně preventivní činnosti i mezinárodní pomoci.

bit.ly/4aMZorM

BODOVÁNÍ ŘIDIČÍ 2025

Vydavatel:
Ministerstvo dopravy

Detailní statistická analýza řidičů s trestnými body za dopravní přestupky. Sledovány jsou nejen počty bodů, ale také věk řidičů, rok získání řidičského průkazu a další ukazatele.

bit.ly/44oTeKU

V PŘÍŠTÍM VYDÁNÍ:

Školství v Česku

Kolik máme žáků a studentů
Jak staří a vzdělaní jsou učitelé
Jak vysoké jsou platy pedagogů
Přípravné třídy očima statistiky

**Český
statistický
úřad**

STATISTIKA&MY

MĚSÍČNÍK ČESKÉHO STATISTICKÉHO ÚŘADU 07–08/2026
ROČNÍK 16, vychází 10x ročně
ELEKTRONICKÁ VERZE ČASOPISU: statistikaamy.csu.gov.cz

ADRESA REDAKCE: Český statistický úřad,
Na padesátém 81, 100 82 Praha 10
telefon: 274 054 248, e-mail: redakce@csu.gov.cz

REDAKCE: Michal Novotný (šéfredaktor), Pavel Černý (vedoucí redaktor), Eva Henzlerová, Karolína Zábojníková, Jan Cieslar, Jan Ernest, Dalibor Holý, Pavel Hortig, Jiří Kamenický, Petr Musil, Jaroslav Sixta

REDAKČNÍ RADA: Ing. Marek Rojíček, Ph.D. (předseda RR), Ing. Bc. Eva Krumpová, MBA, doc. Ing. Jaroslav Sixta, Ph.D., Ing. Pavla Trendová, Ing. Petr Musil, Ph.D., Ing. Jan Ernest, Ing. Mgr. Martin Zelený, Ph.D., Ing. Petr Böhm, Ph.D., Ing. Petra Kuncová, Egor Sidorov, Ph.D., JUDr. Veronika Zavoralová, MBA, Ing. Jaromír Makovec, Mgr. Jana Nechvátalová, Mgr. Marcela Ernest Jindrová, B.A., Ing. Michal Novotný, Mgr. Jan Cieslar

LAYOUT ČASOPISU: Veronika Wölfelová, Jana Chocholoušová

GRAFICKÁ ÚPRAVA: Tomáš Kubašta, Veronika Wölfelová

JAZYKOVÁ KOREKTURA: Tamara Wölfelová

FOTOGRAFIE: archiv ČSÚ, shutterstock.com, Tereza Koutecká, freepik.com

Máte-li zájem o bezplatný odběr časopisu, napište na e-mail: redakce@csu.gov.cz.

TISK: Jiří Bartoš – SLON, spol. s r. o.

VYDAVATEL: Český statistický úřad, csu.gov.cz,
ISSN 1804-7149, ev. č. MK ČR E 1992

**PODMÍNKY PRO VYUŽÍVÁNÍ A DALŠÍ ZVEŘEJŇOVÁNÍ INFORMACÍ
Z ČASOPISU STATISTIKA & MY:**
bit.ly/3ddicBp

KALENDÁŘ: Rychlé informace

ZÁŘÍ
2026

PO	ÚT	ST	ČT	PÁ	SO	NE
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30				

3 ČT

Průměrné mzdy
(2. Q 2026)

4 PÁ

Maloobchod
(7/2026)

Předběžný
odhad indexu
spotřebitelských cen
(8/2026)

7 PO

Zahraniční obchod
se zbožím
(7/2026)

Průmysl
(7/2026)

Stavebnictví
(7/2026)

10 ČT

Indexy cen vývozu
a dovozu zboží
(7/2026)

Indexy
spotřebitelských cen
– inflace
(8/2026)

11 PÁ

Pohyb obyvatelstva
(1. POL. 2026)

16 ST

Indexy cen výrobců
(8/2026)

24 ČT

Konjunkturální
průzkumy
(9/2026)

30 ST

Čtvrtletní sektorové
účty
(2. Q 2026)

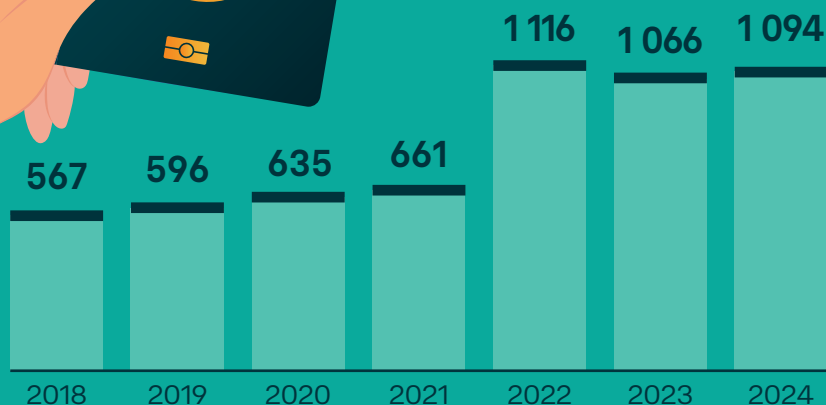

CIZINCI

POČET CIZINCŮ
V ČESKU (tis.)

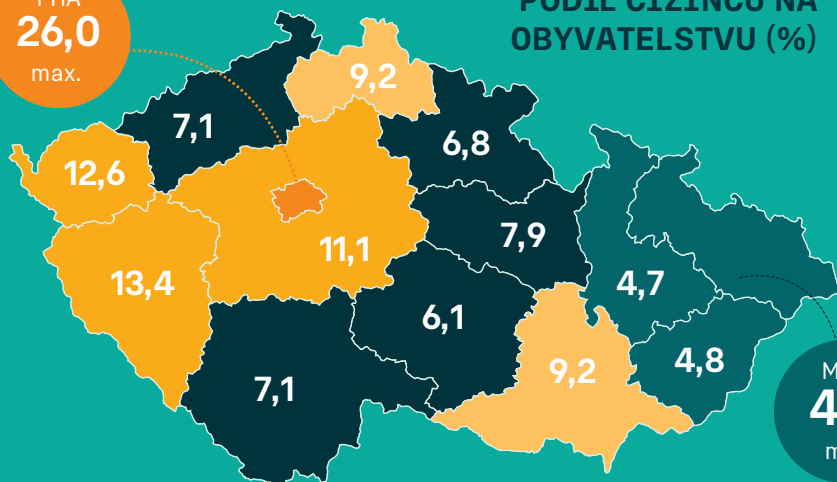
1 131 tis.

k 31.12.2025

PHA
26,0
max.

PODÍL CIZINCŮ NA
OBYVATELSTVU (%)

MSK
4,6
min.

Ukrajina

613,0

Slovensko

125,3

Vietnam

69,7

37,5

Rusko

přechodný

65

trvalý

35

TYP
POBYTU (%)

ženy

48

muži

52

POHLAVÍ
CIZINCŮ (%)

země EU27

21

mimo EU27

79

STÁTNÍ
OBČANSTVÍ (%)

Český
statistický
úřad

Zdroj: ČSÚ, MV ČR, Ředitelství služby cizinecké policie
Údaje k 31. 12. 2025

Pozn.: Není-li uvedeno jinak, jsou údaje v tisících.